

ASEAD 8. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
EJSER 8th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL SCIENCES
20-22 Kasım / November 2021 Hamburg – ALMANYA/GERMANY

BİLDİRİ ÖZET KİTABI
ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

ASEAD 8. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
EJSER 8th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL SCIENCES
20-22 Kasım / November 2021 Hamburg – ALMANYA/GERMANY

ISBN:
978-625-8045-08-6

Sempozyum Onursal Başkanı:

Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Editör:

Doç. Dr. İrfan TÜRKOĞLU

**Bu kitap sempozyumda sunulmuş olan bildirilerin özetlerini kapsar. Yazıların yasal ve etik sorumluluğu yazarına aittir.
Kaynak göstermek kaydıyla alıntı yapılabilir.**

3 Aralık 2021

Ankara

II

ASEAD 8. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU 20-22 Kasım 2021 Hamburg ALMANYA

27 Haziran 2018'de yayımlanan Akademik Teşvik Yönetmeliği Madde 7/9 da belirtildiği üzere “Tebliğlerin sunulduğu etkinliğin uluslararası olarak nitelendirilmesi için en az beş farklı ülkeden konuşmacının katılım sağlaması esastır.” Bu kapsamda 20-22 Kasım 2021 tarihleri arasında Hamburg-ALMANYA’da düzenlemiş olduğumuz ASEAD 8. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu akademik yükselme kriterini sağlamaktadır.

DÜZENLEME KURULU / ORGANIZATION COMMITTEE

Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Dilek BARLAS Koç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burhan BALTACI Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ferit İZCİ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Necati KAYHAN Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Erlan BAKİEV American University of Central Asia, Kırgızistan
Doç. Dr. Ferihan POLAT Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gadir BAYRAMLI Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gulhan ABEDALAZIZ MOH'D JALAL AL TURK Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İrfan TÜRKÖĞLU ASEAD, Türkiye
Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil Esra DAL Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurdan KUŞAT Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Armağan GÜNEŞ Harran Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aydın ÜNAL Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN Fırat Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDAYI Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa FİDAN Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nurhodja AKBULAEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Öğr. Üyesi Onur Başar ÖZBOZKURT Tarsus Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Senem ALTAN Doğu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur KARA Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Giuli ALASANIA University of Georgia, Gürcistan
Prof. Dr. Kemal KARPAT University of Wisconsin, ABD
Prof. Dr. Rifat ŞKRİJELJ University of Sarajevo, Bosna Hersek
Prof. Dr. İrfan MORİNA University of Pristina, Kosova
Prof. Dr. Abdilbaet MAMASIDIKOV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Prof. Dr. Ali TOMAK Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burhan BALTACI Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Dilek BARLAS Koç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emine KOCA Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ertuğ ÖNER Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Feda REHİMOV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Ferit İZCİ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Georgi GAGANİDZE Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Gülser ÖZTUNALI KAYIR Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hasret Elçin KÜRŞAT ÇOŞKUN Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İrfan KALAYCI İnönü Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kamile AKGÜL Haliç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kakhaber KORDZAİA Caucasus International University, Gürcistan
Prof. Dr. M. Asif YOLDAŞ Hitit Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Merdan HEKİMOĞLU Uluslararası Fırat Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin İŞİK Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Muradov Reşad ŞAHBAZOĞLU Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Nasriddin Sadriddinov TALBAKOVİCH Kurgan Tube State University, Tacikistan
Prof. Dr. Necati KAYHAN Karabük Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Nihat BATMAZ Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Olga Nosova VALENTYNOVNA Kharkiv National University, Ukrayna

**AVRASYA SOSYAL VE EKONOMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ (ASEAD)
EURASIAN JOURNAL OF SOCIAL AND ECONOMIC RESEARCH (EJSER)**

- Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Rajabov Rajab KUCHAKOVİCH Tajik State University of Commerce, Tacikistan
Prof. Dr. Rovshan ALİYEV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Sabahat BAYRAK KÖK Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Seçkin GÖNEN Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Simon GELASHVİLİ Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Süphan NASIR İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Svetlana Tyutyunnykova VLADİMİROVNA Kharkiv National University, Ukrayna
Prof. Dr. Tamara Merkulova VYKTOROVNA Kharkiv National University, Ukrayna
Prof. Dr. Teimuraz BERİDZE Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Tofiq ABDÜLHESENLİ Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Tologon OMOSHEV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Prof. Dr. Turgut ÖZKAN Beykent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. A. Buğra HAMŞIOĞLU Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Adem BAYAR Amasya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Adem PEKER Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Cem ERKMAN Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet ÜSTÜN Amasya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ainur NOGAYEVA Avrasya Milli Üniversitesi, Kazakistan
Doç. Dr. Ali CİN Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aripov Abdugani ABDUHAMİDOVİCH Tacikistan State University, Tacikistan
Doç. Dr. Arzu YİĞİT Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Asiman GULİYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Aslı YENİPAZARLI Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayfer UZ Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aykut EKİYOR Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Barış Tolga EKİNCİ Beykent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cırgalbek İSMANOV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Davran YOLDAŞEV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Elnare SAMEDOVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Erlan BAKİEV American University of Central Asia, Kırgızistan
Doç. Dr. Fahrettin GEÇEN İnönü Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fariz AHMADOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Ferhunde HAYIRSEVER TOPÇU Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ferihan POLAT Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Firdaus NOROV Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Funda ÇONDUR Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gadir BAYRAMLI Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gaini MUKHANOVA T.Rıskulov Kazak İktisat Üniversitesi, Kazakistan
Doç. Dr. Geray MUSAYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gulhan ABEDALAZIZ MOH'D JALAL AL TURK Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gulnara RZAYEVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gülhanım ÜNSAL Marmara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hilale CAFEROVA AMEA İdare Etme Sistemleri Enstitüsü, Azerbaycan
Doç. Dr. İrfan TÜRKOĞLU ASEAD, Türkiye
Doç. Dr. Kadir DABBAĞOĞLU Arel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Kemal EROL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Kurbonov Abdukarim RAKHİMOVİCH Tajik State University of Commerce, Tacikistan
Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mariya KOCHKORBAEVA Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN Çankırı Karatekin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mihai VODA Dimitrie Cantemir University, Romanya
Doç. Dr. Murat AKKAYA İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa KOCAOĞLU Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mutahayira MADZHUNOVA Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Natiq QURBANOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Necmiye CÖMERTLER Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil Esra DAL Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye

- Doç. Dr. Nurbiye UZ Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurdan KUŞAT Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurgün TOPALLI Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nürsret QURBANOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Onur Başar ÖZBOZKURT Tarsus Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ömer Kürşad TÜFEKÇİ Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Rahmatullo AMİNOV Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Rovshan ALİYEV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Rustamov Shavkat RAKHİMOVİCH Tajik State University, Tacikistan
Doç. Dr. Saadet GANDİLOVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Salih KALAYCI Bursa Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Samir HAMİDOV Azerbaycan Devlet Diller Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Senem GÜNGÖR Başkent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seniha ÜNAY SELÇUK Düzce Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sharifdzhon Tojiboev GAYBULLOEVIÇ Khujand State University, Tacikistan
Doç. Dr. Yeliz MOHAN BURSALI Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yeliz SELVİ Harran Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yonca KÖKSAL Koç Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Zekai ÖZTÜRK Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman EREN, Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Armağan GÜNEŞ Harran Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aydın ÜNAL Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Bahar AŞCI Karabük Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN Fırat Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem ÇELİKİZ İbn Haldun Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan BOZKURT Amasya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Gizay DAVER Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hatice BAYSAL Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hüsniye AKILLI Nuh Naci Yüksel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Okan AKKIN Ardahan Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDAYI Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Kamil KANIPEK Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Dr. Öğr. Üyesi Murat YORULMAZ Yalova Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa FİDAN Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mübeyyen TEPE KÜÇÜKOĞLU Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nuray Hilal TUĞAN Hacıbayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nurhodja AKBULAEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAZICI Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Senem ALTAN Doğu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Vahdet ÖZKOÇAK Hitit Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur KARA Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Zişan KORKMAZ ÖZCAN Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ekin KAYNAK İLTAR Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Dr. Lazlo MARACZ Universiteit van Amsterdam, Hollanda
Dr. Mark FELSHEIM Milwaukee Area Technical College, USA
Dr. Oktay GULİYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Zakir ÇOTAEV Manas Üniversitesi, Kırgızistan

DERGİ HAKKINDA

Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)(*Eurasian Journal of Social and Economic Research (EJSER)*) 2013 yılında kurularak, 2014 yılında Türkçe ve İngilizce dilinde yayınlanmaya başlayan ulusal hakemli elektronik bir dergidir.

2017 yılından itibaren Aylık olarak yayınlanmaya, 2021 yılından itibaren ise senede en az dört defa yayınlanmaya başlayan **ASEAD** (Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi) TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından veri tabanında taranmakta, Doçentlik ve Teşvik başvurularında kabul görmektedir.

ASEAD akademisyenlerin bireysel veya disiplinler arası ortak çalışmalar yapmasına aracılık etmek, genç akademisyenlere yeni ufuklar kazandırarak teşvik etmek, akademisyenlere ortak çalışmalar yapabilecekleri yeni konular hakkında fikir ortamı oluşturmak, yeni kültür ve coğrafyalarla tanışmalarına imkan sağlamak amacıyla sosyal bilimler alanında sempozyumlar düzenleyerek akademik anlamda katkılar sağlamaktadır.

Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi'nde yayınlanan eserlerdeki görüşler ve sorumluluk yazarına aittir. Yayın hakları saklı olup izinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Uluslararası hakemli ve alan indekslerinde taranan bir dergi olan Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi'nin tarandığı indexler:

ASEAD Dergisi ULAKBİM DERGİ PARK Linki :

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/asead/user>

Google
scholar

asos
akademia sosyal bilimler indeksi

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

ROOT INDEXING
JOURNAL ABSTRACTING AND INDEXING SERVICE

ESJI Eurasian
Scientific
Journal
Index
www.ESJIndex.org

JIFACTOR

Academic
Resource
Index
ResearchBib

İletişim Adresi / Contact Info

e-mail: aseadeditor1@gmail.com

Web: <http://dergipark.gov.tr/asead>

www.aseaddergi.com

(ISSN: 2148-9963)

AVRASYA SOSYAL VE EKONOMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ (ASEAD)
EURASIAN JOURNAL OF SOCIAL AND ECONOMIC RESEARCH (EJSER)

astana

yayınları

Uluslararası Akademik Yayınevi

X

ASEAD 8. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU 20-22 Kasım 2021 Hamburg ALMANYA

İÇİNDEKİLER

ALMAN KAYNAKLARINDA “TURAN” İDEALİ: 1941-1944 Dr. Aybüke GÜZAY	1
AVRASYA EKONOMİLERİNDE VERGİ YÜKÜ VE BÜYÜME İLİŞKİSİ: 2002-2019 DÖNEMİ Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alpin GÜLŞEN Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN	3
FETİHNAMELER VE TARİHÇİLİĞİMİZDEKİ YERİ Kadir ERBİL	5
LİSELERDE YAŞANAN DİSİPLİN OLAYLARININ İNCELENMESİ: BİR MESLEK LİSESİ ÖRNEĞİ Volkan Alparslan KILIÇ Harun KÜNÜ	6
THE OPPORTUNITIES LEARNING ENGLISH OFFERS FOR HEARING-IMPAIRED STUDENTS Asst. Prof. Dr. Cihat ATAR Instructor Özlem ASLAN BAĞCI Asst. Prof. Dr. Hakkı BAĞCI	8
PROFESSOR-HISTORIAN ILYA N. BOROZDIN: PAGES FROM ASHGABAT PERIOD OF HIS LIFE Prof. Myratgeldi SOYEGOV	9
TODARO PARADOKSU: TÜRKİYE ÖRNEĞİ Ahmet ŞAHİN Prof. Dr. Erkan AKTAŞ Prof. Dr. Sevgi TÜZÜN RAD	10
AFGHAN CHILDREN AT RISK Firoz FAOZI	11
YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ ALANINDAKİ MAKALELERİN KATEGORİK OLARAK İNCELENMESİ Dr. Burcu YİĞİT	13
YAŞLILIK VE TAZELENME ÜNİVERSİTESİ Doç. Dr. Volkan YÜCEL	14
KARABAĞ KRİZİ'NE ABD'İNİN İÇ VE DIŞ POLİTİKA DİNAMİKLERİNİN ETKİLERİ İhsan ALPARGIN Sevcan KURNAZ Mustafa CANAYDIN	15
BALKAN HARBİ'NİN ASKERİ YÖNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKLİ DERSLERİN ÇIKARILMASI Dr. Öğr. Üyesi, Levent ÜNAL	16
TURİZMİN YENİ ŞAFAĞI: UZAY TURİZMİ Dr. Savaş YILDIZ	17
BİRİNCİ VE İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA TÜRK-MACAR İŞBİRLİĞİ VE YARDIMLAŞMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER Doç. Dr. F. Rezzan ÜNALP	18
KÂĞIT PARANIN DEĞER KAYBINDAN KAYNAKLANAN MADDİ ZARARLARA SELEM AKDİ ÇERÇEVESİNDE ÇÖZÜM ÖNERİSİ Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR	20
EKLEKTİK SANATIN FANTASTİK SUNUMU: RAQIB SHAW Dr. Öğr. Üyesi Banu ERŞANLI TAŞ	21
DİNLERARASI DİYALOG İLE İLGİLİ SORU VE ŞÜPHELERE CEVAPLAR Prof. Dr. Davut AYDÜZ	22

ATATÜRK'ÜN KÖYLERİN KALKINMASINA YÖNELİK YAPMIŞ OLDUĞU ÇALIŞMALAR VE ÖRNEK KÖY UYGULAMALARI (ANTALYA SOLAK KÖYÜ ÖRNEĞİ) Dr. Öğr. Üyesi Nursel KÖKSAL GÜLCÜ	24
ПРОБЛЕМЫ НРАВСТВЕННОСТИ В ПРОЗЕ ИНГУШСКИХ РУССКОЯЗЫЧНЫХ АВТОРОВ Dr. Bittirova Tamara SHAMSUDINOVNA	25
AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI KAPSAMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM Dr. Evren SAPMAZ VERAL	26
ÖZEL GEREKSİNİMLİ EBEVEYNİN NORMAL GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUĞUNUN İLKOKUMA YAZMA SÜRECİNE İLİŞKİN BİR EYLEM ARAŞTIRMASI Ayfer SÖNMEZ	28
COVID-19 AŞISI VE İŞVERENİN FESİH HAKKI Dr. Candan ALBAYRAK ZİNCİRLİOĞLU	29
SALUR KAZAN ALP'İN ÖZEL ADI (LAKABI) "KAZAN(MAK)" EYLEMİNDEN TÜREMİŞTİR Ord. Prof. Muratgeldi SÖYEGOV	30
TÜRKİYE'DEKİ İLAHİYAT FAKÜLTELERİNDE OKUYAN HAFİZ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK BİR PROGRAM DENEMESİ: -İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ Dr. Selim ÇAKIROĞLU	31
MUSTAFA SAMİ EFENDİ'NİN AVRUPA RİSALESİ'NDE AVRUPA'YA BAKIŞ Araş. Gör. Mustafa TÜRKMEENOĞLU	33
АХМЕТ БАЙТҮРСЫНҰЛЫ-ҚАЗАҚ ТІЛТАНЫМЫНЫҢ ТҮҢҒЫШ ЛИНГВИСТ ҒАЛЫМЫ Öğr. Gör. Bakbergenova Roza KOJABAYEVNA	34
SAĞLIK POLİTİKALARINA DAVRANIŞSAL YAKLAŞIM: ÖN YARGILARI DÜRTMEK Murat YILMAZ Öğr. Gör. Mehmet Akif POLAT	35
ULUSLARARASI İLÂHİYAT BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KUR'AN TİLAVET/OKUMA DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: TESPİTLER VE TEKLİFLER (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ) Dr. Selim ÇAKIROĞLU	36
INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON THE GROWTH OF HOSPITALITY INDUSTRY IN NORTH CYPRUS Bernice Titilola GBADEYA Kelesy Uebari DAPPA	38
KOVİD-19 AŞI KARŞITLIĞI İNFODEMİSİ İLE MÜCADELEDE KOVİD-19 KAMU SPOTLARI Dr. Merve ÇERÇİ	39
HUKUKİ REJİMDEN İDARİ (SİYASİ) REJİME: TÜRKİYE'DE KAMU PERSONEL REJİMİNİN DEĞİŞEN ÇEHRESİ Öğr. Gör. Dr. Cem ANGIN	40
ŞANLIURFA BÖLGESİ 2021 YILI TARİHÖNCESİ DÖNEM ARAŞTIRMALARI Doç. Dr. Fatma ŞAHİN	42
ОПЫТ РАССМОТРЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ, КАК ЧЕРЕДОВАНИЯ МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИХ ЦИКЛОВ Assoc. Prof. Khakimov Rashid SHAVKATOVICH	44
İSLÂM MİRAS HUKUKUNDA TERİKENİN MAHİYETİ, KAPSAMI VE TÜRK MİRAS HUKUKUYLA MUKAYESESİ Doç. Dr. Hilal ÖZAY	45
ANTİ PSİKİYATRİ TARTIŞMALARI EKSENİNDE "GUGUK KUŞU" FİLMİNDE LOBOTOMİ VE ELEKTROKONVÜLSİF TEDAVİLERİ UYGULAMALARI KARŞITLIĞI Dr. Öğr. Üyesi Serap SARIBAŞ	46

DİJİTAL OYUNLARIN TERAPATİK REKREASYON BAĞLAMINDA KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME Arş. Gör. Özlem GÜNCAN	48
BİR SANAT EĞİTİM PLATFORMU OLARAK YOUTUBE Ayşe KARATAY	49
AŞIRI İZLEMeye YÖNELİK TWİTTER PAYLAŞIMLARININ DUYGU ANALİZİ Dr. Öğr. Üyesi Berk ÇAYCI	51
COVİD-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE İÇSEL PAZARLAMA UYGULAMALARININ İŞ TATMİNİNE ETKİSİ: KAMU ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Dr. Öğr. Üyesi Filiz ÇOPUROĞLU.....	53
FİNANSAL PERFORMANS İLE NAKİT DÖNÜŞÜM SÜRESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ENTROPİ, TOPSIS VE VİKOR YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİ: KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA Tuba KONAK Prof. Dr. Hatice DÜZAKIN.....	54
HAVAYOLU SEKTÖRÜNDE PANDEMİNİN ETKİSİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ DEĞERLENDİRİLMESİ: PEGASUS HAVAYOLLARI ÖRNEĞİ Dr. Öğr. Üyesi Murat Kemal KELEŞ Dr. Arş. Gör. Temel Caner USTAÖMER Doç. Dr Aşkın ÖZDAĞOĞLU	55
TÜRK EKONOMİSİNDE ANAYASAL İKTİSAT YAKLAŞIMI AÇISINDAN MALİ DİSİPLİN SAĞLANABİLİR Mİ ? TEORİK BİR İNCELEME Dr. Öğr. Üyesi. İsmail BAYSUĞ.....	56
ULUSLARARASI HUKUKTA UZAY AJANSLARI VE ULUSAL UZAY HUKUKUNDA YASAL ÇERÇEVE YETERLİLİK SORUNU Doç. Dr. Esra KATIMAN.....	57
EN ESKİ TÜRK MÜZİK ENSTRÜMANI KOPUZ VE GELİŞİMİ Dr. Öğr. Üyesi Ayşen ARSLAN	59
HUNLARDA VE GÖKTÜRKLERDE MÜZİK VE ÇALGILAR Dr. Öğr. Üyesi Ayşen ARSLAN	60
REKREASYON BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Ömer Faruk TUTAR Mustafa KIZILKOCA.....	61
AKADEMİSYENLERİN DİJİTALLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Ömer Faruk TUTAR	63
YAPIYLA BAĞLANTILI TÜRBELERDEN KİTABELERİYLE ÖNE ÇIKAN İKİ ÖRNEK (ŞEYH HAYAT EL-HARRANİ TÜRBESİ VE SADRETTİN KONEVİ TÜRBESİ) Dr. Gülsün EBİRİ	64
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Veysel ALBAYRAK.....	66
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Veysel ALBAYRAK.....	68
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA ALMANYA'NIN KAFKASYA POLİTİKASI Doç. Dr. Nurhan AYDIN Kübranur ÖZTÜRK DERİCİ	70
DİJİTAL VİDEO İZLEME PLATFORMLARI EVRENİNDE FARKLILAŞAN KOMEDİ ANLATILARI VE YAŞANAN ANLATISAL DÖNÜŞÜM: GİBİ VE DOĞU ÖRNEĞİ Doç. Dr. Burak MEDİN Öğr. Gör. Ümmügülsüm ÇETİN.....	72

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE YAPAY ZEKA KAVRAMI Arş. Gör. Dr. Mehtap SARIKAYA.....	74
DEĞİŞEN MUHASEBE FİNANS BECERİLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSI EN YÜKSEK 50 ŞİRKET ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI Dr. Bülent KINAY Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül CİĞER	75
FAİZ-KUR-ENFLASYON SARMALI: TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN AMPİRİK ANALİZ Dr. Arş. Gör. Hatice BOZKURT	76
KUZEY ANADOLU'DA HİTİTLER: HATTİ KRALLIĞININ SORUNLU BİR BÖLGESİNDE SİYASİ-İDARİ ÖRGÜTLENME ÖRNEKLERİ Dr. Öğr. Üyesi Şafak BOZGUN	78
COVID 19'UN ÇEVRESEL GÜVENLİK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ Dr. Sonay ŞAHİN	80
BEETHOVEN OP.13, NO.8 (PATHETIQUE) PİYANO SONATININ ESTETİK AÇIDAN İNCELEMESİ Dr. Öğr. Üyesi M. Ayça ÖNAL Kübra Sevim GÜLEÇ	82
DEVELOPING READING SKILLS USING CRITICAL READING STRATEGIES AMONGST UNDERGRADUATE EFL STUDENTS Assist. Prof. Dr. Hülya KÜÇÜKOĞLU	84
LOCAL HISTORY OBSERVATIONS IN UZBEKISTAN WITH STUDENTS OF TECHNICAL UNIVERSITIES: FEATURES OF AN INTERDISCIPLINARY APPROACH Tashtemir TASHKENBAYEV.....	85
ARNAVUT TARİHÇİLİĞİNE GÖRE PRİZREN BİRLİĞİ (1878-1881) Zekirja SHABANİ.....	86
ARCHITECTURAL STRUCTURES OF THE EASTERN RENAISSANCE AS THE BASIS OF TOURISM AND LOCAL HISTORY ACTIVITIES OF MODERN UZBEKISTAN: THE VIEW OF FOREIGN RESEARCHERS Tashkenbaeva Diyora ABDURASHIDOVNA	88
EDEBİYAT BİLİMİNDE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK (MULTICULTURALISM) Doç. Dr. Khallieva Gulnoz ISKANDAROVNA	89
ОБЩЕСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ГУБАЙДУЛЛЫ ЖАНГИРОВИЧА Rysbekov Tuyakbay ZEITOVICH Shintimirova Bayan GABBASOVNA Rysbekova Saltanat TUYAKBAYEVNA	90
WAQFS IN KOSOVO DURING THE RULE OF SULTAN ABDULHAMID II Dr. Fahri AVDIJA	94
FİNANSAL GELİŞME YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ İLİŞKİSİ: G-20 ÜYESİ ÜLKELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU Doç. Dr. Muhammet ÖZCAN.....	95
GELENEKSELDEN DİJİTALE KARAGÖZ HACİVAT: BİR DİJİTAL PUPPETRY Ayşe KARATAY Dr. Ali KARATAY.....	97
TEKNOKENT İŞLETMELERİNİN VERGİSEL AVANTAJLARI VE MUHASEBE UYGULAMALARI Hakkı KIYMIK.....	99
OECD ÜYESİ ÜLKELERDE KADIN İSTİHDAMI VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ Arş. Gör. Dr. Kübra AKYOL ÖZCAN	100-101

ALMAN BELGELERİNDE “TURAN” İDEALİ 1941-1942

Dr. Aybüke GÜZAY
aybukeguzay@hotmail.com

ÖZET

1830’lu yıllardan itibaren Macaristan’da ortaya çıktığı bilinen “Turan” ideali İstanbul, Bahçesaray, Kazan ve Bak  gibi Türklerin yaşıdığı coğrafyaları da etkilemiştir. Bu bölgelerde yayılma alanı bulmasının nedeni ise Türk Dünyası’nın siyasi, kültürel ve ekonomik alanlarda bir duraklama yaşıması ve mevcut olan bu vaziyetten aydınlığa çıkılmak istenmesidir. Bundan ötürü bir aydınlanma dönemi yaşanmış ve 1900’l  yıllara gelindiğinde bu hareketler “Turan” ifadesinin kapsamında yerini bulmuştur. Bu ifade ayrıca Osmanlı Devleti’nin  ok ş süreci ile birlikte daha da gelişme göstermiş, I. Dünya Savaşı’nda Almanya’nın sahneye çıkmasıyla hâkimiyet mücadelesindeki yerini almıştır. Almanya bu dönemde dünya siyasetinde var olmuş ve Osmanlı Devleti’nin topraklarındaki mücadelede etkin bir rol almıştır. Böylece “Turan” ideali Almanlar tarafından desteklenmiş ve gelişme göstermiştir. I. Dünya Savaşı’ndaki bu ideal, esas hareket alanını II. Dünya Savaşı esnasında yakalamıştır. Almanya ve Sovyetler Birliğı arasındaki savaş, büyük  l de Almanların Türk Dünyası coğrafyasındaki milletleri “Turan” hassasiyeti üzerinden yakalaması ile sürdürülmüştür. Aynı dönemde Türkiye’deki “Turancılık” ise bütün Türkleri tek devlet halinde birleştiren ülküsü olarak anlaşılmıştır. Almanya, Sovyetler Birliğı’nin zulmü ve baskısı altında olan Türk Dünyası  zerinde “Pantürkizm” kavramı ile Turan idealini harekete geçirmeye çalışmıştır. Bu kavramların hemen hemen aynı manada Sovyetler Birliğı’ne karşı bir direnç olarak kullanıldığı görülmektedir. Alman arşiv belgelerinde Turancılık  zerine düşüncelerin, savaş esnasında bu mevzu üzerine gönderilen telgrafların ve hareketin tarihi yönünün ziyadesiyle yer aldığı görülmektedir. Bu husustan hareketle Almanların bu ideale bakış açıları, bu ideali kullanım alanları ve bu idealin kendilerine olan yansıması çalışmamıza konu olan mevzulardır.

Anahtar Kelimeler: Turan, Almanya, Türk Dünyası, II. Dünya Savaşı, Pantürkizm.

“TURAN” IDEAL IN GERMAN DOCUMENTS 1941-1942

Dr. Aybuke GUZAY

ABSTRACT

The “Turan” ideal, which is known to have emerged in Hungary since the 1830s, also affected the geographies where Turks lived, such as Istanbul, Bahçesaray, Kazan and Baku. The reason why it has found an area to spread in these regions is that the Turkish World has experienced a pause in political, cultural and economic fields and it is desired to come to the light from this current situation. For this reason, there was a period of enlightenment and by the 1900s, these movements found their place within the scope of the expression “Turan”. This expression also developed further with the collapse of the Ottoman Empire, and took its place in the struggle for dominance with the emergence of Germany in the First World War. In this period, Germany existed in world politics and took an active role in the struggle in the territory of the Ottoman Empire. Thus, the “Turan” ideal was supported and developed by the Germans. This ideal in World War I, the main field of action was II. Captured during World War II. The war between Germany and the Soviet Union was largely sustained by the Germans capture of the nations of the Turkic World over the “Turan” sensitivity. In the same period, “Turanism” in Turkey was understood as the ideal of uniting all Turks into a single state. Germany tried to activate the Turan ideal with the concept of “Panturkism” in the Turkish World, which was under the oppression and pressure of the Soviet Union. It is seen that these concepts are used in almost the same sense as a resistance against the Soviet Union. It is seen that the thoughts on Turanism, the telegrams sent on this subject during the war, and the historical aspect of the movement took place in the German archival documents. From this point of view, the Germans perspectives on this ideal, the areas of use of this ideal and the reflection of this ideal on themselves are the subjects of our study.

Keywords: Turan, Germany, Turkish World, II. World War II, Pan-Turkism.

**AVRASYA EKONOMİLERİNDE VERGİ YÜKÜ VE BÜYÜME İLİŞKİSİ:
2002-2019 DÖNEMİ**

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alpin GÜLŞEN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
İİSBF Maliye Bölümü,
ORCID: 0000-0002-2860-4469
alpin.gulsen@alanya.edu.tr

Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN
Akdeniz Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü
ORCID: 0000-0002-1450-781X
mustafayildiran@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada 2002-2019 yıllarına ait statik ve dinamik panel veri yöntemleri kullanılarak vergi yükünün iktisadi büyüme üzerindeki etkisi 12 Avrasya ekonomisi örneğinde incelenmiştir. Sabit etkiler tahmincisinin sonucuna göre vergi yükündeki bir birimlik artış kişi başına düşen GSYH büyümesi ile ölçülen iktisadi büyümeyi 0,588 negatif etkilemektedir. Bununla birlikte hukukun üstünlüğü ise büyümeyi 0,337 negatif etkilemektedir. Diğer taraftan ticaret açıklığındaki bir birimlik artış büyümeyi 0,355 pozitif etkilemektedir. Sistem GMM dinamik panel analizin bulgularına göre ise %5 anlam düzeyinde sadece vergi yükünün bağımlı değişkeni açıklamakta anlamlı olduğu görülmektedir. Buna göre vergi yükündeki bir birimlik artış iktisadi büyümeyi 0,351 oranında pozitif etkilemektedir. Diğer taraftan %10 anlam düzeyinde bağımlı değişkeni açıklayan ticari açıklıkta meydana gelen bir birimlik artış büyümeyi 0,151 pozitif etkilemektedir. Dolayısıyla sabit etkiler modelindeki vergi yükünün güçlü negatif etkisi ve ticari açıklığın pozitif etkisi diğer katsayılar arasında öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrasya ülkeleri, Büyüme, Vergi yükü, Sabit etkiler, Sistem GMM.

JEL Kodu: P24, P35.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN TAX BURDEN AND ECONOMIC GROWTH IN EURASIAN
ECONOMIES: 2002-2019 PERIOD**

**Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alpin GULSEN
Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN**

ABSTRACT

In this study, the effect of tax burden on economic growth between 2002-2019 in 12 Eurasian economies was analyzed using static and dynamic panel data methods. According to the result of the fixed effects estimator, one unit increase in the tax burden negatively affects the GDP growth per capita by -0,588. On the other hand, the rule of law negatively affects growth by -0.337. One-unit increase in trade gap has a positive effect of 0,355 on growth. According to the findings of the system GMM dynamic panel analysis, it is seen that only the tax burden is significant in explaining the dependent variable at the 5% significance level. Accordingly, a one-unit increase in the tax burden has a positive effect of 0.351 on economic growth. On the other hand, a one-unit increase in trade openness at the significance level of 10% positively affects growth by 0,151. Therefore, the strong negative effect of the tax burden in the fixed effects model and the positive effect of the trade openness stand out among other coefficients.

Keywords: Eurasian countries, Growth, Tax Burden, Fixed effects, System GMM.

FETİHNAMELER VE TARİHÇİLİĞİMİZDEKİ YERİ

Kadir ERBİL

kadirerbil38@gmail.com

ÖZET

Tarihe; geçmişin incelenmesi, geçmişle ilgili bilgi ve belgelerin toplanarak yorumlanması demek doğrudur. Tarih, geçmişte yapılan işlerin ve hadiselerin tamamını ifade eder. Tarih, yaşanmış geçmiştir. Dolayısıyla geçmişle ilgilenir. Tarih, olayları bir film şeridi gibi gözümüzün önünden geçirir. Tarih, insanoğlunun gelişme ve olgunlaşmasında, kişi ve toplum seviyesinde, fizikî ve ruhî alanda meydana gelen durumları ve sonuçlarını inceler. Tarih bir nevi insanoğlunun kurduğu medeniyetin genel tablosu demektir. Tarihe ait belgeler, insanoğluna geçmişini gösteren lambalardır. İnsanoğlu bu lambalar sayesinde geçmişini daha iyi tanımaya ve aydınlanmaya çalışır. Zamanın ruhuna hükmetmenin yolu, geçmişte zamanın ruhuna hâkim olanların bıraktıkları izleri takip etmektir. Fetihnâmeler, tarihte bırakılan izleri aydınlatan birer ışıktır. Onlar, Osmanlı Tarihi için çok önemli belgelerdir. Fetihnâme, İslam devletlerinde savaş sonunda bir ülke, şehir veya bölge fethedildiği zaman, bu kazanılan zaferin tüm komşu ülkelere duyurulması için yazılan belgelerdir. Makalemizdeki amaç; bu belgelerin tarihçesini, içeriğini ve tarihimizde yerini belirtip bazı fetihnâmelerden örnekler sunmaktır. Fetihnâmeler tarihi aydınlatan belgeler olduğundan, onları iyi değerlendirmek gerekir. Fetihnâmeler Osmanlı Tarihi'ni araştırmak ve incelemek isteyenler için vazgeçilmez vesikalardır. Fetihnâmeleri kaleme alanlar, yer yer ayet ve hadislerle de yer vermişler, olaylara dinî boyut kazandırmışlardır. Fetihnâmeler tarihin doğrudan bir parçasıdır.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Osmanlı Tarihi, Tarih, Fetihnâme, Zafername.

FATIHNAMAS AND THEIR ROLE IN OUR HISTORIOGRAPHY

ABSTRACT

Studying the past in history means collecting and interpreting information and documents about the past. History refers to all the works and events done in the past. Therefore, history is the past that has been lived. Hence it deals with the past. History reveals events to human beings like a film strip. History examines the physical and spiritual situations and their results in the development and maturation of human beings at the level of person and society. History, in a way, means the general of civilization which had been established by human beings. Historical documents are lights that show mankind its past. Human beings try to get to know and understand their past better by means of these lights. The way to dominate the spirit of the time is to follow the traces left by those who dominated the spirit of the past. Fatihnamas are lights that illuminate the traces left in history. They are very important documents for Ottoman History. Fatihnamas are the documents written in Islamic states to announce this victory to all neighboring countries when a country, city or region is conquered at the end of the war. The purpose of writing the present article is to state the history, content and place of these documents in our history and to present examples of some of them. Since the fatihnamas are documents that enlighten the history, it is necessary to evaluate them well. They are indispensable documents for those who want to research and examine Ottoman History. Those who wrote the Fatihnamas to include verses and hadiths from time to time and added a religious dimension to the events. They are a direct part of the history.

Keywords: Islamic History, Ottoman History, History, Fatihnama, Zafarnama.

**LİSELERDE YAŞANAN DİSİPLİN OLAYLARININ İNCELENMESİ:
BİR MESLEK LİSESİ ÖRNEĞİ**

Volkan Alparslan KILIÇ

ORCID: 0000-0002-5335-0077

Körfez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

volkanalparslan@gmail.com

Harun KÜNÜ

ORCID: 0000-0002-5588-5315

Körfez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

kunuharun@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, liselerde yaşanan disiplin olaylarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, bu araştırmada lise öğrencileri ne tür disiplin cezası aldıkları, disiplin cezası almalarına neden olan olaylar, disiplin cezalarına ilişkin uzmanlar tarafından yapılan psikososyal inceleme sonuçları ele alınmıştır. Ayrıca disiplin cezalarının etik değerler açısından ne anlam ifade ettiğide tartışılmıştır.

Çalışma yöntemi olarak araştırma problemine ilişkin derinlemesine bir anlayış geliştirmek için en uygun nitel araştırma deseni olarak durum çalışması yaklaşımı belirlenmiştir. Araştırma sahası olarak Körfez İlçesinde disiplin olaylarının en fazla yaşandığı bir meslek lisesi seçilmiştir. Araştırmanın veri kaynağını okul disiplin kuruluna yansıyan disiplin dosyaları oluşturmaktadır. Disiplin dosyaları gizli belgelerdir. Bu nedenle Okul Rehber Öğretmeni, Danışman Öğretmen ve okul disiplin kurulu başkanı disiplin dosyalarındaki özel bilgileri gizleyerek araştırmacılar için bir örneklem havuzu oluşturmuşlardır. Örneklem havuzu oluşturulurken; sınıf seviyesi, cezaya neden olan davranış, uygulanan disiplin cezası türleri dikkate alınmıştır. Bu bağlamda araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri analiz tekniği olarak nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin aldıkları ceza türleri ve bu cezalara gerekçe olarak sayılan davranışlar gibi bağımsız değişkenler hakkında genel istatistiksel bir çerçeve de sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Disiplin, Disiplin Cezaları, Psikososyal İnceleme, Etik Değerler

**EXAMINING DISCIPLINARY CASES IN HIGH SCHOOLS:
A VOCATIONAL HIGH SCHOOL EXAMPLE**

**Volkan Alparslan KILIC
Harun KUNU**

ABSTRACT

This research aims to examine disciplinary cases in high schools. In this context, what kind of disciplinary punishment high school students receive, the events that caused them to receive disciplinary punishments, and the results of psychosocial examinations made by experts on disciplinary punishments are discussed. In addition, the meaning of disciplinary punishments in terms of ethical values is discussed.

The case study approach was determined as a study method as the most appropriate qualitative research design to develop an in-depth understanding of the research problem. As the research area, a vocational high school in Körfez District, where disciplinary incidents are experienced the most, was chosen. The data source of the research is the student disciplinary files that are handled by the school disciplinary committee. Disciplinary files are confidential documents. For this reason, the School Guidance Teacher, Advisor Teacher, and the head of the school disciplinary committee created a sample pool for researchers by hiding the private information in the disciplinary files. While creating the sampling pool; class level, the behavior that caused the punishment, the types of disciplinary punishment applied were taken into account. In this context, the purposeful sampling method was used in the research. Document analysis technique, which is frequently used in qualitative research, was used as a data analysis technique. In addition, a general statistical framework was presented about the independent variables such as the types of punishments received by students and the behaviors considered as justification for these punishments.

Keywords: Disciplinary, Disciplinary Punishment, Psychosocial Review, Ethical Values.

THE OPPORTUNITIES LEARNING ENGLISH OFFERS FOR HEARING-IMPAIRED STUDENTS¹

Asst. Prof. Dr. Cihat ATAR

Sakarya University
cihatatar@sakarya.edu.tr

Instructor O

zlem Aslan BAĞCI

Sakarya University
obagci@sakarya.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Hakkı BAĞCI

Sakarya University
hbagci@sakarya.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to review the benefits and potentials of teaching English to hearing-impaired students in Turkey who have access to English at a limited level compared to the other students. English is used throughout the world, and it has a place in almost all aspects of the current era. Therefore, learning English provides many opportunities such as personal development, trading internationally, and accessing various cutting-edge magazines and journals. When the literature on teaching English to hearing-impaired students is reviewed, it is observed that there are so few studies, especially in the Turkish context. Accordingly, this paper will discuss the benefits of learning English for hearing-impaired students, and some suggestions will be made regarding how to teach English to them.

Keywords: English Language Learning, Hearing-Impaired Students, Deaf Students, Special Education

İNGİLİZCE ÖĞRENMENİN İŞİTME ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN SUNDUĞU FIRSATLAR

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, diğer öğrencilere göre kısıtlı seviyede İngilizce'ye erişimi olan Türkiye'deki işitme engelli öğrencilere İngilizce öğretmenin fayda ve potansiyellerini gözden geçirmektir. İngilizce tüm dünyada kullanılmaktadır ve çağımızın neredeyse her alanında yeri vardır. Bu yüzden, İngilizce öğrenmek kişisel gelişim, uluslararası ticaret yapma, ve en ileri dergilere ulaşma gibi birçok imkanlar sunmaktadır. İşitme engelli öğrencilere İngilizce öğretme ile ilgili alanyazın tarandığında özellikle Türkiye bağlamında çok az çalışma olduğu görülmektedir. Bu sebeple, bu çalışma işitme engelli öğrenciler için İngilizce öğrenmenin faydalarını tartışacaktır ve onlara İngilizce'nin nasıl öğretilmesi gerektiğiyle ilgili bazı önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Öğrenme, İşitme Engelli Öğrenciler, Sağır Öğrenciler, Özel Eğitim.

¹ This work was supported by Research Fund of the Sakarya University. Project number: 2020-9-32-99

**PROFESSOR-HISTORIAN ILYA N. BOROZDIN:
PAGES FROM ASHGABAT PERIOD OF HIS LIFE**

Prof. Dr. Muratgeldi SOYEGOV

Full Member (Academician) of Academy of Sciences of Turkmenistan
msoyegov@gmail.com

ABSTRACT

In article the basic questions connected with the Ashgabat (Turkmen) period of life and activity of professor-historian Ilya Nikolaevich Borozdin (1883–1959) which are characterised by a successful combination of the teaching and educational work with fruitful research work on chair of the same teacher training college are taken up. Along with the description of the scientific workings out spent by it in Ashgabat, activity of those students of Turkmenistan which listened to its lectures is short considered and in the subsequent became visible scientists-historians.

**ПРОФЕССОР-ИСТОРИК И.Н. БОРОЗДИН:
СТРАНИЦЫ ИЗ АШХАБАДСКОГО ПЕРИОДА ЕГО ЖИЗНИ**

Мурадгелди Соегов

Действительный член (академик) Академии наук Туркменистана
профессор, доктор филологических наук.

РЕЗЮМЕ

В статье освещаются основные вопросы, связанные с ашхабадским (туркменским) периодом жизни и деятельности профессора-историка Ильи Николаевича Бороздина (1883–1959), которые характеризуются успешным сочетанием им своей учебно-воспитательной работы с плодотворной научно-исследовательской работой на кафедре педагогического института. Наряду с описанием научных разработок, проведенных им в Ашхабаде, кратко рассматривается деятельность тех студентов-туркменистанцев, которые слушали его лекции и в последующем стали видными учеными-историками.

TODARO PARADOKSU: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ahmet ŞAHİN

Mersin Üniversitesi SBR Doktora Öğrencisi

ORCID: 0000-0002-1508-824X Ahmets379@gmail.com

Prof. Dr. Erkan AKTAŞ

Mersin Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü

ORCID: 0000-0002-7068-2807 erkanaktas@mersin.edu.tr

Prof. Dr. Sevgi TÜZÜN RAD

ÖZET

Literatürde, sanayileşmiş olan kentlerde istihdam olanaklarının artırılması işsizlik oranını azaltmaktadır. Ancak gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin sanayileşmiş olan kentlerinde meydana gelen kırdan kente göçler, işsizliği artırıcı etki yaparak bu etkiyi ortadan kaldırmaktadır. Hatta kırdan kente göçlerin işsizlik üzerinde yarattığı bu negatif etki istihdam olanaklarının artırılmasına rağmen işsizliği artırabilmektedir. Bu olgu, literatürde “Todaro Paradoksu” olarak bilinmektedir. Çalışmada, Türkiye’de 1988-2019 yılları arasında istihdam ve işsizlik arasında ilişki ve Todaro paradoksunun gerçekleşip-gerçekleşmediğinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmada kriz yılları (kukla değişken), kentsel istihdam oranı, kentsel işsizlik oranı ve kırsal nüfusun toplam nüfustaki payı değişkenleri ve en küçük kareler yöntemi kullanılmıştır. Tahmin edilen model sonucunda Türkiye’de 1988-2019 yılları arasında kentsel istihdam oranı ile kırsal nüfusun toplam nüfustaki payı ve işsizlik oranı arasında negatif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışma; istihdam artışlarının, kırdan kente göçler dolayısıyla kentsel işsizlik üzerinde yarattığı negatif etkiyi ortaya koyan sınırlı sayıdaki araştırmadan biridir.

Anahtar Kelimeler: Todaro Paradoksu, İstihdam, İşsizlik, Göç, Türkiye.

TODARO PARADOX: THE EXAMPLE FROM TURKEY

ABSTRACT

In the literature, increasing employment opportunities in industrialized cities reduces the unemployment rate. However increment of employment opportunities in industrialized cities of underdeveloped and developing countries and its positive impact on job generation is suppressed by negative impact of immigration from rural areas. It further increases unemployment. This phenomenon is called “Todaro Paradox” in scientific literature. The relationship between employment and unemployment during 1988-2019 was assessed in this to determine if the Todaro Paradox did occur or not during this period. To this end, the crisis years, urban employment and unemployment rates and ratio of rural population in overall population were used as variables. Least Squares Method was used for analysis. A meaningful and negative relationship was observed between urban employment are, ratio of rural population and unemployment during 1988-2019. The study is one of the limited number of studies that reveal the negative impact of employment increases on urban unemployment due to rural-urban migration.

Keywords: Todaro Paradox, Employment, Unemployment, Migration, Turkey.

RİSK ALTINDAKİ AFGAN ÇOCUKLARI

Firoz FAOZI

Kabil Üniversitesi Kabil/Afganistan
Kocaeli Üniversitesi SBE Doktora Öğrencisi
firuz6262@gmail.com

ÖZET

Siyasi ve sosyal sorunlarıyla sürekli dünya kamuoyunu işgal eden Afganistan, birbirinden farklı onlarca ulustan müteşekkil yaklaşık otuz milyon nüfusu bünyesinde barındırmaktadır. Afganistan'da yıllarca süren savaşların ve iç karışıklıkların doğurduğu yokluk, eğitim müesseseleri de dahil bütün devlet kurumlarında oluşan tahribat ve akabinde hız kazanan cehalet, maalesef en çok çocukların zarar görmesine neden olmuştur. Hangi etnik gruptan olursa olsun Afgan çocuklarının kaderi aynıdır. Çocukların aile yaşantılarından, aldıkları eğitimden, sosyal çevrelerinden kaynaklanan sorunlar, ne yazık ki Afgan çocuklarının dünyasında onarımı oldukça zor ciddi tahribatlar meydana getirmektedir.

Bildirimizde 2001 yılında kurulan yeni Afgan devletinin çocuklara yönelik planları ve onların eğitim seviyelerinin yükseltilmesi üzerinde durulacak; Taliban örgütü ve diğer örgütlerin çocukları nasıl intihar saldırılarına teşvik ettikleri, onları Pakistan mülteci kamplarında sözde dini eğitim adı altında ne şekilde değiştirdikleri konusuna değinilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin TİKA ve Türk Silahlı Kuvvetler aracılığıyla açmış oldukları okullarda ve meslek kazandırma kurslarında Afgan çocuklarına uyguladıkları dersler ve kursların, Afgan çocuklarının eğitim ve öğretiminde ne kadar önemli olduğu gayet açıktır. Afgan devleti ve Afgan halkı birçok kez bu konuda memnuniyetlerini dile getirmişler ve Türkiye'ye teşekkürlerini bildirmişlerdir. Son yıllarda Avrupa ülkelerinin desteğiyle yabancı dil kurslarında da artış olmuştur. Ancak bu kursların çoğunun Afgan milli eğitim bakanlığından izin alınmadan açıldığı mahiyetlerinin sakıncalar taşıdığı bilinmektedir. Bildirimizde söz konusu okulların faaliyetlerine de yer verilmektedir. Ayrıca Taliban yönetimindeki çocukların eğitim ve öğretim üzerine durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afganistan, Çocuk, Eğitim, Aile, Kültür, Dil, Ahlak, Sosyal Çevre

AFGHAN CHILDREN AT RISK

Firoz FAOZI

ABSTRACT

Afghanistan, which constantly occupies the world public opinion with its political and social problems, has a population of approximately thirty million consisting of tens of different nations. The absence caused by years of wars and internal turmoil in Afghanistan, the destruction in all state institutions, including educational institutions, and the resulting ignorance, unfortunately, caused the most harm to children. Regardless of their ethnic group, the fate of Afghan children is the same. Problems arising from the family life of children, the education they receive, and their social environment, unfortunately, cause serious damage to the world of Afghan children, which is very difficult to repair.

In our paper, we will focus on the plans of the new Afghan state established in 2001 for children and raising their education levels; It will be discussed how the Taliban organization and other organizations encouraged children to commit suicide attacks and how they changed them in Pakistani refugee camps under the name of so-called religious education.

It is clear how important the lessons and courses offered by the Republic of Turkey to Afghan children in the schools and vocational training courses opened by TIKA and the Turkish Armed Forces are in the education and training of Afghan children. The Afghan state and Afghan people have expressed their satisfaction on this issue many times and expressed their gratitude to Turkey. In recent years, there has been an increase in foreign language courses with the support of European countries. However, it is known that most of these courses are opened without the permission of the Afghan Ministry of National Education and their nature has drawbacks. Our notification also includes the activities of the schools in question. It will also focus on the education and training of children under the Taliban.

Keywords: Afghanistan, Child, Education, Family, Culture, Language, Morality, Social Environment

YEŞİL ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ ALANINDAKİ MAKALELERİN
KATEGORİK OLARAK İNCELENMESİ

Dr. Burcu YİĞİT

Bağımsız Araştırmacı

ORCID: 0000-0002-2071-0099

brcygt@hotmail.com,

ÖZET

Bu çalışmanın amacını yeşil örgütsel davranış alanında yazılan Sage (f=11), Science direct (f=34) ve Scholar Google (f=14) veritabanlarındaki makalelerin kategorik olarak incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışmaya dahil edilen makaleler, yayımlandığı yıllar, dergi ismi, makale dili, yazar sayısı, değişken sayısı, anahtar kelime sayısı ve makale türüne göre incelenmiştir. Toplamda 61 adet erişime açık makaleye ulaşılmıştır. Bu makalelerden 2 tanesi kongre bildirisi olması sebebi ile çalışma dışı bırakılmıştır. 59 adet makale çalışmaya dahil edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, en çok makale 2021 yılında; Journal of Cleaner Production dergisinde; İngilizce dilinde; dört ve daha fazla yazarlı; iki değişkenli; beş anahtar kelimeli; makale türü olarak ise araştırma makalesi olarak yazıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Örgütsel Davranış, Yeşil Davranış, İçerik Analizi

**THE CATEGORICAL ANALYSIS OF ARTICLES IN THE FIELD OF GREEN
ORGANIZATIONAL BEHAVIOR**

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the articles categorically in the Sage (f=11), Science direct (f=34) and Scholar Google (f=14) databases written in the field of green organizational behavior. The articles included in the study were examined according to the years of publication, journal names, article languages, number of authors, number of variables, number of keywords and article types. Totally, it was reached 61 open- access articles. Because they were congress papers, two of these articles were excluded from the study. 59 articles were included in the study. According to the results obtained, articles were mostly written in 2021; in the Journal of Cleaner Production; in the English language; with four and more authors; bivariate; with five keywords. It was determined that the articles were written as research article according to the article type.

Keywords: Green Organizational Behavior, Green Behavior, Content Analysis.

YAŞLILIK VE TAZELENME ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr. Volkan YÜCEL
İstanbul Kent Üniversitesi İİTBF
ORCID: 0000-0003-4240-3206

ÖZET

Yaşlılık herkesin deneyimlediği bir süreçtir. 20. yy.nin başına kadar bireysel bir sorun olarak görülen yaşlılık artık kendi haklarına ve özel sorunlarına sahip bir alandır. Üretkenliğin, sosyal çevrenin ve sağlığın kaybı yaşlılıkta çok ciddi psikolojik sorunlara yol açabilmektedir. Ülkemize has koşullarda ortaya çıkan Tazelenme Üniversitesi eşi olmayan bir Türk eğitim modelidir. Disiplinlerarası gerontoloji alanında atılmış bir adım olan bu yapı, mevcutta sekiz üniversite kampüsünde sürdürülmektedir. Bu çalışmada yaşlılık sorunları ve Tazelenme Üniversitesi yaklaşımı literatür taraması ve raporları eşliğinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Tazelenme Üniversitesi, Eğitim

AGING and REFRESHING UNIVERSITY

SUMMARY

Aging is a process that everyone experiences. Old age, which was seen as an individual problem until the beginning of the 20th century, is now a period with its own rights and special problems. Loss of productivity, social environment and health can lead to serious psychological problems in old age. Refreshing University, which emerged in conditions unique to our country, is a unique Turkish education model. This structure, which is a step taken in the field of interdisciplinary gerontology, is currently maintained on eight university campuses. In this study, aging problems and Refreshment University approach will be examined in the light of literature review and reports.

Keywords: Aging, Refresher University, Education.

KARABAĞ KRİZİ'NE ABD'NİN İÇ VE DIŞ POLİTİKA DİNAMİKLERİNİN ETKİLERİ

İhsan ALPARGIN

Bahçeşehir Üniversitesi

ihсан.alpargin@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6704-8223

Sevcan KURNAZ

Bahçeşehir Üniversitesi

sevcan.kurnaz@gs.bau.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8605-1164

Mustafa CANAYDIN

mustafa.canaydin@trt.net.tr

ÖZET

Soğuk Savaş'ın bitmesi ve SSCB nin dağılması sonucu ABD nin tek süper güç olması ile yeni dünya düzeninde küresel dinamiklerde olduğu gibi Kafkasya siyasetinde önemli değişimler yaşanmıştır. SSCB döneminde dondurulmuş durumda olan etnik çatışmalar Perestroyka sonrası Pandora nın kutusu açılmış Karabağ ın 1992 de Ermenistan tarafından işgaliyle Azerbaycan ve Ermenistan arasında otuz yılı aşkın sürecek olan yeni kriz ortaya çıkmıştır. Çalışmada Ermeni ve Azeri uluslarını derinden etkileyen Karabağ Krizi'nin dinamiklerini, en önemli dinamiklerden olan ABD nin sürece etkisini ve krizin aktörlerinin ABD iç-dış siyasetine etkisini mukayese ederek yönetici sınıfın ulusal çıkar ve kişisel çıkar ikileminde verdikleri kararların arka planının sorgulanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karabağ, ABD, Diaspora, Lobi.

ABSTRACT

With the End of the Cold War, the Dissolution of the Soviet Union and the USA becoming the world's sole superpower, major changes have occurred in the Caucasian politics along with the global dynamics in the New World Order. Ethnic conflicts that have remained frozen throughout the Soviet era were reignited after Pandora's box had been opened and with the occupation of Karabakh by Armenia in 1992, a new crisis emerged that would last more than thirty years between Azerbaijan and Armenia. This study is aimed to question the background of the decisions made by the ruling class in the national-personal interest dilemma by comparing the dynamics of the Karabakh Crisis, which deeply affected both Armenian and Azerbaijani nations to USA's influence - which is one of the most important dynamics - on the conflict and the overall effects of the actors of the crisis on the US domestic and foreign policies.

Keywords: Karabakh, USA, Diaspora, Lobby

BALKAN HARBİ'NİN ASKERİ YÖNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKLİ DERSLERİN ÇIKARILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Levent ÜNAL
Başkent Üniversitesi
unallevnt11@gmail.com

ÖZET

Türk tarihinde Balkan Harbi'nin ayrı bir önemi vardır. Osmanlı İmparatorluğu için bu savaş sonun başlangıcı olmuştur. Türkiye, Cihan Harbi'ne bir anlamda Balkan Harbi ile başlamış ve Milli Mücadele ile sona erdirmiştir.

Balkan Harbi denen felaket, Osmanlı İmparatorluğu'nun yaşadığı çöküntünün doğal bir sonucu olarak meydana gelmiştir. Göz açıp kapayana kadar kısa bir sürede Rumeli denen Avrupa'daki son Osmanlı toprakları elden çıkmış, savaş kimsenin beklemediği şekilde sonuçlanmıştır. Galip geleceği düşünülen Osmanlı Devleti yenilirken, genç Balkan Devletleri Osmanlı Devleti'ni hezimete uğratmıştır.

Bu makalede, askeri arşiv ve eserlerden istifade ile Balkan Harbi öncesi gelişmeler, tarafların kuvvetleri, hazırlıkları ve planları ile harbin Doğu ve Batı Orduları bölgelerinde nasıl geliştiği incelenecek, harbin icrası askeri yönden değerlendirilerek geleceğe yönelik dersler çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Balkan Harbi, Edirne Savunması, Yanya Savunması, İşkodra Savunması, Midye-Enez Hattı.

EXECUTION OF THE BALKAN WAR, MILITARY EVALUATION AND TAKING THE NECESSARY LESSONS

ABSTRACT

Balkan War has a special importance in Turkish history. For the Ottoman Empire, this war was the beginning of the end. Turkey began with the Balkan War to World War II and ended with the National Struggle.

The so-called Balkan War catastrophe occurred as a natural consequence of the living collapse of the Ottoman Empire. In a short time, the last Ottoman lands in Europe called Rumelia were sold out and the war ended in a way no one expected. While the Ottoman Empire, which was thought to be the victorious future, was defeated, the young Balkan states defeated the Ottoman Empire.

In this article, with the use of military archives and works, the developments before the Balkan War, the forces, preparations and plans of the parties and how the war developed in the Eastern and Western Armies regions will be examined and the execution of the war will be evaluated in military terms and the necessary lessons will be taken for the future.

Keywords: Balkan War, Edirne Defense, Ioannina Defense, Shkodra Defense, Midye- Enez Line.

TURİZMİN YENİ ŞAFAĞI: UZAY TURİZMİ

Dr. Savaş YILDIZ

ORCID: 0000-0002-6630-2023

savasyildiz77@gmail.com

ÖZET

İnsanın uzaya olan ilgisi tarih öncesi dönemlere kadar uzanmaktadır. Zaman içinde insan, sonsuz bilinmezlik ile ilgili merakını gidermeye yönelik başarılı ve başarısız sayısız çalışma yapmıştır. İnsanın, uzayı keşfetmeye yönelik bu çabaları neticesinde günümüzde uzaya yolculuklar yapılabilmektedir. Uzay araştırmalarının ve bu alanda geliştirilen teknolojilerin ilk amacı turizm olmasa da zaman içinde turizm de bir amaç haline gelmiştir. Nitekim, *turizmin yeni şafağı* olarak da adlandırılabilir *uzay turizmi* kapsamında bugün yörünge altı ve yörüngesel uçuşlar gerçekleştirilebilmektedir. Geniş literatür taramasına dayanan çalışma, uzay araştırmalarının kronolojisi, uzay turizminin gelişimi, uzay turizminin avantaj ve dezavantajları ve uzay turizminin geleceğine yönelik öngörüler incelenerek uzay turizminin durumu genel hatlarıyla değerlendirme amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Uzay Turisti, Uzay Turizmi

NEW DAWN OF TOURISM: SPACE TOURISM

ABSTRACT

Human's interest in space dates back to prehistoric times. Over time, human have made numerous successful and unsuccessful studies to satisfy his curiosity about the endless unknown. As a result these efforts of human to explore space, journeys to space can be made today. Although tourism was not the first purpose of space exploration and technologies developed in this area, tourism has also become a goal over time. As a matter of fact, within the scope of *space tourism*, which can also be called *the new dawn of tourism*, suborbital and orbital flights can be carried out today. Based on a large literature review, this study aims to evaluate the situation of space tourism in general terms by examining the chronology of space exploration, the development of space tourism, the advantages and disadvantages of space tourism and the predictions for the future of space tourism.

Keywords: Tourism, Space, Tourist Space Tourism

BİRİNCİ VE İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA TÜRK-MACAR İŞBİRLİĞİ VE YARDIMLAŞMASINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Doç. Dr. F. Rezzan ÜNALP
Ufuk Üniversitesi

rezzanunalp@gmail.com

ORCID: 0000-0003-1728-046X

ÖZET

Türk-Macar tarihi arşivleri üzerine yaptığı çalışmalarla büyük ün kazanan bilim adamı Lajos Fekete Birinci Dünya Savaşı sırasında Galiçya cephesine subay olarak katılmış, Ruslara esir düştükten sonra Sibiry'a'daki esir kampında Türk subayları ile arkadaşlık yaparak onlardan Türkçeyi öğrenmiştir. Fekete, Türk tarihi ve belgeleri üzerine yaptığı çalışmaların temellerini bu esir kampında atmıştır. Bu çalışmalar onun Türk hükümeti tarafından 1937 yılında, Türkiye'deki arşivlerin ve çeşitli vesikaların kataloglanması işiyle görevlendirilmesine kadar uzanmıştır. Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı süresince Avrupa cephelerinde de savaşmış, Türk birlikleri yaklaşık iki yıla yakın bir süre bu cephelerde görev almıştır. Aynı ittifak içinde yer alan Osmanlı ve Avusturya-Macaristan birlikleri Galiçya cephesinde Alman komuta heyetinin altında Ruslara karşı yan yana savaşırken; Filistin cephesinde İngilizlere karşı Macar topçu birlikleri Türk ordusunu desteklemiştir. Türklerle Macarlar arasındaki yardım ve işbirliği faaliyetleri Birinci Dünya Savaşı döneminde askeri alanda yaşanırken bu yardımlaşma İkinci Dünya Savaşı yıllarında diplomatik alanda vuku bulmuştur. Macaristan 19 Mart 1944'te Almanlar tarafından işgal edilince Nazi Almanya'sının hedefi olan Başbakan Miklos Kallay görevinden ayrılmak zorunda kalmış ve Türkiye Cumhuriyeti Budapeşte Büyükelçiliğine sığınmıştır. Türkiye, Nazilerin ve Nazi yanlısı yeni Macar hükümetinin tüm baskılarına rağmen sekiz ay boyunca tutuklanmak istenen Kallay'ı teslim etmemiştir.

Bu bildiride konuya ilişkin bilgilere arşiv belgeleri ile yayımlanmış diğer eserler ışığında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk, Macar, Galiçya, İkinci Dünya Harbi, Miklos Kallay.

**EXAMPLES OF TURKISH-HUNGARIAN COOPERATION AND SOLIDARITY DURING
THE FIRST AND SECOND WORLD WARS**

Doç. Dr. F. Rezzan ÜNALP

ABSTRACT

Lajos Fekete who is known with his studies regarding the archives of Turkish-Hungarian history took part in the fight on Galician Front during WWI and was taken prisoner by the Russian Forces. He learned Turkish from his Turkish fellow prisoners in the Siberian prison camp. Fekete laid the foundation of his studies on Turkish history and documents in this camp. He continued his studies till when he was assigned as the personnel responsible for cataloging archives and various documents in 1937 by the Turkish Government. The Ottoman State also fought on the European fronts during the First World War, and Turkish troops served on these fronts for nearly two years. Ottoman and Austro-Hungarian troops led by the German command fought against the Russian forces on Galician front under the same alliance while Hungarian artillery units were supporting Turkish army against British forces on Palestine front. The cooperation and supporting activities between Turks and Hungarians during WWI took place in military field but it turned out to be in diplomacy during WW2. When Hungary was occupied by Germany on March 19, 1944, Prime Minister Miklos Kallay who was the target of Nazi Germany was forced to resign and found asylum in Turkish Embassy in Bucharest. Despite all the pressures of the Nazis and the new pro-Nazi Hungarian government, Turkey did not hand over Kallay, who was wanted to be arrested for eight months.

In this paper, information on the subject will be given in the light of archival documents and other published works.

Keywords: Turk, Hungarian, Galicia, World War II, Miklos Kallay.

KÂĞIT PARANIN DEĞER KAYBINDAN KAYNAKLANAN MADDİ ZARARLARA SELEM AKDİ ÇERÇEVESİNDE ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

aozdemir@kastamonu.edu.tr

ORCID: 0000 0002 5273 1601

ÖZET

Kâğıt paralar ülkelerin ekonomik yapısına bağlı olarak ciddi oranlarda maddi kayıplara sebep olabilmektedir. Sürekli yüksek enflasyon oranlarının yaşandığı ülkelerin milli paraları günden güne değer kaybı yaşamaktadır. Bu çalışmada kâğıt paranın değer kaybından kaynaklanan maddi zararlara selem akdini esas alan bir çözüm önerisi sunulmaktadır. Selem yatırım sistemi olarak tanımlanan bu öneride fertler bazı malları satın almak üzere parasını önceden ödemekte ve belirli bir vade sonunda bu malları teslim almaktadırlar. Akdi yapan tarafların ihtilafa düşmemeleri için malların vasfı, türü, miktarı, değeri, teslim süresi ve teslim şartları akdin kurulma aşamasında belirli hale getirilmektedir. Selem akdini fertlerin kendi aralarında yapmalarında bir sakınca bulunmamakla birlikte bu çalışmada önerilen sistemde satın alınan mal miktarının fazla olması ve uzun yıllara dayanan teslim sürelerinin olabilmesi sebebi ile şahıslar ile devlet arasında kurulması önerilmektedir. Selem yatırım sistemi, müşteri ve satıcı için birçok faydalar ihtiva etmektedir. İstihdama katkı sağlaması, paranın piyasaya arzını temin etmesi sebebi ile toplumun iktisadî hayatı için de önemli yararlar barındırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Ekonomi, Selem, Para, Enflasyon

SUGGESTED SOLUTIONS WITHIN THE FRAMEWORK OF SALAM CONTRACT FOR MATERIAL DAMAGES ARISING FROM THE LOSS OF VALUE OF PAPER MONEY

ABSTRACT

Paper money can cause serious financial losses depending on the economic structure of the countries. The national currencies of countries with constantly high inflation rates are losing value day by day. In this study, a solution proposal based on the selem contract is presented for the material damages caused by the depreciation of paper money. In this proposal, which is defined as the Selem investment system, individuals pay in advance to purchase some goods and receive these goods at the end of a certain maturity. In order for the contracting parties not to come into conflict, the nature, type, quantity, value, delivery time and delivery conditions of the goods are clarified during the establishment of the contract. Although there is no harm in making the Selem contract among individuals, it is suggested that the system proposed in this study should be established between individuals and the state -due to the large amount of purchased goods and long delivery times. The Selem investment system contains many benefits for the customer and the seller. In addition, it has important benefits for the economic life of the society, as it contributes to employment and ensures the supply of money to the market.

Keywords: Fiqh, Economy, Selem, Money, Inflation.

EKLEKTİK SANATIN FANTASTİK SUNUMU: RAQİB SHAW

Dr. Öğr. Üyesi Banu ERŞANLI TAŞ
Başkent Üniversitesi İletişim Fakültesi
İletişim ve Tasarım Bölümü
ORCID: 0000-0002-8403-7390
banu@baskent.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, 21. yüzyıl çağdaş sanatçılarından Raqib Shaw'un hayatını, sanat anlayışını ve eserlerini incelemektedir. 1974 doğumlu Hint asıllı İngiliz sanatçı Londra'da yer alan Raqib Shaw Stüdyosu'nda eserlerini üretmeye devam etmektedir. Eserlerinde doğu-batı kültürünü sentezleyerek oluşturduğu çok renkli ve detaylı manzaralar, karakterler ve sahnelere yer veren sanatçı, malzeme olarak kendi ürettiği boyalara ek olarak goblen işlemler ve mücevherler kullanmaktadır.

Shaw'un kompozisyonlarında rastlanabilecek sentezlenmiş doğu ve batı kültürü; İran halı desenleri, Antikçağ mitleri, Hint desenleri, Fars ve Japon sanatı, Ortaçağ hanedanlık ikonları ve Kuzey Rönesans ikonografisi gibi birçok farklı kaynağın etkilerini taşımaktadır.

Literatür taraması yöntemi ile oluşturulan çalışma Raqib Shaw'un farklı kültürlerden etkilenecek oluşturduğu eserlerinin çeşitli sanat akımlarından izler taşıdığını, klasik sanat eserlerinin yeniden üretim sürecinde eklektik yorumlamaların varlığını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Sanat, Resim Sanatı, Raqib Shaw

FANTASTIC PRESENTATION OF ECLECTIC ART: RAQİB SHAW

ABSTRACT

This study examines the life, understanding his art and works of Raqib Shaw, one of the 21st century contemporary artists. Born in 1974, the Indian-Born British artist continues to produce his works at Raqib Shaw Studio in London. The artist, whose works include multicolored and detailed landscapes, characters and scenes created by synthesizing east-west culture, uses tapestry embroidery and jewellery in addition to the paints he produces as material.

The synthesized eastern and western culture that can be found in Shaw's compositions; Persian carpet patterns bear the influence of many different sources, including ancient myths, Indian patterns, Persian and Japanese art, medieval heraldry and Northern Renaissance iconography. The study, which was created with the literature review method, aims to reveal the existence of eclectic interpretations in the reproduction process of classical art works, that Raqib Shaw's works created by being influenced by different cultures carry traces of various art movements.

Keywords: Contemporary Art, Painting, Raqib Shaw.

DİNLERARASI DİYALOG İLE İLGİLİ SORU VE ŞÜPHELERE CEVAPLAR

Prof. Dr. Davut AYDÜZ

Emekli Öğr. Üyesi

ORCID: 0000-0003-2988-3938

davutayduz@yahoo.com

ÖZET

Müslümanlar açısından dinlerarası diyalogun ve farklı din ve kültüre sahip kimselerle bir arada yaşamının hem dinî temelleri mevcuttur, hem de, entelektüel temelleri. Bu çerçeve içerisinde bu temelleri işletmek ve dünyamızın ortak yaşamı içerisinde Müslümanlar da etkin bir rol almak istiyorlarsa, tarihte pek çok güzel örneklerini gördüğümüz bu anlayışı yeniden gündeme getirmek, yeniden değerlendirmek ve düşünmek zorundadırlar. Bunu gerçekleştirmek için önümüzde ne dinî, ne de entelektüel bir engel vardır. Öyleyse bilim ve teknolojinin bize sağladığı imkânlarla küçülerek büyük bir köy haline gelen dünyamızda; kişiler, toplumlar, uygarlıklar arası diyalog kaçınılmaz bir zorunluluk olmuştur. Medeniyetlerin çatışması üzerine kurulan tezlerin ve geliştirilen teorilerin, iki binli yıllarda itibar görmemesi ve dünya barışının sağlanabilmesi için dinlerarası diyaloga önem vermek gerekir.

Dinlerarası diyalog; “İslâm’ın beş şartından altıncısı, îmanın altı esasından yedincisidir ve her bir Müslüman diyalog yapmakla mükelleftir.” diye bir hüküm yoktur. İsteyen faydalı görüp kabul eder ve yapar, istemeyen de kabul etmez. Kabul edip yapanlar, yapmayanları “niçin kabul etmiyor ve yapmıyorsunuz” diye, kabul etmeyenler de “niçin diyalog yapıyorsunuz, siz dinden taviz veriyorsunuz vs.” diye tenkit etmemelidir.

Bu tebliğimizde, dinlerarası diyalogu kabul etmeyenlerin bazı soru ve şüphelerine cevaplar vermeye gayret edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Diyalog, Dinlerarası Diyalog, Kur’ân, Hz. Muhammed, Dünya Barış

ANSWERS TO QUESTIONS AND DOUBTS ABOUT INTERFAITH DIALOGUE

Prof. Dr. Davut AYDUZ

ABSTRACT

For Muslims, interfaith dialogue and living together with people of different religions and cultures have both religious and intellectual foundations. If Muslims want to reactivate these foundations within this framework and take an active role in the common life of our world, they have to bring this understanding, which we have seen many beautiful examples in history, to the agenda again, re-evaluate and think. There is neither a religious nor an intellectual obstacle in front of us to actualize this. So, in our world, which has become a big village by shrinking with the opportunities provided by science and technology; dialogue between people, societies and civilizations has become an inevitable obligation. It is necessary to pay attention to interfaith dialogue so that the theses and theories built on the clash of civilizations are not respected in the present years and world peace can be achieved.

Interfaith dialogue; "The sixth of the five pillars of Islam, the seventh of the six pillars of faith, and every Muslim is obliged to dialogue." There is no such provision. Those who want see it useful and accept it and do it, and those who do not want do not accept it. Those who accept and do, and those who do not, ask "why do you not accept and do it", and those who do not accept "why are you making a dialogue, you are making concessions from religion, etc." he should not criticize.

In this paper, we will try to answer some of the questions and doubts of those who do not accept interfaith dialogue.

Keywords: Dialogue, Interfaith Dialogue, Qur'an, Muhammad, World Peace.

ATATÜRK'ÜN KÖYLERİN KALKINMASINA YÖNELİK YAPMIŞ OLDUĞU ÇALIŞMALAR VE ÖRNEK KÖY UYGULAMALARI (ANTALYA SOLAK KÖYÜ ÖRNEĞİ)

Dr. Öğr. Üyesi Nursel KÖKSAL GÜLCÜ

Akdeniz Üniversitesi

nur.gulcu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4488-0252

ÖZET

Atatürk köylerin gelişimi ve ilerlemesine büyük önem vermiş, modern bir toplum oluşturma yolunda toplum hayatını değiştiren ve modernize eden çok sayıda kanun ve uygulamalarla bunu gerçekleştirmek istemiştir. Yapılan tüm yeniliklerin halka öğretilmesi ve birçok uygulamanın öğretilmesi amacıyla 1932 yılında halkevleri kurulmuş, Halkevi köycülük şubesinin faaliyetleri içerisinde halkın yenilikleri daha iyi öğrenmesi amacıyla birçok kurs, konferans, etkinlik ve benzeri çalışmalar yapılmıştır. Yapılan bu çalışmalar ile şehirde yaşayan insanların yanında köylerinde bu kalkınmada yer alması için çaba sarfedilmiştir.

Atatürk köycülük şubesinin aktif olarak çalışmasını istemiş ve bazı köylerde örnek köy çalışmaları kapsamında, köyün imarı, temizliği, köylünün eğitimi ve her konuda bir düzen ve program dahilinde kalkınmanın gerçekleştirilmesini istemiştir.

Yapılan bu çalışmalar kapsamında; Bildirimin konusunu teşkil eden Antalya'da örnek köy olarak seçilen ve 1937 yılında uygulamaya konulan "İdeal Cumhuriyet Köyü" projesinden farklı olarak ve sadece Antalya Halkevi tarafından Antalya'da uygulanan Solak Köyünde uygulanan örnek köy programı kapsamında yapılan çalışmaları ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın yöntemi; Atatürk döneminde köycülük çalışmaları ve örnek köy uygulamaları konularında bilimsel araştırmalar, raporlar, Antalya'ya ait dönemin yerel gazete, dergi, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan istatistik bilgiler ve literatür araştırması yapılacaktır. Çalışma bu yönüyle nitel bir çalışmadır.

Bulgular; Atatürk'ün Cumhuriyet döneminde köylerdeki kültür politikası neticesinde örnek köy (Solak Köyü) uygulamasıyla köyün kalkınması amacıyla çok önemli çalışmalar yapıldığı, yapılan bu çalışmalar ile; Solak Köyü'nün yeniden imarına, köylünün eğitime, sağlık imkanlarının iyileştirilmesine, köylü şehirli kaynaşmasının artmasına, köyün şartları ve imkanlarının yakından tanınmasına büyük katkılar sağladığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Atatürk, Köycülük, Örnek Köy, Solak Köyü

ПРОБЛЕМЫ НРАВСТВЕННОСТИ В ПРОЗЕ ИНГУШСКИХ РУССКОЯЗЫЧНЫХ АВТОРОВ

Т. Ш. БИТТИРОВА

Институт гуманитарных исследований – филиал Федерального государственного бюджетного научного учреждения «Федеральный научный центр «Кабардино-Балкарский научный центр РАН»

Dr. Bittirova Tamara SHAMSUDINOVNA

Institute for the Humanities Research–Branch of the
Kabardino-Balkarian Scientific Center of the Russian Academy of Sciences, Nalchik
tbittirova@mail.ru

Русскоязычная ингушская проза имеет свою, более чем вековую историю, начиная с творчества таких видных ее представителей, как Ч. Ахриев, А. Базоркин, Т. Беков, О Мурзабеков и др. Авторы советского периода А.-Г. Гойгов, И. Базоркин, С. Чахкиев отразили в своем творчестве все перипетии судьбы ингушского народа и каждое имя – эпоха в развитии этого сегмента национальной литературы. В современной ингушской литературе наряду с авторами-билингвами пишут исключительно на русском языке ряд ингушских поэтов и прозаиков. Оставаясь в поле родной культуры, они доносят до широкой аудитории надежды и тревоги, взлеты и падения в жизни своих соплеменников.

Поиск позитивного в традициях ингушей, в поведении родовых старейшин – одна из нравственных задач, поставленных перед собой ингушскими прозаиками –авторами современных романов и повестей Б. Харсиевым, Б. Евлоевым, и они ее решают детально и скрупулёзно, сравнивая поступки героев романа, их решения и мысли. Как известно, изображение человека важнейшая идейно-нравственная проблема литературы и требует от мастера слова раскрыть систему поведения личности на основе его мировоззрения. Главные герои изначально позиционируют себя приверженцами традиций, ибо доходят до понимания, что без традиций и духовных ценностей народ может рассеяться в котле Глобализации.

В ингушской прозе последних десятилетий вычленился определенный жанр, который позволяют авторам решать свои творческие задачи. Это драматическо-психологический роман о жизни молодых людей в современной Ингушетии, в котором сильные духом молодые люди преодолевают невероятные трудности, преподнесенные судьбой и остаются верны традициям и своим чувствам.

Это – новое явление как в ингушской, так и в литературе всего региона. Являясь ярким представителями национальных авторов, пишущих на русском языке, тем не менее они остаются ингушскими писателями, ибо их произведения отражают духовный мир родного народа, его психологию, образ жизни, являясь лучшим проводником для понимания друг друга. Они рассматривают современные проблемы социума через ракурс вековых традиций общества, сформировавшегося в суровых условиях жизни Северного Кавказа. Герой их произведений - молодой и успешный горец или горянка осознанно держатся за народные традиции и, понимая, как бы ни относиться к традициям, может быть, и устаревшим, именно они являются этническими скрепами, позволяющими не терять уникальности в эпоху Глобализации.

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI KAPSAMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM

Dr. Evren SAPMAZ VERAL

Ankara Üniversitesi Sosyal Çevre Bilimleri Anabilim Dalı

ORCID: 0000-0002-7936-7416

esveral@yahoo.com

ÖZET

Avrupa Birliği’ni (AB) yeşil büyümeyle 2050 yılı itibarıyla ilk iklim nötr kıta yapmayı hedefleyen “Avrupa Yeşil Mutabakatı” (AYM) 2019 yılının Aralık ayında açıklanmıştır. AYM kapsamında tarım, gıda ve biyoçeşitlilik alanlarındaki hedefleri içeren “Tarladan Sofraya” ve “Biyoeçeşitlilik” stratejileri ile AB, gıda sisteminin çevre ve iklim ayak izini azaltmak ve dayanıklılığını artırmak, her koşulda işleyen sağlam ve esnek bir gıda sistemi ile gıda güvenliğini sağlamak istemektedir. Stratejilerde pestisitlere, antimikrobiallere ve aşırı gübrelenmeye bağımlılığı azaltmak, organik tarım alanlarını artırmak, hayvan refahını iyileştirmek ve biyolojik çeşitlilik kaybını tersine çevirmek hedeflenmektedir.

AB uluslararası tarım ticaretinde önemli bir aktör olduğundan, bu politika değişikliğinin tarımsal emtialar için uluslararası pazarları ve dolayısıyla daha geniş gıda ve tarım sistemini etkilemesi muhtemeldir. Ülkemizin coğrafi konumu itibarıyla iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer alması ve en büyük ticaret ortağımız olan AB’nin AYM kapsamındaki eylemleri göz önüne alındığında, hem ülkemizin iklim değişikliğiyle etkin mücadele ve uyum çabaları ile gıda güvenliğine katkı sunması, hem de AB ile tarım ticaretini engellememesi açısından ülkemizin sürdürülebilir tarıma geçişi önem arz etmektedir. Bu çalışmada, sürdürülebilir tarıma ilişkin olarak Yeşil Mutabakat kapsamında açıklanan Tarladan Sofraya stratejisi incelenerek, stratejide yer alan bazı hedeflerin olası etkilerine ilişkin analizlere yer verilmiş ve ülkemiz açısından bir değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Yeşil Mutabakatı, Sürdürülebilir Tarım, Tarladan Sofraya Stratejisi

SUSTAINABLE AGRICULTURE WITHIN THE SCOPE OF THE EUROPEAN GREEN DEAL

Dr. Evren SAPMAZ VERAL

ABSTRACT

The "European Green Deal", which aims to make the European Union (EU) the first climate neutral continent by 2050 through green growth, was announced in December 2019. Through the "Farm to Fork" and "Biodiversity" strategies under the Green Deal, which include targets in the fields of agriculture, food and biodiversity, the EU wants to reduce the environmental and climate footprint of the food system and increase its resilience, and to ensure food security with a robust and flexible food system that works in all conditions. Strategies aim to reduce dependence on pesticides, antimicrobials and over-fertilization, increase organic farming areas, improve animal welfare and reverse biodiversity loss.

As the EU is a major agricultural producer and participant in international agricultural trade, this policy shift is likely to affect international markets for agricultural commodities and, consequently, the broader food and agriculture system. Considering that Turkey is among the countries that will be most affected by climate change due to its geographical location and also taking into account the actions of our biggest trade partner within the scope of the Green Deal, Turkey's transition to sustainable agriculture is important both in terms of contributing to our food security and to our efforts to combat and adapt to climate change, while not disrupting agricultural trade with the EU. In this study, within the context of sustainable agriculture, the "Farm to Fork" strategy under the Green Deal is examined along with the the possible effects of some targets in the strategy, and an evaluation is made for Turkey.

Keywords: EU Green Deal, Sustainable Agriculture, Farm to Fork Strategy.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ EBEVEYNİN NORMAL GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUĞUNUN İLKOKUMA YAZMA SÜRECİNE İLİŞKİN BİR EYLEM ARAŞTIRMASI

Ayfer SÖNMEZ

Uludağ Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı

ORCID: 0000-0002-9703-0905, ayferonmez79@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma işitme engelli anne babanın, normal gelişim gösteren birinci sınıf öğretim düzeyinde olan çocuğunun, Pandemi sürecinde ilkokuma yazma sürecini konu alan bir eylem araştırmasıdır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmanın katılımcısı 2020-2021 eğitim –öğretim yılında birinci sınıfa kayıtlı olan bir kız öğrencidir. ÖG işitme engelli bir anne babanın ilk çocuğudur. Pandemi sürecinde birinci sınıfa başlamıştır. Uzaktan eğitim ile okuma yazma becerisi edinmemiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan Görselli Hikayeli Heceler İle İlkokuma Yazma programı 43 oturum olarak uygulanmıştır. Araştırmacı katılımcı gözlemcidir. Veriler gözlem, görüşme, öğrenci dökümanları ile toplanmıştır. Program 2020 Aralık- 2021 Nisan aylarında araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Veriler betimsel ve içerik analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; ÖG'nin Görselli Hikayeli Heceler ile İlkokuma Yazma Öğretimi Programı ile okuma yazma becerisi kazandığı gözlemlenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, gerek olası bir uzaktan eğitim durumunda gerekse normal süreçte özel gereksinimli bireylerin çocuklarına yönelik Görselli Hikayeli Heceler ile İlkokuma Yazma Öğretimi Programı alternatif bir ilkokuma yazma öğretim programı olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinim, İşitme Engelli, İlkokuma Yazma, Pandemi.

AN ACTION RESEARCH REGARDING THE PROCESS OF WRITING AT PRIMARY READING OF A NORMAL DEVELOPMENT CHILD OF A SPECIAL NEEDS PARENT

ABSTRACT

This research is an action research about the primary reading and writing process of hearing-impaired parents, their first-grade child with normal development, during the pandemic process. Qualitative research approach was adopted in the study. The participant of the research is a female student enrolled in the first grade in the 2020-2021 academic year. ÖG is the first child of a hearing-impaired parent. He started first grade during the pandemic process. He could not acquire literacy skills through distance education. The Primary Reading and Writing program with Syllables with Visuals and Stories, prepared by the researcher, was applied in 43 sessions. The researcher is a participant observer. Data were collected through observation, interview and student documents. The program was implemented by the researcher between December 2020 and April 2021. The data were analyzed with descriptive and content analysis methods. According to the findings obtained; It was observed that ÖG gained literacy skills with the Syllables with Visual Story and Elementary Reading and Writing Teaching Program. According to the results obtained from the research, the Primary Reading and Writing Teaching Program with Visual Story Syllables can be recommended as an alternative primary literacy teaching program for the children of individuals with special needs, both in a possible distance education situation and in the normal process.

Keywords: Special Needs, Deaf, Primary Literacy, Pandemic.

COVID-19 AŞISI VE İŞVERENİN FESİH HAKKI

Dr. Candan ALBAYRAK ZİNCİRLİOĞLU

Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ORCID No: 0000-0002-4730-8294

cndn_35@hotmail.com

ÖZET

Bilindiği üzere, Aralık 2019 yılında Çin'in Wuhan kentinde başlayan Covid-19 salgını sürekli ve hızlı bir şekilde mutasyona uğrayarak iki yıla yakın süredir etkisini göstermeye ve bireylerin sağlığını tehdit etmeye devam etmektedir. Sağlık hizmetlerinin amaçlarından biri, hastalıkları engelleyerek bireylerin sağlığını korumaktır. Bulaşıcı hastalıkların engellenmesinde ise en önemli ve ekonomik uygulamalardan biri aşılamadır. Covid-19 salgın hastalığı için uygulanan aşılarda virüsün sebep olduğu hastalığın etkisini hafifleterek insan sağlığını korumayı hedeflemektedir. Ancak bu aşının uygulanmasının zorunlu olduğuna ilişkin yasal bir düzenleme mevcut değildir ve aşığı olup olmamak kişilerin tercihine bırakılmıştır. Covid-19 hastalığının tespiti pcr testi ile yapılmaktadır. Bu noktada bu aşığı olmak istemeyen ve pcr testi de getirmeyen bir işçinin iş sözleşmesinin, işyerinde diğer çalışanların sağlığını tehdit ettiği gerekçesiyle, feshinin mümkün olup olmadığı konusunda uygulamada çeşitli tartışmalar çıkmıştır. Covid-19 aşısı yaptırmayan ve pcr testi de getirmeyen işçiye karşı, işveren tarafından yapılacak feshin türü ve bu feshin hukuki sonuçları uygulamada oldukça önemli sonuçlar doğurmakta ve iş hukuku açısından günümüzde en çok tartışılan konulardan birini oluşturmaktadır. Çalışmamızda Covid-19 aşısı olmayan ve pcr testi de getirmeyen işçiye karşı, işverenin hangi fesih türüne başvurabileceği ve bu feshin hukuki sonuçları incelenerek, uygulamaya yardımcı olması amacıyla genel bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 Salgını, Zorunlu Aşı, Pcr Testi, İşverenin Fesih Hakkı.

COVID-19 VACCINE AND EMPLOYER'S RIGHT TO TERMINATE

ABSTRACT

As known, the Covid-19 epidemic, which started in Wuhan, China in December 2019, has been mutating continuously and rapidly, continuing to show its effect and threaten the health of individuals for almost two years. One of the purposes of health services is to protect the health of individuals by preventing diseases. One of the most important and economic practices in the prevention of infectious diseases is vaccination. Vaccines applied for the Covid-19 epidemic disease and its aim to protect human health. But there is no legal regulation that the application of this vaccine is mandatory and whether or not to be vaccinated is left to the individual's choice. Detection of Covid-19 disease is made by pcr test. At this point, various discussions have arisen in practice about whether it is possible to terminate the employment contract of a worker who does not want to be vaccinated and does not bring a pcr test, on the reason that it threatens the health of other workers at the workplace. The type of termination to be made by the employer and the legal consequences of this termination have very important consequences in practice against the worker who does not have the Covid-19 vaccine and does not bring the pcr test and today it is still one of the most discussing issues in labour law. In our study, against the worker who does not have the Covid-19 vaccine and does not bring the pcr test, which type of termination can apply by the employer and the legal consequences of this termination have examined. An overall assessment will be made to assist for practice.

Keywords: Covid-19 Epidemic, Mandatory Vaccine, Pcr Testt, Employer's Right to Terminate.

SALUR KAZAN ALP'İN ÖZEL ADI (LAKABI) “KAZAN(MAK)” EYLEMİNDEN TÜREMİŞTİR

Ord. Prof. Muratgeldi SÖYEGOV

Türkmenistan İlimler Akademisi Aşkabat / Türkmenistan
msoyegov@gail.com

ÖZET

Meşhur destanımız “Kitab-ı Dedem Korkut”un Drezden ve Vatikan yazmaları (nüshaları) boyunca bir yiğit kahraman olarak tanıdığımız Uluş oğlu, Uraz babası Salur Kazan Alp'tan Türkmen efsanelerinde de bol bol söz edilmiş olmasına rağmen O'nun özel adını (belki de lakabı olabilir) manşei üzerine bazı eski yazılara da alınan halk etimolijisine bizce bir bilim adamı olarak inanmak çok zordur. Türkmenler arasında yayılmış olan halk etimolijisine göre Salur boyumuzdan olan bir alp yiğit büyük ziyafet vermiş, davet ettiği (çakırdığı) çok sayıdaki misafirler için yemeği ise tek büyük kazanda hazırlatmıştır. Bu olaydan özellikle büyük kazanından dolayı O'na Salur Kazan Alp adı takılmıştır. Bundan yola çıkılırsa Çağdaş Türkmencede Salur Gazan adının ilk "a" ünlünün uzun olarak söylenmesine doğru ve dolu olarak açıklama bulmak mümkündür. Linguistics teoriden bilindiği gibi halk etimolojisi çoğunlukla yalan etimolijidir. Yukarıda hakkında bahs ettiğimizi de bu sıraya katmak zorundayız. Bizce Salur Alp'in Kazan şeklindeki özel adının (lakabının), bildirimizin başlığına çıkararak kısa anlatmış olduğumuz bilimsel etimolojisi gerçekten 'savaşta üstünlük sağlamak, üstün gelmek' anlamındaki “kazanmak” eyleminin 2. şahıs için buyruk kibinden geliyor. “Kitab-ı Dedem Korkut” un son dönemde Türkmensahra'da (İran) elde edilen 3. nüshasını 2019'da Rusçaya çevirerek Slovakya Prešov Üniversitesi 'Dil ve Kültür' dergisinde bastırdığımız zamanlarda bu bilimsel etimoloji üzerinde çok düşünmüştük. Çünkü daha önceki yıllarda Rusça olarak basılan makalelerimizde Dedem Korkut (Gorkut Ata) adının etimoloji yönden “korkut” (Türkmence “gorkuz”) eylemiyle aynı olduğunu bir mit kahramanı Burkut Ata adının ise Çağdaş Türkmence “pürkmek” eyleminden geldiği hakkında yazmıştık.

Anahtar Kelimeler: Salur Kazan Alp, Burkut Ata, Dede Korkut, Kazan.

**TÜRKİYE'DEKİ İLAHİYAT FAKÜLTELERİNDE OKUYAN HAFIZ ÖĞRENCİLERE
YÖNELİK BİR PROGRAM DENEMESİ:
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

Dr. Selim ÇAKIROĞLU

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Kur'an-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmi Anabilim Dalı
ORCID: 0000-0001-7622-7891
selim.cakiroglu@istanbul.edu.tr

ÖZET

Kur'an Okuma ve Tecvid, Türkiye'deki İlahiyat Fakültelerinin temel derslerinden biridir. Bu ders, İlahiyat fakültesi müfredatında dört yıl boyunca her dönem zorunlu dersler arasında yer almaktadır. Söz konusu eğitim, teori ve uygulama şeklinde verilmektedir. Bu dersin, Âsım kıraatının Hafs rivâyetine göre tecvid kurallarını bilme teorik zemininde, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden düzgün okuma, belirlenmiş bazı sûre ve âyetleri usulüne göre ezberleme şeklinde uygulama yönü ağırlıktadır. Diğer taraftan, Kur'an okuma becerileri bakımından İlahiyat fakültesini tercih eden öğrenciler farklı bilgi ve beceriye sahiptirler. Şöyle ki, bu dersi alanlar arasında Kur'an'ı yüzüne okumasını hiç bilmeyenler olduğu gibi Kur'an'ın tamamını ezberlemiş hafız öğrenciler de vardır. Ayrıca şuna da değinmek gerekir ki 2021 yılından itibaren YÖK, İlahiyat fakültesini tercih edecek hafız öğrenciler için belirli sayıda kontenjan ayırmıştır. Ancak Kur'an dersinin müfredatında hafız öğrencilere hitap eden çok fazla bir şey bulmak zordur. Çünkü Kur'an dersi, daha çok teorik bilgi yanında yüzüne okuma becerisini geliştirmeye ve mesleki formasyon açısından gerekli olan bazı âyet ve sûrelerin ezberlenmesine yönelik bir muhtevaya sahiptir. Dolayısı hafız olan öğrenciler, lisans eğitimine başlamadan önce yoğun bir Kur'an eğitimi alarak Kur'an'ın tamamını ezberlediklerinden; geneli dikkate alan mevcut müfredat hafız öğrencileri kapsam dışında bırakmaktadır. Bu ise, hafız öğrencilere genel müfredatın dışında durumlarına uygun bir eğitimin verilmesini gerekli kılmaktadır. Bu tebliğde İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kur'an-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmi Ana Bilim Dalı başkanlığı tarafından uygulanması planlanan tashîh-i hurûf, hafızlık tekrarı ve hüsn-i tilâvet gibi hafızlara yönelik yapılacak Kur'an eğitim programının teorik ve pratik açılardan Kur'an eğitimi alan hafız öğrencilere katkısı değerlendirilecek; programın geliştirilmesine yönelik tespit ve teklifler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlahiyat Fakültesi, Kur'an Eğitimi, Tecvid, Kıraat, Hafızlık.

**ON AN ESSAY ON A PROGRAM FOR HAFİZ STUDENTS STUDYING IN THEOLOGY
FACULTIES IN TURKEY: THE CASE OF THEOLOGY FACULTY OF ISTANBUL UNIVERSITY**

Dr. Selim ÇAKIROĞLU

ABSTRACT

The Qur'an education and teaching is one of the basic courses of Theology Faculties in Turkey. This education is included in the curriculum of the Faculty of Theology under the title of "Reading the Qur'an and Tajwîd", which is among the compulsory courses for four years. The course is given in the form of theory and practice in terms of curriculum and content. According to the Hafs narration of Asim's recitation, on the theoretical ground of knowing the rules of tajwid, it is a course that focuses on the practice of properly reading the Qur'an because of it, memorizing certain surahs and verses according to the procedure. On the other hand, students who prefer the Faculty of Theology in terms of reading the Qur'an have different knowledge and skills. While there are those who do not know how to recite the Qur'a, there are also hafiz students who have memorized the whole Qur'an. In addition, as of 2021, YÖK has reserved a certain number of quotas for hafiz students who will prefer the Faculty of Theology. Therefore, the situation of hafiz students cannot find much place in the curriculum of the Qur'an lesson. Because the Qur'an course has more theoretical knowledge as well as a content for improving reciting skills and memorizing some verses and suras that are necessary for professional formation. Therefore, since students who are hafiz have memorized the entire Qur'an by taking an intensive Qur'an education before starting their undergraduate education, the current curriculum, which takes general into account, excludes hafiz students. For this reason, it is necessary to give hafiz students an education that is suitable for their situation, apart from the general curriculum. In this paper, the Qur'an training program for hafiz students, such as proofreading, reinforcing memorization, and husn-i tilâwah, which is planned to be implemented by the Department of Qur'an Reading and Recitation of the Faculty of Theology at Istanbul University, is theoretical and his contribution to the hafiz students who receive the Qur'an education in practical terms will be evaluated; determinations and proposals for the development of the program will be presented.

Keywords: Qur'an Education, Tajwid, Recitation, Hafiz.

MUSTAFA SAMİ EFENDİ'NİN AVRUPA RİSALESİ'NDE AVRUPA'YA BAKIŞ

Araş. Gör. Mustafa TÜRKMENOĞLU
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü
ORCID:0000-0001-8556-6959
mustafaturkmenoglu@yyu.edu.tr

ÖZET

Osmanlı Devleti, yüzyıllarca süren hükümranlığında, diğer devletlerle olan diplomatik ilişkilerini farklı dönemlerde farklı uygulamalarla sağlamıştır. Bu sebeple Osmanlı diplomasisi köklü bir geçmişe sahiptir. İlk dönemlerinde ad hoc (geçici) diplomasiyi tercih etmiştir. Bunun başlıca sebebi, diğer devletler karşısında güç bakımından üstünlüğe sahip olmasıydı. Ancak bu durum 19. yüzyıla gelindiğinde değişmiştir. Artık Batı karşısında geri kalmış bir devlet vardır. Bu süreçte Osmanlı diplomasisinde sefaretnamelerin yazıldığı görülmektedir. Batı'da görülen gelişmeler zaman zaman sefaretnameler aracılığıyla rapor edilir. Tanzimat Fermanı'nın kısa bir süre öncesine denk gelen bu süreç, Tanzimat zihniyetinin de habercisidir. Bu raporlarda Batı'nın sosyal, ekonomik siyasi ve sanatsal alanlardaki gelişim ve dönüşümleri öne çıkar. Bu sefaretnamelerden biri de Avrupa Risalesi'dir. Mustafa Sami Efendi, bu risaleyi Paris sefaret başkâtibi iken yazmıştır. Bu risalede Avrupa'nın muhtelif şehirlerini sosyal ve ekonomik yönleriyle değerlendirir ve zaman zaman Osmanlı ile karşılaştırır.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Sami Efendi, Avrupa Risalesi, Sefaretname, Sefir, Osmanlı Devleti.

**АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ-ҚАЗАҚ ТІЛТАНЫМЫНЫҢ ТҰҢҒЫШ ЛИНГВИСТ
ҒАЛЫМЫ**

KAZAK DİLBİLİMİNİN İLK DİLBİLİMCİSİ AHMET BAYTURSUNOV

Öğr. Gör. Bakbergenova Roza KOJABAYEVNA

Abay Kazak Devlet Pedagoji Üniversitesi
roza7713@mail.ru

Ахмет Байтұрсынұлы (1872-1937)

Государственный деятель, ученый, просветитель, поэт, публицист, реформатор национальной письменности, основоположник казахской лингвистики и литературоведения. В 1895-1909 работал учителем в русско-казахских школах гг.Актобе и Костанай, заведовал городским училищем в Каркаралы. Политическая деятельность Байтұрсынова начинается с 1905. С 9 марта 1910 вплоть до конца 1917 Байтұрсынов живет в Оренбурге.

Вместе с А.Бокейхановым, М.Дулатовым Байтұрсынов издавал первую общенациональную газету “Қазақ”, которая выступала против передачи русским крестьянам-переселенцам лучших земель, предостерегла от поспешного перехода кочевых аулов к оседлости, знакомила с методами ведения земледелия и животноводства, призывала к единению народа и активной политической борьбе, повышению грамотности и культурного уровня.

Первая книга Байтұрсынова “Қырық мысал” (“Сорок басен”) вышла в 1909. В ней автор бичует колонизаторскую политику России, произвол, насилие властей. Взяв за основу традиционные сюжеты басен Эзопа, Лафонтена, Крылова и Абая, создал ряд оригинальных произведений, в которых жанр басни обрел национальные черты.

Гражданская идея-мечта Байтұрсынова выражена в книге “Маса” (“Комар”, 1911) – приобщать народ к знаниям и трудолюбию, способствовать развитию искусства, повышению культуры. Поэт призывает избавиться от невежества, равнодушия и халатности. Продолжая и развивая просветительские и критические традиции Абая, Байтұрсынов поднял казахскую литературу на новый уровень.

“Әдебиет танытқыш” (1926) - первый фундамент научно-теоретического труда на казахском языке, в котором дано точное определение истории, теории и критики литературы, методологии, приведена в систему казахская литературоведческая наука. В национальном литературоведении Байтұрсынов сформулировал новые понятия, термины, категории, например, такие как: искусство слова, произведение, устная литература, стихотворение-размышление, иносказание, эпитет, переосмысление, олицетворение, гипербола, метафора, метонимия, ирония и другие Байтұрсынов изучал литературное наследие, устное народное творчество и издал отдельную книгу, куда вошли оригинальное художественное произведение — сказание “Ер Сайын” (1923) и сборник “23 жоқтау” (плачи, поминальные обрядовые песни) (1926).

SAĞLIK POLİTİKALARINA DAVRANIŞSAL YAKLAŞIM: ÖN YARGILARI DÜRTMEK

Dr. Murat YILMAZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, SBE İktisat ABD,
murat.ylmz@cbu.edu.tr

Öğr. Gör. Mehmet Akif POLAT

Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
mehmetakif.polat@deu.edu.tr

ÖZET

Dünyada Covid-19 salgınının yıkıcı etkileri telafi edilmeye çalışılırken enerjiden tarım ve gıdaya, sağlık sektöründen ekonomiye uzanan tedarik zincirinin de korunması gözetilmektedir. Salgın süreci psikolojik ve sosyolojik açıdan pek çok zorluk ortaya çıkarmasına rağmen sağlık sektöründe bireysel etkileşim ve davranış biçimleri veya birey-toplum ilişkisi konularında farkındalık da yaratmıştır. İnsan ve toplum bilimlerinin ana hatlarını oluşturan bu davranışsal yaklaşımlar kamu politikası ve ekonomi gibi multidisipliner alanlarda da yaygın şekilde kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalar neticesinde insanların rasyonellikten uzak tutumlar sergilediği ve bilişsel yanılgılara düştüğü belirlenmiştir. Ancak bireylere, bilinçli bir şekilde belirli sınırlar dâhilinde tetikleyici yönlendirmeler ile bu davranışlar kontrol altına alınabilmektedir. İktisadi yazında “dürtme” olarak addedilen bu yaklaşım insanları irrasyonel davranmaktan uzaklaştırabildiği gibi kamu politikaları uygulamalarında da sıkça başvurulmaktadır. Bu amaçla çalışmada, sağlık sektöründe gözlemlenen bazı problemlere karşı karar verme davranışları “dürtme” ışığında anket yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen sonuçların ilgili sektördeki politikalara ve karar mekanizmalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dürtme, Psikoloji, Covid-19, Sağlık.

BEHAVIORAL APPROACH TO HEALTH POLICIES: NUDGE PREJUDICES

ABSTRACT

While trying to compensate for the devastating effects of the Covid-19 epidemic in the world, the supply chain from energy to agriculture and food, the supply chain extending from the health sector to the economy is also protected. Although the epidemic process has created many psychological and sociological difficulties, it has also created awareness in the health sector about individual interaction and behavior patterns or individual-society relationship. These behavioral approaches, which form the main lines of human and social sciences, are also widely used in multidisciplinary fields such as public policy and economics. As a result of the studies, it has been determined that people exhibit attitudes far from rationality and fall into cognitive misconceptions. However, these behaviors can be brought under control by consciously triggering instructions to individuals within certain limits. This approach, which is considered as "nudging" in the economic literature, can keep people away from acting irrationally and is frequently used in public policy practices. For this purpose, in this study, decision-making behaviors against some problems observed in the health sector were examined using the survey method in the light of "nudge". It is expected that the results obtained will contribute to the policies and decision mechanisms in the relevant sector.

Keywords: Nudge, Psychology, Covid-19, Health.

**ULUSLARARASI İLÂHIYAT BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KUR’AN TİLÂVET/OKUMA
DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: TESPİTLER VE TEKLİFLER
(İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLÂHIYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

Dr. Selim ÇAKIROĞLU

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Kur’an-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmi Anabilim Dalı
ORCID: 0000-0001-7622-7891
selim.cakiroglu@istanbul.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de yüksek dini tahsil eğitimi veren İlahiyat fakülteleri, zaman içerisinde gerek fakülte ismi gerekse bölüm çeşitliliği bakımından çok geniş yelpazede eğitim verir hale gelmişlerdir. Bu kurumlar dünyanın çeşitli ülkelerindeki öğrencilerin de yüksek dini tahsil yapmak için tercih ettikleri bölümler arasında yer almaktadırlar. Türkiye’deki İlahiyat fakültelerinden bazıları 1. ve 2. öğretimin yanı sıra Arapça, İngilizce ve uluslararası olmak üzere farklı bölümler altında eğitim faaliyetlerini çeşitlendirmişlerdir. Bunların hepsinde benzer programlar uygulanmakla birlikte öğrenci profili farklılık arz etmektedir. Şuna da değinmek gerekir ki mezkûr programlarda “Kur’an Okuma ve Tecvid” dersleri zorunlu ve ortak dersler olarak her dönem bulunmaktadır.

Uluslararası İlahiyat bölümleri, yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarından (özellikle Avrupa’da) öğrenci kabul etmektedir. Böylece bu öğrencilerin Türkiye’de aldıkları İlahiyat eğitimi ile vatandaş oldukları ülkelerde din hizmeti sunması amaçlanmaktadır. Bu bölümde okuyan öğrenciler, farklı bir sosyo-kültürel ortamda yetiştiklerinden dolayı, -özel çaba ve gayretlerin dışında- ilâhiyat öncesi eğitimlerinde Kur’an ile ilgili yeterlilikleri asgari seviyede kalmaktadır. Bu durum onların İlahiyat fakültelerinde aldıkları Kur’an eğitiminin önemini ortaya koymaktadır. Ancak İlahiyat fakültelerindeki Kur’an eğitiminin tedrisatı, öğrencilerin belirli seviyede Kur’an okuma ve tilâvet etme becerisine sahip oldukları ön kabulü ile sürdürülmektedir. Çünkü İlahiyat fakültelerini tercih eden öğrencilerin genelinde orta öğretim seviyesinde Kur’an gibi din eğitimi derslerinin de verildiği İmam-Hatip Lisesi mezunlarından oluşması böyle bir müfredatı gerekli kılmaktadır. Ancak bu husus, böyle bir alt yapıya sahip olmayan öğrenciler açısından bir dezavantaj oluşturmakta ve onların Kur’an derslerinde birtakım sorunlar yaşamalarına sebep olmaktadır. Bu tebliğde, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi örneğinde, Uluslararası İlahiyat bölümünde okuyan öğrencilerin Kur’an tilâvet düzeylerine dair problemler ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlahiyat, Kur’an Eğitimi, Tilâvet, Tecvid.

**AN INVESTIGATION ON THE QUR'AN RECITATION/READING LEVELS OF
INTERNATIONAL THEOLOGY DEPARTMENT'S STUDENTS: FINDINGS AND PROPOSALS
(THE CASE OF THEOLOGY FACULTY OF İSTANBUL UNIVERSITY)**

Dr. Selim ÇAKIROĞLU

ABSTRACT

Theology faculties, which provide higher religious education in Turkey, have become over time to offer a wide range of education in terms of faculty name and department diversity. They are among the departments preferred not only by students in Turkey, but also by students from various countries of the world for higher religious education. Some of the Theology faculties in Turkey have diversified their educational activities under different departments such as Arabic, English and International, as well as 1st and 2nd education. Although similar programs are implemented in all of these departments, the student profile differs. All of them have “Qu’ran Reading and Tajwîd” courses as compulsory and common courses every semester. Among these departments, the Department of International Theology accepts students from Turkish citizens living abroad, especially in Europe. Thus, it is aimed that these students will provide religious services in the countries of which they are citizens with the theological education they receive in Turkey. Since the students studying in this department are brought up in a different socio-cultural environment, their qualifications regarding the Qur’an remain at the minimum level in their pre-theological education, apart from special efforts. This situation reveals the importance of the Qur’an education they received in theology faculties. However, the Qur’an education given in the faculties of Theology continues with the presupposition that students have the ability to read and recite the Qur’an at a certain level. Because the majority of students who prefer theology faculties are graduates of Imam-Hatip high schools, where religious education courses such as the Qur’an are given at the secondary education level, necessitating such a curriculum. However, this issue creates a disadvantage for students who do not have such an infrastructure and causes them to have some problems in the Qur’an lessons. In this paper, in the example of Istanbul University Faculty of Theology, problems and solution suggestions will be presented about the level of Quran recitation of students studying in the Department of International Theology.

Keywords: Recitation, Qur’an Education, International Faculty of Theology.

INFLUENCE OF SOCIAL MEDIA ON THE GROWTH OF HOSPITALITY INDUSTRY IN NORTH CYPRUS

Bernice Titilola GBADEYAN

Faculty of Communication, Girne American University

North Cyprus

bernicetitolola@gau.edu.tr

Kelsey Uebari DAPPA

Department of Business Administration, University of Mediterranean Karpasia

North Cyprus

kelsey.dappa@akun.edu.tr

ABSTRACT

Every sector of an economy involving humans thrives on communication and information dissemination. The hospitality industry is not an exception. Without doubt, the hospitality sector of an economy which often includes hoteling and catering services, waitressing and concierge services, some aspects of intra-city transportation and entertainment, tourism and recreation; depends mainly on effective communication technologies for the advancement of their activities. Some of these activities include notification of events, promotion of sales, on boarding on loyalty program, advertisement of summer package plans, notification of new facilities, advertisement of culinary outlets/cultural cuisine and so on. When a tourist is faced with decision making on desired destination of choice, the most vital information which often influence their choices apart from customer reviews, come from online interpersonal communication with the authority concerned. The availability of information and communication technologies have basically changed the manner by which tourist gather information, design their trip, book their travel ticket or hotels and as well share their travel experience with their friends, families and social connections. Social media plays an essential role in tourism because it is an information based industry. Most tourists and persons on business trip decide on hotels, tourist activities and airlines/air routes based on reviews by other customers who have used such services before and social media has become the aggregator of this information. Social media has also extended the capability of the hospitality industry as they can effortlessly communicate with potential customers without in any part of the world, thereby removing information asymmetry and matching demands and supplies at such rate not imagined before the last decade. Tourist marketers also make use of social media in communicating with the tourists for the purpose of providing guidance on trip itinerary, assisting with travel plans and bookings, providing arrival and concierge services and seamless on boarding in facilities. These engagements often survive the trip and ends in positive or negative review. The role of social media in the entire value chain of engagements between tourists and hospitality staffers introduces a new level of product sellable to tourists and users of hospitality services. This product itself is- "the seamless experience". However, social media has influenced the tourism industry both in positive ways and otherwise, as comments and personal experience shared by others has affected the decision of some prospective tourists.

The main objective of this paper is to understand the impact of social media on tourism, and social media can be used as tool sustainability of hospitality industry. The study also aims at providing additional information to the pre-existing literature in tourism industry. A descriptive type of research was utilized in this research, extracting data from tourist in North Cyprus.

Keywords: Social Media, Tourism Industry, Information, Consumer.

KOVID-19 AŞI KARŞITLIĞI İNFODEMİSİ İLE MÜCADELEDE KOVID-19 KAMU SPOTLARI

Dr. Merve ÇERÇİ

Marmara Üniversitesi

merve.cerci@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-3638-5243

ÖZET

Aralık 2019'da Çin'de ortaya çıkarak tüm Dünya'ya yayınlan Kovid-19 virüsü ile mücadele için yaklaşık olarak 1 yıl gibi kısa bir sürede geliştirilen aşılarda Aralık 2020 tarihinden itibaren başta Çin ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm Dünya'da yüzlerce ülkede binlerce kişi üzerinde uygulanmaya başlanmıştır. Ülkemizde ise Ocak 2021 tarihinde başlayan aşılama çalışmaları ile birlikte dijital mecralarda aşı karşıtlarının başlattığı "aşı karşıtlığı infodemisi" de aşılanmaya paralel olarak başlamıştır. Infodemi, başka bir ifade ile yanlış bilgi yığınları, aşı olan kişilerin genetik kodlarının değiştirileceği, aşı yolu ile milyonlarca kişinin bedenine mikroçipler yerleştirileceği şeklinde söylemleri de önüne katarak büyüyüp gelişti. Infodemi ile mücadele etmek adına salgın boyunca Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Kovid-19 kamu spotu reklamlarına "Kolları Sıvıyoruz" isimli 8 film den oluşan yeni bir seri bu kez de aşı karşıtlığı infodemisi ile mücadele etmek adına eklendi. Bu çalışmada aşı karşıtlığı infodemisine yönelik Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan kolları sıvıyoruz isimli kampanyada yer alan reklam filmleri içerik analizine tabii tutulacaktır. Bu yöntem ile aşı karşıtlığı infodemisi ile reklamlar aracılığı ile nasıl mücadele edildiği ortaya çıkarılmasını amaçlanmaktadır. Bu çalışma hem infodemi kavramını hem de hâlâ devam eden pandemi ve bu pandemi ile mücadele etmek için hazırlanmış kamu spotu reklamlarının birlikte ele alınması nedeni ile dikkate değer bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Dijital Reklamcılık, Infodemi, Kovid-19 Kamu Spotu Reklamları

COVID-19 PUBLIC SERVICE ADS TO STRUGGLE WITH THE COVID-19 ANTI-VACCINE INFODEMIA

ABSTRACT

Vaccines developed in a short period of approximately 1 year to combat the Kovid-19 virus, which emerged in China in December 2019 and spread to the whole world, have been produced in hundreds of countries all over the world, especially in China and the United States, as of December 2020 started to be applied on the people. In our country, with the vaccination studies that started in January 2021, the "anti-vaccine infodemic" started in digital channels in parallel with the vaccination. The infodemia which has grown and developed by adding to the false information, was grown by the rhetoric that the genetic codes of people who have been vaccinated will be changed and that microchips will be implanted in the bodies of millions of people through vaccination. A new series of 8 films named " Kolları Sıvıyoruz " was added to the Kovid-19 public spot advertisements prepared by the Ministry of Health during the epidemic to struggle with the anti-vaccine infodemic. In this study, the commercials in the campaign called "Kolları Sıvıyoruz" prepared by the Ministry of Health for the anti-vaccine infodemic will be subjected to content analysis. This method is aimed to reveal how the anti-vaccine infodemic is fought through advertisements. This study is remarkable because both the concept of infodemia and the ongoing pandemic and the public service advertisements prepared to combat this pandemic are considered together.

Keywords: Communication, Digital Advertising, Infodemia, Covid-19, Public Service Ads

HUKUKİ REJİMDEN İDARİ (SİYASİ) REJİME: TÜRKİYE'DE KAMU PERSONEL REJİMİNİN DEĞİŞEN ÇEHRESİ

Öğr. Gör. Dr. Cem ANGIN

Ordu Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

ORCID: 0000-0002-2813-5586

angin52@gmail.com

ÖZET

Kamu personel rejimi, kamu görevlilerinin çalıştırılma biçimini, işe alınma-istihdam süreçlerini, yükselme, maaş, değerlendirilme gibi özlük unsurlarını ve tabi olduğu hukuki statüyü ifade etmektedir. Bu yönüyle kamu personel rejimi, kamu görevlilerinin biçimlendirilme aracıdır. Türkiye’de kamu personel rejiminin genel çehresi 1965 yılında çıkarılan ve tüm hükümlerinin 1970’li yıllarda yürürlüğe giren 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu (DMK) ile şekillendirilmiştir. Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten günümüze kadarki süreçte oldukça büyük değişim-dönüşüm yaşamıştır. Yaşanan değişim-dönüşüm çok geniş, kapsamlı ve farklı yön ve alanları kapsamaması nedeniyle bu çalışma daha çok kamu personel rejiminin statü hukuku yönünde meydana gelen genel görünümüne odaklanacaktır.

Çalışma kamu personel rejiminde yaşanan değişim-dönüşümü ve bunun kamu personeli üzerindeki hukuksal etkilerini ortaya koyabilme sorunsalı üzerine kurgulanacaktır. Bu minvalde gelişecek olan çalışmanın temel iddiası ise: Türkiye’de kamu personel rejiminin önce hukuki rejimden idari rejime ardından da siyasi rejime doğru bir dönüşüm yaşadığı şeklindedir. Bu dönüşümün sürecinin başlangıcı Türkiye’de özellikle 80’li yıllardan itibaren neoliberal paradigmanın yükselişe geçişi ve ayrıca siyasal-yönetimsel açıdan yürütmeyi güçlendirme eğiliminin çok güçlü bir şekilde belirmesi olmuştur. Yine bu değişim-dönüşüm sürecinin büyük oranda kurumsallaştırılması ise Cumhurbaşkanlığı sistemi ile beraber gerçekleşmiştir.

Kamu Personeline ilişkin yasal düzenlemeler üzerinden olgunlaştırılacak olan çalışmada ilk olarak bazı temel kavramlara açıklık getirilecek ardından Türkiye’de kamu personel rejiminin temel özellikleri ve değişim-dönüşüm seyrine dikkat çekilecek ve daha sonra da günümüzde kamu personel rejiminin güncel görünümüne değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Personeli, Statü Hukuku, Kamu Yönetiminde Reform, Cumhurbaşkanlığı Sistemi

**FROM LEGAL REGIME TO POLITICAL REGIME:
THE CHANGING FACE OF THE PUBLIC PERSONNEL REGIME IN TURKEY**

Öğr. Gör. Dr. Cem ANGIN

ABSTRACT

The public personnel regime refers to the way public officials are employed, their recruitment-employment processes, personnel elements such as promotion, salary, assessment and the legal status that they are subject to. In this respect, the public personnel regime is a tool for shaping public officials. The general aspect of the public personnel regime in Turkey was shaped by the Civil Servants Act No. 657 (CSA), which was enacted in 1965 and all its provisions came into force in the 1970s. This act has undergone a great deal of change and transformation in the process from the date of its enactment to the present day. Since the change-transformation experienced is comprehensive and covers different aspects and areas, this study will focus more on the general perspective occurring towards the status law of the public personnel regime.

The study will be based on the problem of revealing the change-transformation in the public personnel regime and its legal effects on public personnel. The main claim of the study that is developed in this way is that the public personnel regime in Turkey has undergone a transformation from a legal regime to an administrative (political) regime. The beginning of this transformation process has been the rise of the neoliberal paradigm in Turkey especially since the 1980s and the strong tendency to strengthen the executive in political-administrative terms. The institutionalization of this change-transformation process to a large extent was realized with the Presidential government system accepted with the 16 April 2017 referendum in Turkey.

In the study, firstly, some basic concepts will be clarified (civil servants, bureaucrats, public personnel, government official, public official, public servants, public employees, public workers), then the basic features of the public personnel regime in Turkey and the course of change-transformation (from the legal regime to the political regime) will be analyzed and last but not least, the current view of the public personnel regime today (current regulations-current legislation) will be touched upon.

Keywords: Public Personnel, Status Law, Reform in Public Administration, Presidential System.

ŞANLIURFA BÖLGESİ 2021 YILI TARİHÖNCESİ DÖNEM ARAŞTIRMALARI

Doç. Dr. Fatma ŞAHİN

Çukurova Üniversitesi

Fen-Edebiyat Fakültesi

Arkeoloji Bölümü

ORCID:0000-0002-3560-1127

fatmasahin@cu.edu.tr

ÖZET

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, tarih öncesi ve tarihi çağlar boyunca Orta ve Doğu Anadolu ile Suriye-Mezopotamya arasında doğal bir geçiş yolu olma özelliği yanı sıra Neolitik Dönemde yerleşikliğin ve evcilleştirme sürecinin ortaya çıkarak geliştiği de bir yerdir. Bölgede özellikle son yıllarda gerçekleştirilen arkeolojik araştırmalar Neolitik dönemin yeniden gözden geçirilmesi gereğini ortaya koymuştur. Şanlıurfa'da yer alan Göbeklitepe'de yapılan çalışmalar yalnızca Neolitik yaşam sürecini değil, aynı zamanda Neolitik kavramına da yeni boyut kazandırmış ve Neolitik Dönem kültürel ortamının daha iyi anlaşılmasını sağlamaya başlamıştır. Bu doğrultuda “Şanlıurfa Bölgesi Neolitik Dönem Araştırmaları” projesi ile bölgede yeni araştırmalar yapılması planlanmıştır. Bu bağlamda bölgede daha önce araştırılmamış olan Şanlıurfa/Harran Ovası'nın batısında kalan ve Fatik Dağları olarak adlandırılan yüksek kesimlerde günümüz teknolojik ve bilimsel gelişmelerinin kullanıldığı interdisipliner yaklaşımlarla yeni bir yüzey araştırması projesi başlatılmıştır.

“Şanlıurfa Merkez ve Çevresi Tarihöncesi Dönem Arkeolojik Yüzey Araştırması” (ŞAYA) adı altında gerçekleştirilen bu projenin 2021 yılı çalışmalarında önemli verilere ulaşılmıştır. Araştırma sırasında 38 yeni yerleşme tespit edilmiştir. İlk sezon çalışma sonuçlarına göre tespit edilen bu yerleşmelerden 20 yerleşme Paleolitik Döneme 18 yerleşme ise Çanak Çömleksiz Neolitik Döneme tarihlendirilmiş olup, aynı zamanda bu yerleşmelerin; Paleolitik Dönem Açık Hava Yerleşmeleri, Paleolitik Dönem Mağaraları, Akeramik Neolitik Dönem Yerleşmeleri ve Hayvan Tuzak Alanları gibi farklı yerleşme modelleri olduğu anlaşılmıştır. Bölgede gerçekleştirilen bu çalışma özellikle Çanak Çömleksiz Neolitik Dönemde avcı toplayıcı yerleşik topluluklara ait henüz bilinenlerin ötesinde daha birçok aydınlatılmamış soru olduğunu göstermiştir. Ayrıca çalışmalar sırasında tespit edilen Çakmaktepe adlı yerleşimde “*Taş Tepeler*” projesi kapsamında kazı çalışmaları başlatılmıştır. Akeramik Neolitik Dönemin erken safhalarına tarihlendirilen yerleşim bu özelliği ile bölgenin Neolitik sürecinin aşamalarını göstermesi bağlamında önemli sonuçlar ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarihöncesi, Paleolitik, Neolitik, Şanlıurfa, Yüzey Araştırması

PREHISTORIC PERIOD SURVEYS OF 2021 OF ŞANLIURFA REGION

Doç. Dr. Fatma ŞAHİN

ABSTRACT

Southeastern Anatolian Region is, apart from being a natural passage between Central and Eastern Anatolia and Syria-Mesopotamia throughout prehistory and historic periods, also a place where the process of establishing permanent settlements and domestication commenced and developed in the Neolithic Period. Archaeological surveys especially conducted in the region in recent years showed the necessity to revise the Neolithic Period of the region. Works undertaken in Göbeklitepe, Şanlıurfa, not only brought a new dimension to living in Neolithic, but also to the concept of Neolithic itself as well, making it possible to begin to understand the cultural environment of the Neolithic Period. Accordingly, new surveys are planned in the region with the “Neolithic Period Surveys of Şanlıurfa Region” project. In that regard, a new survey project is initiated in the previously uninvestigated high grounds of Fatik Mountains located west of Şanlıurfa/Harran Plain, where new technological and scientific developments are used with interdisciplinary approach.

During the studies conducted in 2021 as part of “Prehistoric Period Survey of Şanlıurfa Center and Its Environs” (ŞAYA), important data has been collected. As a result of the survey, 38 new settlements are identified. According to the first season studies, 20 of them date to the Paleolithic, while the other 18 to the PPN. It is understood that these settlements have various settlement models like Paleolithic Open Air Settlements, Paleolithic Caves, Aceramic Neolithic Settlements and Animal Trap Areas (Desert Kites). The conducted work in the area showed that there are many unanswered questions more than what is known, especially regarding sedentary hunter gatherer societies of PPN. Also, excavation work began in the Çakmaktepe settlement that was identified during the survey as part of “*Taş Tepeler*” project. Dated to the earlier phases of Aceramic Neolithic Period, this characteristic of the settlement provided important results regarding the phases of the Neolithic process.

Keywords: Prehistory, Paleolithic, Neolithic, Şanlıurfa, Survey.

ОПЫТ РАССМОТРЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ, КАК ЧЕРЕДОВАНИЯ МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИХ ЦИКЛОВ

Хакимов Рашид Шавкатович

кандидат исторических наук, доцент кафедры экономики отраслей и рынков Челябинского государственного университета, Челябинск, Россия,
e-mail: hakra51@mail.ru

Аннотация

Представлен опыт анализа событий политической истории России двух последних веков, как чередования двух периодов: «заморозки» и «оттепель». Но, каждый из этих периодов имеет очень сложный, и даже противоречивый характер. Имеет место взаимное переплетение и взаимопроникновение этих периодов. Показано, что подобная цикличность для всех стран имеет естественный, объективно обусловленный характер, как необходимое условие поступательного развития. Но, в российской политической истории она проявлялась более ярко и выпукло, чем в других развитых странах. Научная новизна исследования заключается в постановке проблемы цикличности развития российской политической системы и сравнения их с природными погодными циклами.

Ключевые слова: реформы, оттепель, заморозки, развитие, контрреформы

EXPERIENCE WITH THE REVIEW OF THE RUSSIAN POLITICAL HISTORY AS THE ALTERNATION OF METEOROLOGICAL CYCLES

Assoc. Prof. Khakimov Rashid SHAVKATOVICH

Candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Department of Economics of Industries and Markets of Chelyabinsk State University, Chelyabinsk, Russia, e-mail: hakra51@mail.ru

ABSTRACT

Describes the experience analysis of the political history of Russia two centuries as the alternation of two periods: "freezing" and "thaw". But each of these periods is very complex and even contradictory. Has a mutual interlocking and interpenetration of these periods. It is shown that such cyclic recurrence for all countries is natural, prearranged as a necessary condition for sustainable development. But in the Russian political history, it manifested itself more vividly and convex than in other developed countries. The scientific novelty of the research lies in the treatment of the problem of cyclical development of the Russian political system and internal conditionality changes cycles.

Keywords: Reforms, Thaw, Frost, Develment, Kontrefopormy.

İSLÂM MİRAS HUKUKUNDA TERİKENİN MAHİYETİ, KAPSAMI VE TÜRK MİRAS HUKUKUYLA MUKAYESESİ

Doç. Dr. Hilal ÖZAY

Gazi Osman Paşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

ÖZET

İslam hukukunun insanla alakalı hükümleri insanın anne rahminden itibaren başlar ölümüne kadar hatta ölümünden sonrada bir süre devam eder. Öldükten sonraki düzenlemeler teçhiz, defin işlemleri ile miras meseleleri ile ilgilidir. Miras konusunda da muris, varis ve terike önemlidir. Terike genel olarak ölenin miras olarak geride bıraktıklarıdır. Özellikle terikenin mahiyetinin ve kapsamının belirlenmesi pek çok sorunun oluşmasına engel olur. İslam miras hukukunda terike konusunda ilgili delillerin farklı yorumlanması ve kavramlara farklı anlamlar verilmesi sebebiyle farklı görüşler vardır. Bu çalışmada bir tebliğ sınırlarını aşmayacak şekilde terikenin mahiyetinin ve kapsamının belirlendi, konuyla ilgili görüşler ve bu görüşlerin dayandıkları deliller ele alındı, değerlendirmesi yapıldı ve Türk Medeni Kanunundaki tereke kavramı ile mukayesesı yapıldı. Bu konu ilgili alanda müstakil bir çalışma yapılmaması nedeniyle tercih edildi. Araştırmanın sonucunda terike konusunda İslâm miras hukukunun kendine özgü bir anlayış ve usule sahip olduğu ve Türk Medeni Kanunu ile aralarında bazı farklılıklar ve benzerlikler olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: İslam Miras Hukuku, Türk Medeni Kanunu, Terike/Tereke, Mal, Hak, Menfaat.

THE NATURE AND SCOPE OF ESTATE IN ISLAMIC HERITAGE LAW AND THE COMPARISON WITH ESTATE IN TURKISH HERITAGE LAW

ABSTRACT

The human-related provisions of Islamic law start from the mother's womb and continue until death and even for a while after death. Arrangements after death are related to equipment, burial and inheritance matters. Muris, heiress and estate are important in terms of inheritance. Estate is generally what the deceased leaves behind as a legacy. In particular, determining the nature and scope of terike prevents many problems from occurring. There are different opinions on the subject of the estate in Islamic inheritance law due to the different interpretation of the relevant evidence and the different meanings of the concepts. In this study, the nature and scope of the inheritance were determined, the views on the subject and the evidence on which these opinions were based were discussed, evaluated and compared with the concept of estate in the Turkish Civil Code, without exceeding the limits of a communiqué. This subject was chosen because there was no independent study in the related field. As a result of the research, it was determined that Islamic inheritance law has a unique understanding and procedure in terms of the estate and there are some differences and similarities with Turkish Civil Law.

Keywords: Islamic Inheritance Law, Turkish Civil Law, Estate, Property, Rights, Interest.

ANTİ PSİKİYATRİ TARTIŞMALARI EKSENİNDE “GUGUK KUŞU” FİLMİNDE LOBOTOMİ VE ELEKTROKONVÜLSİF TEDAVİLERİ UYGULAMALARI KARŞITLIĞI

Dr. Öğr. Üyesi Serap SARIBAŞ

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü

ORCID: 0000-0002-4079-8024

serapsaribas@kmu.edu.tr

ÖZET

Dünya sinema tarihinin en önemli filmlerinden biri olarak gösterilen *Guguk Kuşu*, (One Flew Over The Cuckoo’s Nest) filmi, 1962’de Ken Kessey tarafından yazılan romandan aynı isimle 1975’te sinemaya uyarlanmıştır. Guguk Kuşu, 1993 yılında Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi tarafından “kültürel, tarihi ve estetik olarak önemli” filmler arasına seçilerek, ABD Ulusal Film Arşivi’nde muhafaza edilmesine karar verilmiştir. Özgürlük, tutsaklık, bilinç, toplum, din ve insan gibi kavramlar arasındaki ilişkilere bakış açılarıyla özgün olarak kabul edilen film, temelde özgürlük ve tahakküm arasındaki keskin mücadeleyi anlatır ve aynı zamanda bir metafor olarak kullanılan guguk kuşu da toplumun dışına itilmiş ve terk edilmiş insanları sembolize eder. Filmin ana merkezinde, cinsel saldırı suçundan hüküm giyen R.P. McMurphy’nin hapisanede kalmak istemediği için akıl hastası rolü yaparak akıl hastanesine sevk edilmesi ve diğer hastalarla olan kurduğu özgürlük ve cesaret merkezli ilişki irdelenirken, McMurphy anti-sosyal kişi bozukluğu, diğer bir karakter olan Billy’nin kekemelik ve obsesif komülsif bozukluk gösterdiği, Şefin depresyondan ve Bay Harding’in paranoid kişilik bozukluğundan mustarip olduğu gösterilir. Film, toplumun dışladığı, ötekileştirdiği ve deli damgası vurduğu hastaların hayata tutunma çabalarını gösterirken diğer taraftan da anti-psikiyatri akımının tartışmalarının merkezinde bulunan hastayı, “Elektrokonvülsif Tedavi” ve “Labotomi” gibi uygulamalarla “ehlileştirme,” “sakinleştirme” veya da “cezalandırma” gibi konuları tartışır. Bu çalışmada, anti-psikiyatri tartışmaları ekseninde, insanlık dışı bir yöntem olarak kabul edilen; Lobotomi ve Elektrokonvülsif tedavileri tartışılarak, *Guguk Kuşu* filmi üzerinden somutlaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Temaruz, Birey ve Otorite, Farmatik İlaçlar, Mani Olguları, Katatonik Hastalar,

**OPPOSITION OF THE APPLICATION OF LOBOTOMY AND ELECTROCONVULSIVE
THERAPIES IN THE FILM "ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST" WITHIN THE
CONTEXT OF THE ANTI-PSYCHIATRY DEBATES**

Dr. Öğr. Üyesi Serap SARIBAŞ

ABSTRACT

The film "One Flew Over the Cuckoo's Nest" regarded as one of the most prominent films of the history of world cinema was turned into a screenplay in 1975 based on the 1962 novel with the same name by Ken Kessey. The film "One Flew Over the Cuckoo's Nest" was put under protection in the U.S. National Film Registry and selected as one of "culturally, historically and aesthetically remarkable" films by the U. S. National Film Preservation Board in 1993. The film, which was prized as a unique piece of art with its various perspectives on the relationship between the concepts of freedom, captivity, consciousness, society, religion, and humanity, fundamentally discusses the harsh battle between freedom and dominance, and at the same time the metaphor of cuckoo symbolizes marginalized and abandoned people of the society. In the center of the film, it is plotted that R.P. McMurphy convicted of sexual assault is not happy with his presence in prison, and upon acting as a mentally disabled patient, is transferred to a mental healthcare institution where he establishes a freedom and courage-centered relationship with other patients. McMurphy is portrayed as being anti-social with personality disorder, while Billy, another character, is pictured as being a stutterer and suffering from obsessive compulsive disorder. The Chief has depression whereas Mr. Harding shows up as a patient with paranoid personality disorder. The film pictures the fight of the patients who are excluded, marginalized, and stigmatized as insane by a community, for holding on to life, while it addresses the topics of "taming" "calming" or "punishing" the patient using the applications such as "Electroconvulsive Therapy" and "Lobotomy", which are at the center of anti-psychiatry debates. In this research, the Electroconvulsive and Lobotomy therapies, which are accepted as an inhuman method, will be discussed within the context of anti-psychiatry debates, and be hypostasized over the film ""One Flew Over the Cuckoo's Nest".

Keywords: Malingering, Individual and Authority, Pharmaceutical Drugs, Mania Cases, Catatonic Patients,

DİJİTAL OYUNLARIN TERAPATİK REKREASYON BAĞLAMINDA KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Özlem GÜNCAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu
ORCID: 0000-0002-8974-9100
guncanozlem@hotmail.com

ÖZET

Özel gereksinimli bireylerin tedavi ve rehabilitasyon süreçlerinin desteklenmesinde terapötik rekreasyon aktivitesi olarak dijital oyunlardan faydalanılıp faydalanılamayacağı sorusuna yanıt aramak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaçla, çalışmada, dijital oyunların terapötik rekreasyon bağlamında bir değerlendirilmesi yapılmış ve bu değerlendirme, kavramsal bakış açısı benimsenerek gerçekleştirilmiştir. Çalışma, “terapötik rekreasyon”, “sanal gerçeklik terapisi”, “oyun terapisi” ve “dijital oyun” kavramları çerçevesinde yürütülmüştür. Araştırma verilerinin toplanmasında kaynak tarama metoduna başvurulmuş ve araştırmanın yürütülmesi için gerekli olan veriler, ilgili alanyazının taranması yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler, kavramsal açıdan değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler, sanal gerçeklik terapisi ve oyun terapisi kavramlarına dayalı olarak dijital oyunların terapötik rekreasyon açısından incelenmesi şeklinde yapılmıştır. Değerlendirmelerin sonunda, özel gereksinimli bireylerin tedavi ve rehabilitasyon süreçlerini hızlandırmak ve bu bireyleri sağlıklarına kavuşturmak için yapılan terapötik rekreasyon uygulamaları kapsamında dijital oyunlardan faydalanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Terapötik Rekreasyon, Sanal Gerçeklik Terapisi, Oyun Terapisi, Dijital Oyun.

AN EVALUATION ON USABILITY OF DIGITAL GAMES IN THE CONTEXT OF THERAPEUTIC RECREATION

ABSTRACT

The purpose of this study is to seek an answer to the question of whether digital games can be used as a therapeutic recreational activity to support the treatment and rehabilitation processes of individuals with special needs. For this purpose, in the study, an evaluation of digital games in the context of therapeutic recreation has been made and this evaluation has been carried out by adopting a conceptual perspective. The study has been carried out within the framework of the concepts of “therapeutic recreation”, “virtual reality therapy”, “play therapy” and “digital game”. In the collection of research data, the literature review method has been used and the necessary data for the conduct of the research have been obtained by reviewing the relevant literature. The data obtained by reviewing the literature have been evaluated conceptually. The evaluation has been made by examining digital games in terms of therapeutic recreation based on the concepts of virtual reality therapy and play therapy. At the end of the evaluation, it has been concluded that digital games can be benefited from within the scope of therapeutic recreation applications made to accelerate the treatment and rehabilitation processes of individuals with special needs and to restore these individuals to their health.

Keywords: Therapeutic Recreation, Virtual Reality Therapy, Play Therapy, Digital Game.

BİR SANAT EĞİTİM PLATFORMU OLARAK YOUTUBE

Ayşe KARATAY

ORCID: 0000- 0002- 5439-5517

aysekaratay@gmail.com

ÖZET

Klasik kâğıt-kalem anlayışından günümüz dijital tablet-kalem sürecine kadar sanat ve bağlamında sanat eğitimi büyük dönüşümlere tanık olmuştur. Özellikle sosyal medyanın gelişmesiyle birlikte sanat eğitiminde geleneksel okulluk anlayışı da dönüşüme uğramıştır. Sanat eğitiminde hedef kitle genişlemiş, sanatın herhangi bir alanı ile ilgili talep edilen eğitime erişim kolaylaşmıştır. Çevrimiçi özel eğitim platformları, üniversitelerin sunmakta olduğu Kitleli Açık Çevrimiçi Dersler gibi alternatifler ile sanat eğitimi herkes için ulaşılabilir hale gelmiştir. Bu özel platformların dışında genel olarak sanat eğitimi hedef almayan fakat sanat eğitiminde bir alternatif olarak kullanılan platform olarak Youtube öne çıkmaktadır.

Youtube, kullanıcılarının bireysel, açık, özgün kanallar aracılığıyla canlı veya kayıt yayınlar yapmalarına, paylaşımlarına izin veren bir platformdur. Kullanıcı sayısı gün geçtikçe artan Youtube, sanatsal bağlamda kullanımı ile de öne çıkan bir platformdur. Sanatın yaratımı, sunumu, tanıtımını sağlarken kitleli etkileşimi de mümkün kılar. Özellikle sanata ilgi duyan bireylerin sanatsal çalışmalar yapabilmesini destekleyen ve bireyleri cesaretlendiren bir etkileşim ortamı oluşturur. Sanat eğitimi formal yapıdan çıkarır; zaman ve mekândan bağımsızdır. Temelden başlayarak farklı seviyelere hitap eden kanallar ile eğitimi gündelik hayata ve bireysel çalışma formatına dönüştürür.

Bu çalışma, Youtube'un sanat eğitimi üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Özellikle görsel sanatlar eğitimi başlığı altında grafik tasarımı alanında yayınlar yapan Youtube hesaplarının sanatsal eğitim içerikleri ve kullanıcı etkileşimleri incelenmektedir. Sanat eğitiminin Youtube üzerinden erişilebilir formunun geleneksel sanat eğitimine etkisini, faydasal bağlamda ele almaktadır. Global ölçekte sanata ve sanat eğitimine bakışı sosyal medya platformları üzerinden okumayı önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eğitimi, Sosyal Medya, Youtube.

YOUTUBE AS AN ART EDUCATION PLATFORM

Ayşe KARATAY

ABSTRACT

From the classical paper-pen understanding to today's digital tablet-pen process, art and art education has witnessed great transformations. Especially with the development of social media, the traditional schooling understanding in art education has also been transformed. In art education, the target audience has expanded, and access to the education requested in any field of art has become easier. With alternatives such as online private education platforms and Massive Open Online Courses offered by universities, art education has become accessible to everyone. Apart from these special platforms, Youtube stands out as a platform that does not target art education in general but is used as an alternative in art education.

Youtube is a platform that allows its users to broadcast and share live or recorded broadcasts through individual, open, original channels. Youtube, whose number of users is increasing day by day, is a platform that stands out with its use in the artistic context. While providing the creation, presentation and promotion of art, it also enables mass interaction. It creates an interaction environment that supports and encourages individuals who are particularly interested in art to make artistic works. It is different of the formal structure of art education while it is independent of time and space. It transforms education into daily life and an individual study format with channels that appeal to different levels, starting from the basics.

This study investigates the effects of Youtube on art education. Especially under the title of visual arts education, the artistic education content and user interactions of Youtube accounts that publish in the field of graphic design are examined. It handles the effect of the accessible form of art education on YouTube on traditional art education in a beneficial context. It proposes to read the global perspective on art and art education through social media platforms.

Keywords: Art, art education, social media, Youtube.

AŞIRI İZLEMeye YÖNELİK TWİTTER PAYLAŞIMLARININ DUYGU ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Berk ÇAYCI

İstanbul Ticaret Üniversitesi
İletişim Fakültesi Medya ve İletişim Bölümü
ORCID: 0000-0001-5945-8655
bcayci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Aşırı izleme (binge-watching), isteğe bağlı ücretli yayın yapan dijital platformlar sayesinde popüler hale gelmektedir. İzleyicilerin bir dizinin veya belgeselin çok sayıda bölümünü kesintisiz izlemesiyle birlikte, ekran karşısında geçirdikleri süreler uzamakta ve böylece aşırı izleme pratiğinin izleyiciler üzerindeki etkileri de artmaktadır. Bu araştırmanın amacı, aşırı izleme pratiğinin duygu analizi yöntemiyle izleyiciler üzerinde bıraktığı etkiyi izleyicilerin aşırı izlemeyle ilgili Twitter paylaşımları üzerinden ölçmektir. Araştırmanın evrenini aşırı izlemeyle ilgili Twitter’da paylaşılmış İngilizce tweetler oluşturmaktadır. Araştırma evreninin tamamına ulaşılması noktasında iş gücü, maliyet ve zaman sınırlılıkları olması ve ayrıca her geçen gün aşırı izlemeyle ilgili paylaşılan İngilizce tweetlerin sayısının artması sebebiyle araştırma örnekleme belirlenmiştir. Araştırmanın örnekleme amaçlı örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini; Twitter’da 13.10.2021 ile 20.10.2021 tarihleri arasında paylaşılmış ve içerisinde “binge watching” kavramının yer aldığı 9.999 İngilizce tweet oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme içerisinde sadece İngilizce tweetlerin yer almasının sebebi; araştırma içerisinde duygu analizinin gerçekleştirilmesi ve programın İngilizce ve Almanca dillerinde analizler yapabilmesidir. Tekrarlardan kaçınmak için analiz birimi içerisinde “retweetlere” yer verilmemiştir. Araştırmanın veri toplama tarihlerinin belirlenmesinde; Netflix’de “YOU” isimli dizinin 3. sezonun yayına girmiş olması ve küresel ölçekte “Squid Game” isimli içeriğin popüler hale gelmesi en önemli kriterdir. Araştırma verileri Twitter’dan MAXQDA programıyla toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizi MAXQDA programıyla gerçekleştirilmiştir. Duygu analizi sürecinde program tarafından SentiWordNet 3.0 duygu terimleri sözlüğü kullanılmıştır. Araştırma örnekleme içerisindeki tweetlerin MAXQDA programıyla gerçekleştirilen duygu analizi verileri kodlanmıştır. Bu kodlar sırasıyla “pozitif”, “kısmen pozitif”, “nötr”, “kısmen negatif” ve “negatif” şeklindedir. Araştırmayla aşırı izlemeyle ilgili gerçekleştirilen Twitter paylaşımlarının %42,6’sı kısmen pozitif, %32’si nötr, %14,7’si pozitif, %9,1’i kısmen negatif ve %1,6’sı ise negatiftir. Kısmen pozitif ve pozitif paylaşımların toplamı %57,3 olduğu tespit edilmiştir. Böylelikle aşırı izleme pratiğinin izleyicilerde ağırlıklı olarak pozitif duygular uyandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Negatif ve kısmen negatif paylaşım toplamı oranıysa %10,7 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca aşırı izlemeyle ilgili Twitter paylaşımlarının Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri yoğun olarak paylaşıldığı; küresel ölçekte günün her saatinde aşırı izlemeyle ilgili izleyiciler tarafından paylaşımlar yapıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aşırı İzleme, Duygu Analizi, Twitter Paylaşımları.

SENTIMENT ANALYSIS OF THE TWITTER POSTS RELATED TO BINGE-WATCHING

Dr. Öğr. Üyesi Berk ÇAYCI

ABSTRACT

Binge-Watching is becoming popular courtesy of the digital platforms which make on-demand broadcasting in exchange for a fee. With the viewers watching numerous episodes of a tv series or a documentary without a break, the amount of time spent in front of the screen gets longer and the effects of the binge-watching practice on the viewers increase. The purpose of this study is to survey the effects of binge-watching practice on the users, by processing the Twitter posts related to binge-watching and by using the method of sentiment analysis. The universe of the research is comprised of the tweets in English shared on Twitter which are related to binge-watching. Due to the limitations in labor, cost and time in terms of reaching the research universe and also due to the number of tweets in English shared related to binge-watching increasing every day, a specific research sample was determined. The sample of the study is determined by purposeful sampling technique. The sample of the universe is comprised of 9.999 tweets in English which were shared on Twitter between 13.10.2021 and 20.10.2021 and which contain the term "binge-watching" in their content. The reason why only the tweets in English are included in the sample of the research; is that there is a sentiment analysis carried out within the research and the software can only make analyses in English and German. To avoid repetitions, "the retweets" are not included in the analysis units. In the determination of the data collection dates of the research, the most important criteria are; the release of the 3rd season of the tv series "YOU" and the popularization of the content called "Squid Game" on a global scale on Netflix. Research data were collected from Twitter with MAXQDA software. Analysis of the research data was carried out with MAXQDA software. During the sentiment analysis process, the sentiment terms dictionary of SentiWordNet was used by the software. The data of the sentiment analysis which was carried out by MAXQDA software on the tweets within the research sample were encoded. These codes can be listed as "positive", "partially positive", "neutral", "partially negative" and "negative" respectively. According to the research, %42,6 of the tweets are partially positive, %32 of them are neutral, %14,7 of them are positive, %9,1 of them are negative and %1,6 of them are negative. It was determined that the sum of partially positive and positive posts is %57,3. Therefore, it was concluded that the practice of binge-watching evokes mostly positive emotions among the viewers. And the sum of negative and partially negative posts was determined as %10,7. It was also concluded that the Twitter posts regarding binge-watching are mostly shared on Friday, Saturday and Sunday; and that there are posts shared regarding binge-watching at every hour of the day by the viewers on a global scale.

Keywords: Binge-Watching, Sentiment Analysis, Twitter Posts

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE İÇSEL PAZARLAMA UYGULAMALARININ İŞ TATMİNİNE ETKİSİ: KAMU ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Filiz ÇOPUROĞLU
Gaziantep Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-1528-1541
filizcokay@gmail.com

ÖZET

İçsel pazarlamanın temel varsayımı çalışanları cezbetmek, motive etmek ve tatmin etmektir. İçsel pazarlama ile iş tatmini arasındaki ilişki üzerine yapılan araştırmalar, kurumların öncelikle çalışanlarına hizmet etmesi gerektiğini ve dış müşterilerine verimli bir hizmet sunabilmek için çalışanlarının işlerinden keyif almalarını sağlaması gerektiğini göstermiştir. Pandemi süreci çalışanların motivasyonunu derinden etkilemiş ve çalışma koşullarında farklılıkların oluşmasına neden olmuştur. Bu nedenle bu çalışmada Covid-19 pandemi döneminde içsel pazarlama uygulamalarının iş tatmini üzerindeki etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma verileri kolayda örneklem yöntemiyle ve online anket formu yardımı ile Gaziantep'te farklı kurumlarda görev yapan 310 kamu personelinden elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre içsel pazarlamanın gelişim ve vizyon boyutlarının, iş tatmininin içsel tatmin boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü bir etkisinin olduğu belirlenirken, içsel pazarlamanın gelişim boyutunun dışsal tatmin üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama, İçsel Pazarlama, İş Tatmini, Covid19

THE EFFECT OF THE INTERNAL MARKETING PRACTICES ON JOB SATISFACTION DURING COVID-19 PANDEMIC PERIOD: A RESEARCH ON PUBLIC EMPLOYEES

ABSTRACT

The basic assumption of internal marketing is to attract, motivate and satisfy the employees. Research on the relationship between internal marketing and job satisfaction has shown that organizations should primarily serve their employees and ensure that their employees enjoy their jobs in order to provide an efficient service to their external customers. The pandemic period has deeply affected the motivation of the employees and caused differences in working conditions. Therefore, it is aimed to reveal the effect of internal marketing practices on job satisfaction during the Covid-19 pandemic period in this study. Research data were obtained with the help of online survey from 310 public employees working in different institutions of Gaziantep by easy sampling method. According to the results of the research, it was determined that the development and vision dimensions of internal marketing had a significant and positive effect on the internal satisfaction dimension of job satisfaction, while the development dimension of internal marketing had a significant and positive effect on external satisfaction.

Keywords: Marketing, Internal Marketing, Job Satisfaction, Covid19

FİNANSAL PERFORMANS İLE NAKİT DÖNÜŞÜM SÜRESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ENTROPI, TOPSIS VE VIKOR YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİ: KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Tuba KONAK

Çukurova Üniversitesi SBE İşletme ABD Doktora Öğrencisi,
ORCID: 0000-0002-3290-9337, tubaaknk@gmail.com

Prof. Dr. Hatice DÜZAKIN

Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, ORCID: 0000-0002-8840-1815
hduzakin@cu.edu.tr

ÖZET

Çalışmada 2016-2020 yılları arasında hisse senetleri BİST’de (Borsa İstanbul) işlem gören ve kurumsal yönetim endeksi kapsamında sürekli olarak faaliyet gösteren 17 şirketin finansal performanslarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca söz konusu şirketlerin nakit dönüşüm sürelerinin finansal performanslarına olan etkisi analiz edilmiştir. Şirketlerin finansal performanslarının ölçümü için kullanılan oranlar; cari oran, likidite oranı, alacak devir hızı, stok devir hızı, aktif devir hızı, maddi duran varlık devir hızı, toplam borcu/toplam aktif, net kar marjı, özsermaye karlılığı ve aktif kârlılık oranlarıdır. Çalışmada, kriterlerin belirlenmesinde Entropi yöntemi kullanılmış, şirketlerin finansal performans sıralamaları TOPSIS ve VIKOR çok kriterli karar verme yöntemleriyle yapılmıştır. TOPSIS ve VIKOR yöntemlerine göre kriter ağırlıkları baz alınarak performans puanları hesaplanmış ve bu puanlar doğrultusunda sıralamalar oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda analiz dönemini kapsayan yıllar arasında şirketlerin nakit dönüşüm sürelerinin ve finansal performans için kullanılan TOPSIS ve VIKOR yöntemine göre yapılan analizler sonucunda oluşturulan sıralamaların benzerlik göstermediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans, TOPSIS Yöntemi, VIKOR Yöntemi, Entropi Yöntemi.

EVALUATION THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL PERFORMANCE AND CASH CONVERSION CYCLE WITH ENTROPI, TOPSIS AND VIKOR METHODS: AN APPLICATION ON CORPORATE GOVERNANCE INDEX

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the financial performances of the 17 companies which are traded in Borsa Istanbul (BIST) between 2016-2020 and continuously operating under the corporate governance index. In addition, the effect of cash conversion cycle on financial performance was analyzed. Ratios that measure the financial performance of companies; current ratio, liquidity ratio, receivables turnover, inventory turnover, asset turnover, tangible asset turnover, total debt/total assets, net profit margin, return on equity and return on assets. This study, criteria were determined by the Entropi method, TOPSIS and VIKOR multi-criteria decision-making methods were chosen for financial performance ranking. According to TOPSIS and VIKOR methods, performance scores are calculated based on criterion weights and rankings are created in line with these scores. As a result of the study, it was determined that the cash conversion cycle of the companies between the years covering the analysis period and the rankings created as a result of the analyzes made according to the TOPSIS and VIKOR methods used for financial performance were not similar.

Keywords: Financial Performance, TOPSIS Method, VIKOR Method, Entropi Method.

HAVAYOLU SEKTÖRÜNDE PANDEMİNİN ETKİSİNİN VERİ ZARFLAMA ANALİZİ DEĞERLENDİRİLMESİ: PEGASUS HAVAYOLLARI ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Murat Kemal KELEŞ

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

ORCID: 0000-0003-0374-6839

muratkeles@isparta.edu.tr

Dr. Arş. Gör. Temel Caner USTAÖMER

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu

ORCID: 0000-0003-2783-5983

temelcanerustaomer@anadolu.edu.tr

Doç. Dr. Aşkın ÖZDAĞOĞLU

Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü

ORCID: 0000-0001-5299-0622

askin.ozdagoglu@deu.edu.tr

ÖZET

Sivil havacılık sektörü Türkiye’de ve dünyada en hızlı büyüyen sektörlerin başında gelmektedir. 2020 yılının başlarında ortaya çıkan Covid-19 pandemisi sivil havacılık sektörüne büyük bir darbe vurmuştur. Bu çalışmanın amacı pandeminin Pegasus Havayolları’nın etkinliğine olan etkisini Veri Zarflama Analizi ile ortaya koymaktır. Bu kapsamda, “yakıt gideri”, “arz edilen koltuk kilometre”, “uçak sayısı” ve “personel sayısı” girdi değişkenleri olarak ve “yolcu sayısı” çıktı değişkeni olarak kullanılmıştır. Analizlerin sonuçlarına göre Pegasus Havayolları’nın etkinliği 2019 yılından itibaren azalmaya başlamış ve pandeminin etkisiyle 2020 yılında da düşüşünü sürdürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Pegasus Havayolları, Veri Zarflama Analizi (VZA), Etkinlik, Doğrusal Programlama (DP)

DATA ENVELOPMENT ANALYSIS EVALUATION OF THE IMPACT OF THE PANDEMIC IN THE AIRLINE INDUSTRY: THE CASE OF PEGASUS AIRLINES

ABSTRACT

The civil aviation sector is one of the fastest growing sectors in Turkey and in the world. The Covid-19 pandemic, which emerged at the beginning of 2020, dealt a great blow to the civil aviation industry. The aim of this study is to reveal the effect of the pandemic on the efficiency of Pegasus Airlines with Data Envelopment Analysis. In this context, “fuel expense”, “available seat kilometer”, “number of aircraft” and “number of personnel” were used as input variables and “number of passengers” as output variable. According to the results of the analyses, the efficiency of Pegasus Airlines started to decrease as of 2019 and continued its decline in 2020 with the effect of the pandemic.

Keywords: Pegasus Airlines, Data Envelopment Analysis, Efficiency (DEA), Linear Programming (LP)

TÜRK EKONOMİSİNDE ANAYASAL İKTİSAT YAKLAŞIMI AÇISINDAN MALİ DİSİPLİN SAĞLANABİLİR Mİ ? TEORİK BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi. İsmail BAYSUĞ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

ORCID NO:0000-0001-9665-0566

ibaysug@mku.edu.tr

ÖZET

Anayasal iktisat, iktisat politikalarının anayasal düzenlemeler aracılığıyla belirli kurallara bağlanarak uygulanmasını sağlamak ve başta kamu mali disiplini olmak üzere diğer ekonomik alanlarda istikrarı öngören bir yaklaşımdır. Kamu mali disiplini makro ekonomik dengeler, enflasyon, faiz haddi, milli gelir gibi ekonomik değişkenler üzerinde son derece önemli bir etkiye sahiptir. Türk ekonomisi uzun dönem kamu açıklarının yarattığı enflasyonist baskı altında geçmiş yıllarda ekonomik krizler yaşamıştır. Bu krizlerin önemli nedenlerinden biri de mali disiplinin bozulması dolayısıyla ortaya çıktığı söylenebilir. Bu bakımdan ağırlıklı olarak kamu mali disiplini öngören düzenlemeleri içeren bu yaklaşım Türk ekonomisi açısından incelenmeye değer bir öneme sahiptir. Çalışmada teorik olarak, anayasal iktisat ve anayasal iktisadın mali disiplini sağlamadaki rolü incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anayasal İktisat, Mali Disiplin, Makro, Türk Ekonomisi.

CAN FINANCIAL DISCIPLINE BE PROVIDED IN THE TURKISH ECONOMY IN TERMS OF CONSTITUTIONAL ECONOMICS APPROACH? A THEORETICAL EXAMINATION

ABSTRACT

Constitutional economics is an approach that envisages the implementation of economic policies by binding to certain rules through constitutional regulations and stability in other economic fields, especially in public finance discipline. Public fiscal discipline has an extremely important effect on economic variables such as macroeconomic balances, inflation, interest rate and national income. The Turkish economy has experienced economic crises in the past years under the inflationary pressure created by the long-term public deficits. It can be said that one of the important causes of these crises is the deterioration of fiscal discipline. In this respect, this approach, which mainly includes regulations envisaging public fiscal discipline, has an importance worth examining for the Turkish economy. In this study, constitutional economics and the role of constitutional economics in providing fiscal discipline are examined theoretically.

Keywords: Constitutional Economics, Financial Discipline, Macro, Turkish Economy.

**ULUSLARARASI HUKUKTA UZAY AJANSLARI VE ULUSAL UZAY HUKUKUNDA
YASAL ÇERÇEVE YETERLİLİK SORUNU**

Doç. Dr. Esra KATIMAN

İzmir Ekonomi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

ORCID: 0000-0003-3878-4413

ÖZET

Uzay, bugün devletler için sadece bilimsel gelişmelerin dünya dışı alanda da sürdürülebilirliği amacıyla değil, dünya ekonomisine katkı kaynağı olarak da bir değer olarak görülmektedir. Uzayın keşif yolculuğu ile birlikte uzay ve gök cisimlerinin dünya için değerlendirilmesi çalışmaları büyük ölçüde uzay ajanslarının bilimsel çalışmalarıyla ilerlemektedir. Uzay ajanslarının hukuksal kişilikleri, uluslararası hukukta olduğu gibi, ulusal hukuklar bakımından da çeşitlilik göstermektedir. Devletler yarattıkları hukuksal kişiliklere uygun yasal çerçeveler oluşturmaya çalışmaktadırlar. Türkiye Uzay Ajansı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 13/12/2018 tarihinde yayınlanması ile birlikte, idari ve mali açıdan özerk, özel bütçeli, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile bağlantılı Türkiye Uzay Ajansı kurulmuş; böylelikle bugüne dek imzalanmış uluslararası anlaşmalar haricinde, Türkiye'nin ulusal hukuktaki ilk ayrıntılı uzay hukuku düzenlemesi mevzuata girmiş bulunmaktadır. Uzay ajanslarının uluslararası hukuk alanındaki hukuksal statüsünün irdelenmesi, Türkiye Uzay Ajansı'nın uluslararası hukuktaki yeri, ulusal hukuk yasal çerçevesinin yeterliliğini ve gerekliliklerini saptamak açısından önem taşımaktadır. Makalede, uluslararası hukuk aracılığıyla ülkemizde gelişmekte olan ulusal uzay hukukunun hangi destek noktaları ile ilerlemesi gerektiği üzerinde durulmakta aynı zamanda konu ile ilgili yeni çalışma alanı sorularına kapılar aralanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzay Ajansları, Türkiye Uzay Ajansı, Uluslararası Uzay Hukuku Anlaşmaları, Uluslararası Hukuk Kişileri, Uluslararası Hukukta Sorumluluk Hukuku.

**SPACE AGENCIES IN INTERNATIONAL LAW AND THE PROBLEM OF LEGAL
FRAMEWORK SUFFICIENCY IN NATIONAL SPACE LAW**

Doç. Dr. Esra KATIMAN

ABSTRACT

Today, space is seen as a value for states not only for the purpose of sustaining scientific developments in extraterrestrial space, but also as a source of contribution to the world economy. Along with the exploration journey of space, the studies on the evaluation of space and celestial bodies for the world are progressing to a large extent with the scientific studies of space agencies. The legal personalities of space agencies vary in terms of national laws as well as in international law. States are trying to create legal frameworks suitable for the legal personalities they have created. With the publication of the Presidential Decree on the Turkish Space Agency on 13th of December 2018, the Turkish Space Agency, which is administratively and financially autonomous, with a special budget, and linked to the Ministry of Industry and Technology, was established; thus, apart from the international agreements signed so far, Turkey's first space law regulation in national law has entered into legislation. Examining the legal status of space agencies in the field of international law is important in terms of determining the Turkish Space Agency's place in international law, the adequacy of the national legal framework and the requirements. In the article, it is focused on what support points should the national space law advance first, which is developing in our country through international law, proceed with, and also opens the door to new field of study questions related to the subject.

Keywords: Space Agencies, Turkish Space Agency, International Space Law Conventions/Agreements, International Legal Personalities, Liability Law in International Law.

EN ESKİ TÜRK MÜZİK ENSTRÜMANI KOPUZ VE GELİŞİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşen ARSLAN

Marmara Üniversitesi

Atatürk Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Bölümü

ORCID: 0000-0002-0705-7531

aysenarslan@marmara.edu.tr

ÖZET

Türklerin en değerli ve efsanevi müzik enstrümanı kopuzdur. Kopuz hakkındaki bilgileri Çin kaynaklarından, Uygurlardan günümüze kalan duvar resimleri ve minyatürlerden, Hunlarla ilgili aktarılan yazılı kaynaklardan ve Dîvânu Lugâti't-Türk'ten alıyoruz. Türkler arasında Dede Korkut'un Kopuzu yapan ilk şaman olduğu inancı geniş kabul görmektedir.

Orta Asya'dan Avrupa'ya kadar Türklerin göç yolları üstündeki kavimlerin de kopuzu öğrendiği, etkilendiği ve kullandığıyla ilgili çeşitli izler görülmektedir. Özellikle Atilla yönetiminde birleşen Batı Hun İmparatorluğunun Avrupa kavimlerinin çoğunun üzerindeki etkileri bunu desteklemektedir. Günümüzde batı müziğinde kullanılan mandolin ve sonraki yüzyıllarda ortaya çıkan etkileşimlerin bir sonucu olarak ud ve benzeri bazı enstrümanların atasının da kopuz olduğu birçok kaynak tarafından ileri sürülmektedir.

Aslında kopuz yalnızca tek bir çalgıya verilen isim değil, günümüzde saz olarak adlandırılan enstrüman ailesi için geçmişte kullanılan bir kök isim olduğu değerlendirilmektedir. Bu bildiride kopuzla ilgili kaynaklar değerlendirilerek konu incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Enstrüman, Kopuz, Müzik Tarihi, Kültürel Etkileşim

THE OLDEST TURKISH MUSICAL INSTRUMENT KOPUZ AND IT'S DEVELOPMENT

ABSTRACT

Kopuz is the most valuable and legendary musical instrument of Turks. We obtain information regarding kopuz from the Chinese sources, wall paintings and miniatures from the Uygur period, and written sources regarding the Huns and Dîvânu Lugâti-t-Türk. Among the Turkish people, the belief that Dede Korkut was the first shaman to make Kopuz is widely accepted.

From Central Asia to Europe, there are various traces of the tribes on the migration routes of Turkic peoples who learned, influenced from and used kopuz. The effects of the Hunnic Empire, united under the rule of Attila, on most of the European tribes, support this. It is claimed by many sources that kopuz is the predecessor of the mandolin which is used in present-day western music, and of the oud and similar instruments to oud, which were invented due to the interactions emerging in the following centuries.

In fact, kopuz is not only the name given to a single instrument, but is considered to be a root name used in the past for the instrument family, which is now called saz. In this article, the sources related to kopuz have been evaluated and the subject has been examined.

Keywords: Music, Instrument, Kopuz, Music History, Cultural Interaction

HUNLARDA VE GÖKTÜRKLERDE MÜZİK VE ÇALGILAR

Dr. Öğr. Üyesi Ayşen ARSLAN

Marmara Üniversitesi

Atatürk Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Bölümü

ORCID: 0000-0002-0705-7531

aysenarslan@marmara.edu.tr

ÖZET

İslamiyet öncesinden başlayarak Türkler, tarihleri boyunca hayatın pek çok alanında, örneğin; savaşlarda, ibadetlerinde, ölümden doğumda, ninnilerde, masal ve törenlerde müzikle iç içe olmuşlardır. Hunlardan başlayarak inançla ilgili veya yaşamın diğer alanlarında müzik icrası ile ilgilenenler toplumlarında oldukça önemli bir yere sahip olmuşlardır. Türklerin kopuzla söyledikleri destan müzikleri, şamanların dinsel merasimlerde yaptıkları müzik, askeri müzik ve eğlence müziğinde çeşitli enstrümanlar kullanılmaktadır. Şüphesiz bu enstrümanların bir kısmı günümüz Türk dünyası müzik enstrümanlarının öncüsüdür. Bu makalede Türklerin erken döneminin başlangıcı olarak kabul edebileceğimiz Hun ve Göktürk döneminde müzik kültürü ve kullanılan çalgılar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hunlar, Göktürkler, Müzik Kültürü, Çalgı, Erken Dönem

MUSIC AND MUSICAL INSTRUMENTS IN THE HUNS AND THE GOKTURKS

ABSTRACT

Turkish culture have been intertwined with music starting from the days prior to Islam in many areas of life such as wars, worship, death, birth, lullabies, fairytales, and ceremonies. Music performers have been essential in areas related to faith and some other areas in life in the society since The Huns. Various instruments are used in epic music sung by Turkic peoples with kopuz, music performed by shamans in religious ceremonies, military music and entertainment music. Certainly, some of these instruments are the predecessors of the instruments in contemporary Turkish culture. In this article, the music culture and instruments used in the Huns and the Gokturk period, which is viewed as the beginning roots of the early period of Turkish culture will be discussed.

Keywords: The Huns, The Gokturks, Music Culture, Music Instrument, Early Period.

REKREASYON BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Ömer Faruk TUTAR

Fırat Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-8084-6329

tutar10476549@hotmail.com

Mustafa KIZILKOCA

Munzur Üniversitesi

ORCID: 0000-0003-3636-6971

mkizilkoca@munzur.edu.tr

ÖZET

Araştırmamızda, Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Rekreasyon Bölümü öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 öğretim yılında Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Rekreasyon Bölümünde öğrenim gören 200 öğrenci oluşturmaktadır.

Rekreasyon Bölümü öğrencilerinin demografik bilgilerini tespit etmek amacıyla hazırlanan kişisel bilgi formu (yaş, cinsiyet, sınıf ve aktif spor yapma durumu) ve Korkut (1996) tarafından geliştirilen “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” (İBDÖ) kullanılmıştır. Ölçek 5’li likert tipinde ve 25 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri SPSS 22 paket programı ile değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiş, incelenme sonucunda verilerin parametrik dağılım gösterdiği saptanmıştır. Bu nedenle parametrik testlerden yararlanılmıştır. Çalışmada hata düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Sonuç olarak; öğrencilerin yaşlarına, sınıf düzeylerine ve aktif spor yapma durumlarına ilişkin iletişim becerileri arasında anlamlı farklılığın olmadığı ve iletişim düzeylerinin orta düzeyin üstünde olduğu hesaplanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre ise erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre iletişim becerisi algı düzeylerinin daha yüksek olduğu ve istatistiki açıdan anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, Öğrenci, İletişim, İletişim Becerisi

**EXAMINATION OF COMMUNICATION SKILL LEVELS OF RECREATION
DEPARTMENT STUDENTS**

**Ömer Faruk TUTAR
Mustafa KIZILKOCA**

ABSTRACT

It is aimed to investigate the communication skills levels of students of Firat University Faculty of Sports Sciences Recreation Department in our research. The study group of the research is made up of 200 students in the Recreation department who studied at Firat University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year.

A personal information form (age, gender, class and, active sports status) and the "Communication Skills Assessment Scale" (CSAS) developed by Korkut (1996) were used to identify the personal information of the students of the Recreation Department. The scale is in 5-point Likert type and consists of 25 items. The data of the research were evaluated using the SPSS 22 package program. As a result of the evaluations, kurtosis and skewness values were examined, and it was determined that the data showed parametric distribution as a result of the analysis. Therefore, parametric tests were used. Error level in the study was accepted as $p < 0.05$.

As a result; it has been observed that there is no significant differentiation between the communication skills related to the age, class levels and active sports status of the students and the communication levels are above the middle level. It was determined that male students had higher levels of communication skills than female students and had a statistically significant difference according to the gender variable.

Keywords: Recreation, Student, Communication, Communication Skills.

AKADEMİSYENLERİN DİJİTALLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ²

Ömer Faruk TUTAR

Fırat Üniversitesi

ORCID: 0000-0001-8084-6329

tutar10476549@hotmail.com

ÖZET

Çalışmamızda Spor Bilimleri alanında çalışan akademisyenlerinin dijitalleşme düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini 2021-2022 eğitim yılında Türkiye de devlet üniversitelerinde görev yapan akademisyenler oluştururken, örneklemini ise Türkiye de devlet üniversitelerinde spor bilimleri alanında görev yapan 219 akademisyen oluşturmaktadır.

Çalışmamıza katılan katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu (Unvan, Çalışma Yılı ve Günlük dijital cihaz kullanma süresi) ve Koç (2018) tarafından geliştirilen “Akademisyenlerin Dijitalleşme Ölçeği“ kullanılmıştır. Ölçek, 15 maddeden oluşmakta ve ölçekte ters (olumsuz) madde bulunmamaktadır. Ölçek 5’li likert tipindedir. Ölçek teknolojinin eğitim ve öğretim alanında kullanımı, mesleki gelişim amacıyla teknolojiden yararlanma ve sosyal yaşamda teknoloji kullanımı olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınan puanların artması dijitalleşme düzeyinin yüksek olduğunu ve aşağı yönde olması ise düşük olduğunu belirtmektedir. Çalışmamızda verilerin hesaplanması ve yorumlanmasında SPSS 22 paket programından yararlanılmıştır. Öncelikle verilere hangi testlerin yapılacağını belirlemek için normallik testi yapılmıştır. Test sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre parametrik testlerden One Way Anova testinden yararlanılmıştır.

Spor alanında görev yapan akademisyenlerin unvan ve çalışma yılı değişkenine göre dijitalleşme düzeyleri arasında anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Günlük teknolojik cihaz kullanım süresi değişkenine göre ise teknolojinin eğitim ve öğretim alanında kullanımı alt boyutunda 4-6 saat arası kullanım sağlayanlar ile 7-9 saat, mesleki gelişim amacıyla teknolojiden yararlanma alt boyutunda 1-3 saat ile 7-9 saat ve 10 saat ve daha fazla kullananlar arasında, sosyal yaşamda teknoloji kullanımı alt boyutunda ise 1-3 saat ile 4-6 saat, 7-9 saat ve 10 saat ve üzeri kullanım sağlayanlar arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Çalışma bulgularına göre spor alanında çalışan akademisyenlerin akademisyen dijitalleşme düzeyi puanlarının 3,59 ile ortalamanın üzerinde yüksek olduğu görülmektedir. Akademisyenlerin mevcut şartlar altında akademik çalışmalarının ve vermiş oldukları eğitimlerin de sürekli dijital ortamları kullandıkları düşünüldüğünden çalışmanın sonuçlarının akademisyen performanslarına etki edeceği düşünüldüğünden çalışmanın önem arz ettiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademisyen, Spor Bilimi, Dijitalleşme

² Doktora Tezi Kapsamında Hazırlanmıştır.

YAPIYLA BAĞLANTILI TÜRBELERDEN KİTABELERİYLE ÖNE ÇIKAN İKİ ÖRNEK (ŞEYH HAYAT EL-HARRANİ TÜRBESİ VE SADRETTİN KONEVİ TÜRBESİ)

Dr. Gülsün EBİRİ

ORCID: 0000-0002-3063-4413

glsn_ebiri@hotmail.com

ÖZET

Türk ve İslam sanatında önemli bir yere sahip olan kitabeler, İslamiyet'in resim heykel gibi tasvir sanatları karşısındaki tutumu nedeniyle her dönemde ilgi odağı olmuştur. Yazı mimaride de sıklıkla kullanılan bir iletişim aracıdır. Mimaride yazının iki farklı kullanımı bulunmaktadır. Bunlardan ilki inşa kitabeleridir. Diğer ayet, hadis ve şiir gibi metinler içeren yapılarıdır. İnşa kitabeleri binanın kimin için, ne zaman hangi amaçla yaptırıldığı, işlevine yönelik özellikleri, inşasını izleyen tamir ve yenileme ile tarih gibi birçok konuya açıklık getiren ifadeler barındırmaktadır. Ayrıca bu kitabeler yapının türünü ve kimliğini ortaya koyan, içerikleriyle farklı dönemlere ait devletlerin sosyal ve kültür ortamı hakkında bilgiler veren önemli kaynaklardır. Türbeler ise Türk İslam mimarisinin Anadolu'daki mührüdür. Ahiret inancı ve ölen kişiye gösterilen saygıyı ebedileştirmek gibi amaçlarla inşa edilen türbeler bağımsız ve bir yapıyla bağlantılı şekilde inşa edilmişlerdir. Anadolu Selçuklu çağı mimarisinde bir yapıyla bağlantılı türbeler ile önemli bir grup oluşturmaktadır. Bu grup içerisinde yer alan baldaken tarzı Şeyh Hayat el-Harrani Türbesi ile Sadrettin Konevi Türbesi'nin bağlantılı oldukları yapı üzerinde yer alan kitabelerindeki içerik, mimari yapılar hakkında da bilgiler sunmaktadır. Bu bildiri kapsamında yapıların kitabeleri incelenerek, imaret-meşhed ve imaret-türbe olarak ifade edilen tek kitabe içinde çok işlevli yapıların da yer alması hakkında ilgili değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kitabe, Türbe, İmaret, Sadrettin Konevi, Hayat el-Harrani.

**TWO EXAMPLES OF TOMBS CONNECTED WITH A STRUCTURE WITH THEIR
INSCRIPTIONS (ŞEYH HAYAT EL-HARRANİ TOMB AND SADRETTİN KONEVİ TOMB**

Dr. Gülsün EBİRİ

ABSTRACT

Inscriptions, which have an important place in Turkish and Islamic art, have always been the focus of attention due to Islam's attitude towards depiction arts such as painting and sculpture. Writing is a communication tool that is frequently used in architecture. There are two different uses of writing in architecture. The first of these is the construction inscriptions. The other is structures containing texts such as verse, hadith and poetry. The construction inscriptions contain statements that clarify many issues such as for whom, when and for what purpose the building was built, its functions, the repair and renovation following its construction, and the history. In addition, these inscriptions are important sources that reveal the type and identity of the building and provide information about the social and cultural environment of states belonging to different periods with their contents. The tombs are the seal of Turkish-Islamic architecture in Anatolia. The tombs, which were built for the purpose of perpetuating the belief in the hereafter and the respect shown to the deceased, were built independently and in connection with a structure. It forms an important group with the tombs associated with a building in the architecture of the Anatolian Seljuk era. The content of the inscriptions on the baldaken-style Şeyh Hayat el-Harrani Tomb and Sadrettin Konevi Tomb, which are included in this group, on the building they are connected to, also provide information about the architectural structures. Within the scope of this paper, the inscriptions of the buildings will be examined, and relevant evaluations will be made about the inclusion of multifunctional structures in a single inscription, which is expressed as imârât-mashhad and imârât-tomb.

Keywords: Inscription, Tomb, Imârât, Sadrettin Konevi, Hayat el-Harrani.

MUNZUR ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Veysel ALBAYRAK

Munzur Üniversitesi

0000-0003-0131-0978

veyselalbayrak@munzur.edu.tr

ÖZET

Çalışmamızda Munzur Üniversitesi Spor bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluştururken, örneklemini ise spor bilimleri fakültesinden öğrenim gören 183 lisans öğrencisi oluşturmaktadır.

Çalışmamıza katılan katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu (Cinsiyet, yaş ve spor branşı) ve Ardıç (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan Sağlıklı Yaşam Biçimi Ölçeği II ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadaki verilerin analizi ve bulunan sonuçların hesaplanmasında SPSS 22,0 istatistik programı kullanılmıştır. Değişkenlerin frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını tespit etmek için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) testleri ile kontrol edilmiştir. Bu testler ve kontroller sonucunda araştırmanın verilerinin parametrik olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı t testi ve varyans analizi (Anova) testinden faydalanılmıştır. Çalışmada hata düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin yaş ve spor branşı türleri ile sağlıklı yaşam biçimi düzeyleri arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Cinsiyet değişkeni ile sağlıklı yaşam biçimi alt boyutlarından spiritüel sağlık alt boyutu arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlar ile anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Çalışma bulguları doğrultusunda sağlıklı yaşam biçimi ölçeği puanının 119,01 ile ortalamanın altında olduğu görülmektedir. Spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi bilinç düzeylerinin artırılması yapmış oldukları spor branşında başarılarını doğrudan etkileyeceği düşünüldüğünden çalışmanın genişletilmesinde çıkacak sonuçların önem arz ettiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı Yaşam, Spor, Öğrenci, Sporcu.

EXAMINING THE HEALTHY LIFESTYLE LEVEL OF MUNZUR UNIVERSITY FACULTY OF SPORTS SCIENCES STUDENTS

Veysel ALBAYRAK

ABSTRACT

It was aimed to examine the healthy lifestyle levels of students studying at Munzur University Faculty of Sports sciences in our study. The universe of the study is consists of students studying at Munzur University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year, while the sample consists of 183 undergraduate students from the faculty of sports sciences.

In order to determine the demographic information of the participants in our study, the personal information form (Gender, age and sports branch) and the Healthy Lifestyle Scale II scale which is adapted to Turkish by Ardiç (2008) were used. SPSS 22.0 statistical program was used to analyze the data in the research and to calculate the results found. Frequency (f) and percentage (%) distributions of variables were calculated. It was checked with skewness and kurtosis tests to determine whether the data was distributed normally. As a result of these tests and controls, it was determined that the data of the research was parametric. Therefore, t test and variance analysis (Anova) test were used. The error level was taken as $p<0.05$ in the study.

There was no statistically significant difference between the age and sports branch types with healthy lifestyle levels of the students studying at Munzur University Faculty of Sports Sciences. Statistically, a significant difference was found between gender variable and spiritual health sub-dimension which is one of the healthy lifestyle sub-dimension. There is no significant difference with other sub-dimensions. In line with the study findings, the healthy lifestyle scale score is below average with 119.01. It is thought that the results of the expansion of the study are important as it is thought that increasing the healthy lifestyle awareness levels of the students studying in the field of sports sciences will directly affect their success in the sports branch.

Keywords: Healthy Life, Sports, Student, Athlete.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Veysel ALBAYRAK

Munzur Üniversitesi

0000-0003-0131-0978

veyselalbayrak@munzur.edu.tr

ÖZET

Çalışmamızda Munzur Üniversitesi Spor bilimler fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin internet bağımlılık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri fakültesinde öğrenim gören lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Munzur üniversitesi Spor bilimleri fakültesinden rastgele yöntem ile seçilmiş 200 lisans öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan deneklerin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu (sınıf, yaş, cinsiyet ve günlük internet kullanım süresi) ve Young tarafından geliştirilen Bayraktar (2001) Türkçeye uyarlanan İnternet Bağımlılık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 20 madde tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin değerlendirilmesi sonucunda en fazla 100 puan ve en az 0 puan almaktadır. Ölçekten alınan puanların toplamı 80 ve üstü ise internete bağımlı olarak, 79-50 puan arasında ise sınırlı semptom gösterenler olarak ve 49 ve altında ise semptom göstermeyenler olarak tanımlanmaktadır. Araştırmadaki verilerin analizi ve bulunan sonuçların hesaplanmasında SPSS 22,0 istatistik programı kullanılmıştır. Değişkenlerin frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını tespit etmek için çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) testleri ile kontrol edilmiştir. Bu testler ve kontroller sonucunda araştırmanın verilerinin parametrik olduğu belirlenmiştir. Bundan dolayı t testi ve varyans analizi (Anova) testinden faydalanılmıştır. Anlamlı farklılık çıkan sonuçlarda ise farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey test sonuçlarından yararlanılmıştır. Çalışmada hata düzeyi $p<0,05$ olarak alınmıştır.

Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin yaş ve günlük internet kullanım süresi ile internet bağımlılık düzeyleri arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılığı düzeyi arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Çalışma bulguları doğrultusunda öğrencilerin internet bağımlılık düzeylerinin 40,29 ortalama ile semptom göstermeyenler grubunda oldukları belirlenmiştir. Küreselleşmenin yaygınlaşmasıyla toplumlar arası ilişkiler artmaktadır. Özellikle teknolojik anlamda internet günlük hayatımızın vazgeçilmez öğelerinden olduğundan akademik anlamda çalışılması önem arz ettiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Öğrenci, İnternet, Bağımlılık.

EXAMINATION OF THE INTERNET ADDICTION LEVEL OF STUDENTS FACULTY OF SPORTS SCIENCES

Veysel ALBAYRAK

ABSTRACT

It was aimed to examine the internet addiction levels of students studying at Munzur University Faculty of Sports sciences in our study. The universe of the research is consists of undergraduate students studying at Munzur University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year. The sample consists of 200 undergraduate students selected by random method from Munzur university Faculty of Sports Sciences.

In order to determine the demographic information of the subjects participating in the study, personal information form (class, age, gender, and daily internet usage period) and Internet Addiction Scale developed by Young and adapted to Turkish by Bayraktar (2001) were used. The scale consists of 20 items in one dimension. As a result of the evaluation of the scale, it receives a maximum score of 100 points and a minimum score of 0. The total score of 80 and above is defined as internet-addiction, between 79-50 points as those with limited symptoms and 49 and below as those who do not show symptoms. SPSS 22.0 statistical program was used to analyze the data in the research and to calculate the results found. Frequency (f) and percentage (%) distributions of variables were calculated. It was checked with skewness and kurtosis tests to determine whether the data was distributed normally. As a result of these tests and controls, it was determined that the data of the research was parametric. Therefore, t test and variance analysis (Anova) test were used. Tukey test results were used to determine which groups the difference was between in the results that differed significantly. The error level was taken as $p < 0.05$ in the study.

Statistically significant difference was found between the age, daily internet usage time and internet addiction levels of the students studying at Munzur University Faculty of Sport Sciences. No statistically significant differences were found between the gender variable and the level of internet addiction. According to the study findings, it was determined that the students' internet addiction levels were in the non-symptom group with an average of 40.29. Inter-community relations are increasing with the spread of globalization. Since the internet is one of the indispensable elements of our daily life, especially in technological terms, it is thought that it is important to work academically.

Keywords: Sports, Student, Internet, Addiction.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI YILLARINDA ALMANYA'NIN KAFKASYA POLİTİKASI

Doç. Dr. Nurhan AYDIN,

Kafkas Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü,

z.nurhanaydin@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-2240-2548

Kübranur Öztürk DERİCİ

Kafkas Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih ABD Doktora Öğrencisi

Kubraozturk73@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3240-3499

ÖZET

Avrupa'da Fransız İhtilali ile gelen devletlerin bağımsızlık istekleri, ham madde ve sömürge arayışının artması ile silahlanmanın artışı, 1914 yılında başlayacak olan Birinci Dünya Savaşı'nın nedenlerini oluşturdu. Özel ve genel nedenleriyle 1914 ve 1918 yılları arasında gerçekleşen Birinci Dünya Savaşı, devletlerin kaderini tayin etmesinde önemli bir rol oynadı.

Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasının ardından 1914 yılının ağustos ayında Osmanlı Devleti, Almanya ile ittifak anlaşması imzalayarak savaşa girmiş bulunuyordu. Osmanlı Ordusunun bu savaştaki en önemli cephelelerinden biri de Kafkas Cephesi idi. Kafkas Cephesi'nde Ruslarla savaşan Osmanlılar, zaman geçtikçe aslında düşmanın çok yakınında olduğunu görecekti.

Osmanlı Devleti'nin savaşta müttefiki olan Almanya'nın da Kafkasya bölgesi için bazı planları mevcuttu. Almanya, Kafkasya'da bulunan zengin maden yataklarını kendi savaş ekonomisi açısından oldukça önemli görüyor ve bunlara ulaşmak istiyordu. Ayrıca bölgenin stratejik konumundan faydalanmak ve bölgede söz sahibi olmak istiyordu. Ancak bu amacı hem Rusya hem de Osmanlı Devleti açısından mümkün görünmüyordu. Diğer yandan Osmanlı Devleti'nin savaşın sonlarına doğru kendisinden yardım isteyen Azerbaycan halkına Kafkas İslam Ordusu aracılığıyla yardım etmesi, müttefiki Almanya'nın tepkisine yol açmış ve Osmanlı Devleti ile Almanya'nın savaş sırasında fikir ayrılığına düşmesine neden olmuştu. Bu çalışma, Birinci Dünya Savaşı yıllarında Almanya'nın Kafkasya'ya yönelik politikaları ile Kafkasya bölgesinde amaçlarını gerçekleştirmek için nasıl bir yol izlediğini gözler önüne sermektedir.

Anahtar Kelimeler: Almanya, Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti, Kafkasya.

GERMANY'S CAUCASUS POLICY DURING THE FIRST WORLD WAR

Doç. Dr. Nurhan AYDIN,
Kübranur Öztürk DERİCİ

ABSTRACT

The desire for independence of the states that came with the French Revolution in Europe, the increase in the search for raw materials and colonies and the increase in armament formed the reasons for the First World War, which will start in 1914. The First World War, which took place between 1914 and 1918 for its specific and general reasons, played an important role in determining the fate of states.

After the start of the First World War, in August 1914, the Ottoman Empire entered the war by signing an alliance agreement with Germany. One of the most important fronts of the Ottoman Army in this war was the Caucasian Front. The Ottomans, who fought with the Russians on the Caucasian Front, would see that their enemy was very close as time passed.

Germany, which was an ally of the Ottoman Empire in the war, also had some plans for the Caucasus region. Germany considered the rich mineral deposits in the Caucasus very important for its war economy and wanted to reach them. He also wanted to take advantage of the strategic location of the region and have a say in the region. However, this goal did not seem possible for both Russia and the Ottoman Empire. On the other hand, the help of the Ottoman Empire to the Azerbaijani people, who asked for help towards the end of the war, through the Caucasian Islamic Army, caused the reaction of its ally Germany and caused the Ottoman Empire and Germany to fall into a disagreement during the war. This study reveals how Germany pursued its policies towards the Caucasus to achieve its goals in the Caucasus region during the First World War.

Keywords: Germany, World War I, Ottoman Empire, Caucasus.

DİJİTAL VİDEO İZLEME PLATFORMLARI EVRENİNDE FARKLILAŞAN KOMEDİ ANLATILARI VE YAŞANAN ANLATISAL DÖNÜŞÜM: GİBİ VE DOĞU ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Burak MEDİN

Erciyes Üniversitesi

İletişim Fakültesi Radyo TV ve Sinema Bölümü

ORCID: 0000-0001-8012-035X

burakmedin@erciyes.edu.tr

Öğr. Gör. Ümmügülsüm ÇETİN

Giresun Üniversitesi

Radyo ve Televizyon Programcılığı Bölümü

ORCID: 0000-0002-6748-3364

ummugulsum.cetin@giresun.edu.tr

ÖZET

Gündelik hayatın her anına ve her alanına sirayet ve temas eden dijitalleşme, medya sektörünü de radikal bir şekilde etkilemekte ve dönüştürmektedir. Geleneksel medyadan farklı bir minvalde tam anlamıyla dijitalleşen dijital medyada her unsur, dijitalleşmenin etkisiyle dönüşmektedir. Bu çalışmanın odaklandığı temel kavram olan medya metinlerindeki tür (genre) kavramı özelde ise komedi türü de dijitalleşmenin getirmiş olduğu olanaklarla farklı bir eksenle anlatısal bir değişim yaşamaktadır. Sessiz dönemde ilk olarak kaba komedi olarak üretilen, zamanla toplumsal içerikli bir misyon üstlenerek farklılaşan komedi türü hem geleneksel medyada hem de dijital medyada dizi ve film formu olarak sıklıkla tercih edilen ve her daim birtakım değişimlerle izleyici ile buluşan temel türlerden birisi olarak karşımıza çıkar. Bu çalışma özellikle pandemi ile birlikte hayatımıza önemli bir biçimde dâhil olan dijital video izleme platformları (SVOD) ile komedi türünde yaşanan anlatısal dönüşümü sorunsallaştırmaktadır. Dijital video izleme platform evrenine içkin olan olanaklarla komedi anlatılarının özelde ise komedi dizilerinin geçmiş ekollerden farklı bir dile ve anlatısal forma sahip olduğu iddiasıyla yola çıkan bu çalışma kapsam ve sınırlılık ekseninde popüler bir konumda yer alan Exxen'de yayınlanan Gibi ve BluTV'de yayınlanan Doğu adlı komedi türündeki dijital dizileri araştırma nesnesi olarak ele aldı. İçerik analizi ile araştırma nesnesi konumundaki dizi anlatıları çözümlendi. Dijital platformların sahip olduğu olanakların dijitalleşen komedi türündeki dizilere dâhil olduğu düşüncesinden hareketle, bu tarz dizi-metinlerin geçmiş ekollerden sonuç olarak daha farklı bir forma ve anlatısal dile sahip olduğu varsayımı sınanmaya ve tartışılmaya çalışıldı.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Video İzleme Platformları, SVOD, Tür Kavramı, Komedi Türü.

**CHANGING COMEDY NARRATIVES AND NARRATIVE TRANSFORMATION IN THE
SUBSCRIPTION VIDEO-ON-DEMAND (SVOD) PLATFORMS UNIVERSE: GİBİ AND DOĞU
EXAMPLE**

**Doç. Dr. Burak MEDİN
Öğr. Gör. Ümmügülsüm ÇETİN**

ABSTRACT

Digitization, which reaches every moment and every aspect of daily life, radically affects and transforms the media industry. Every element in digital media, which is fully included in digital in a different direction from traditional media, is transformed by the effect of digitalization. The genre concept that this study focuses on, and the comedy genre in particular, is experiencing a narrative change in a different framework with the possibilities brought by digitalization. The comedy genre, which was first produced as a vulgar comedy in the silent period and differentiated over time by assuming a social mission, is one of the basic genres that is frequently preferred as a series and film form both in traditional media and digital media, and always meets the audience with some changes. This study problematizes the narrative transformation in comedy genre with subscription video-on-demand (svod) platforms, which have become an important part of our lives with the pandemic. This study, which started out with the claim that comedy narratives have a different language and narrative form than the past approaches of comedy series, with the possibilities included in the digital video watching platform universe, took digital TV series in a popular position as the research object such as Gibi and Doğu. With content analysis, serial narratives as research objects were analyzed. Considering that the possibilities of digital platforms are included in comedy series, the assumption that such TV series have a different form and narrative language than previous approaches has been tried to be tested and discussed.

Keywords: Digitalization, Subscription Video-On-Demand (Svod) Platforms, Genre, Comedy Genre.

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNDE YAPAY ZEKA KAVRAMI

Arş. Gör. Dr. Mehtap SARIKAYA
Pamukkale Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
ORCID: 0000-0002-9523-4154
mehtap@pau.edu.tr

ÖZET

Günümüzde işletmeleri etkileyen en önemli kavramların başında dijitalleşme gelmektedir. Dijitalleşme ile birlikte tüm iş hayatı bir dönüşümün içindedir ve bu dönüşümün anahtar kavramlarından birisi ise yapay zekadır. Yapay zeka, kendisini bilimsel olarak ‘Homo Sapiens’ yani bilge insan olarak tanımlayan insanoğlunu anlamaya çalışan bir disiplindir. Bilgi ve akıl yürütme, problem çözme, öğrenme, iletişim kurma, algılama ve rol yapma gibi bir insanın zekasını kullandığı faaliyetleri taklit eden sistemlere yapay zeka denir. Dijitalleşen iş hayatı, yapay zeka ve makine öğrenmesi ile desteklenmekte ve böylece işlerin etkili ve verimli tamamlanabilmesi için gerekli olan veri ve kaynaklara erişim kolaylaşmaktadır. İşletmelerin bu teknolojiyi kullanmalarının ve dijital dönüşümü benimsemelerinin altında yatan temel neden, sahip oldukları büyük verinin, çalışanların ve kurumların performanslarında oynayabileceği belirleyici rolü farketmeleridir. Bu nedenle bir çok kurum yapay zekayı tüm süreçlerinde etkin olarak kullanmaya başlamıştır. Artan rekabet ve teknolojik dönüşüm çağında, yalnızca yapay zekanın değerini zaman içinde fark eden ve bundan tam olarak yararlanan işletmeler hayatta kalabilecek ve daha iyisini yapabilecektir. Kurumların en önemli varlığı olan çalışanların, işletmedeki sürekliliğini sağlayan insan kaynakları departmanları da yapay zeka uygulamalarını fonksiyonlarında kullanmaktadır. İşe alım, seçme ve yerleştirme, eğitim ve geliştirme, performans yönetimi gibi insan kaynaklarının ana işlevleri gerçek bir kişi olmadan sanal asistanların katılımıyla gerçekleşmektedir. Yapay zekanın insan kaynakları yönetimi uygulamalarına entegrasyonu ile yapay zeka destekli uygulamalar; çalışan verimliliğini ve işteki tüm etkinliği arttırmalarına, maliyetleri düşürmelerine, basit ve rutin görevlerin otomatikleştirmelerine, veri analitiği kullanarak daha isabetli planlama ve karar verme süreçleri gerçekleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Gelecekte ise insan kaynakları yöneticilerinden insan ve yapay zekanın birlikte çalışacağı verimli bir çalışma ortamı optimize etmeleri beklenmektedir. İnsan kaynakları açısından yapay zeka, fırsatlar ve kolaylıklar sağladığı gibi zorlukları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı yapay zekanın, insan kaynakları fonksiyonlarına etkisini incelemek ve kullanılmasıyla sağladığı fırsatlar ile karşılaşılan zorlukları ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Yapay Zeka, İnsan Kaynakları Yönetimi

DEĞİŞEN MUHASEBE FİNANS BECERİLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSI EN YÜKSEK 50 ŞİRKET ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI

Dr. Bülent KINAY

Akdeniz Üniversitesi

Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

ORDID: 0000-0001-9550-3193

bulentkinay@akdeniz.edu.tr,

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül CİĞER

Akdeniz Üniversitesi

Uygulamalı Bilimler Fakültesi

aysegulc@akdeniz.edu.tr

ORDID: 0000-0001-9128-4974

ÖZET

Endüstri 4.0 unsurları Muhasebe ve Finans (MF) çalışanlarının bilgi ve becerilerini değiştirmeye devam etmektedir. Çalışmanın amacı, endüstri 4.0 ile değişen MF becerilerinin işletmelere yansımalarını değerlendirmek ve çalışanların aldıkları eğitim alanlarını incelemektir. Bu amaçla büyük ölçekteki finansal performansı en yüksek 50 şirketin LinkedIn kurumsal sayfasından Mayıs-Ağustos 2021 döneminde, MF çalışanlarının eğitim alanları ile bilgi ve becerileri incelenmiştir.

Çalışmanın sonucunda, endüstri 4.0 ile yaşanan gelişimin MF çalışanlarının Teknik Olmayan Becerileri (TOB) ile veri analitiği becerileri üzerinde etkisinin düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. MF çalışanları TOB olarak en çok İngilizce, yönetim, ekip çalışması, analitik beceriler ve proje yönetimi becerilerinin sıklıkla belirtmişlerdir. Veri analitiği becerilerine sahip olan kişilerin ise, tahminleme, veri analizi, finansal istatistikler, finansal modelleme becerileri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Mesleği, Muhasebe Becerileri, Veri Analitiği, Endüstri 4.0

REFLECTIONS OF ACCOUNTING FINANCE SKILLS CHANGED ON 50 COMPANIES WITH THE HIGHEST FINANCIAL PERFORMANCE

ABSTRACT

Industry 4.0 continue to change the knowledge and skills of Accounting and Finance (AF) employees. The aim of the study is to evaluate the reflections of AF skills, which have changed with industry 4.0, to businesses and to examine the training areas that employees receive. For this purpose, the training areas, knowledge and skills of AF employees were examined from the LinkedIn corporate page of the 50 companies with the highest large-scale financial performance in the period of May-August 2021.

As a result of the study, it was determined that the development experienced with industry 4.0 had a low effect on the Soft Skills (SS) and data analytics skills of AF employees. AF employees mostly stated English, management, teamwork, analytical skills and project management skills as SS. For those with data analytics skills, estimation, data analysis, financial statistics, and financial modeling skills were identified.

Keywords: Accounting Profession, Accounting Skills, Data Analytics, Industry 4.0

FAİZ-KUR-ENFLASYON SARMALI: TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN AMPİRİK ANALİZ

Arş. Gör. Dr. Hatice BOZKURT

Ordu Üniversitesi Ünye İ.İ.B.F, İktisat Bölümü

ORCID: 0000-0002-8177-1338

haticeozakan@gmail.com

ÖZET

Türkiye ekonomisi için enflasyon sorunu 2000’li yılların başında uygulamaya konan istikrar programı sayesinde kontrol altına alınabilmiş, ancak son yıllarda önemli bir sorun olarak varlığını sürdürmeye devam etmiştir. Türkiye’de enflasyon üzerine yapılan tartışmalar çoğunlukla problemin sonuçları üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmanın motivasyonu; Türkiye ekonomisinde bir sarmal haline gelen faiz-kur-enflasyon üçlemesinin analiz edilmesi, bu sayede enflasyon sorununun kaynağı üzerinden tartışılmasıdır. Çalışmada Türkiye ekonomisinde enflasyonun kaynağı ve uygulanan iktisat politikalarının enflasyona ne şekilde yön verdiği ampirik olarak analiz edilmiştir. Tasarrufları yatırımlarını karşılayamadığı için dış kaynağa dayalı bir büyüme stratejisi geliştiren ve sermaye akımı yoluyla elde edeceği döviz girdisine bağımlı bir ekonomik yapı sergileyen Türkiye ekonomisinde, yurt içi fiyat istikrarı bozulmaktadır. Türkiye ekonomisinde yurt içi fiyatlar genel seviyesinde arz yönlü enflasyonist baskıdan kaynaklanan dalgalanmalar yaşanmaktadır. Döviz kurunda yaşanan artış, üretimde kullanılan ithal girdi ve enerji fiyatlarını yükselterek enflasyonu hızlandırmaktadır. Bu çalışmada, para politikası aracı olarak kullanılan politika faizi, piyasa faizi, dolar kuru, üretici fiyat endeksi (ÜFE)ve tüketici fiyat endeksi (TÜFE) arasındaki etkileşimin yönünü ve şiddetini analiz etmek amacıyla Granger nedensellik analizi, VAR analizi, etki-tepki fonksiyonları ve varyans ayrıştırması yöntemleri uygulanmıştır. VAR modeli oluşturulurken değişkenlerin yapısal kırımları dikkate alınmıştır. Çalışmanın bulgularına göre yurt içi fiyat istikrarının arz yönlü enflasyonist baskı nedeniyle bozulduğu anlaşılmaktadır. Kurdaki dalgalanmaların enflasyon üzerinde hem doğrudan hem de üretim maliyetini artırmak suretiyle, dolaylı etkisi ortaya çıkmaktadır. Ampirik bulgular politika faizinin etkin olmadığı yönündedir. Parası rezerv para konumunda olmayan, dolarizasyon sorunu yaşayan ve yüksek risk yapısına sahip Türkiye ekonomisinde faizi artırmak enflasyon sorununu kısa vadede hafifletmeye yardımcı olsa bile uzun vadede kalıcı çözüm sunamaz. Parasal sıkılaştırma politikaları büyüme hızının potansiyel büyüme hızının altına düşmesine neden olur ve bu nedenle uzun vadeli bir politika aracı olarak kullanılamaz. Türkiye gibi ülkelerde büyüme hızını düşürmeden enflasyon sorununa kalıcı çözüm sunabilmenin yolu düşük maliyetli dış kaynak bulmaktan geçer.

Anahtar Kelimeler: Para Politikası, Enflasyon, Granger Nedensellik Analizi, VAR Analizi.

INTEREST-CURRENCY-INFLATION SPIRAL: EMPIRICAL ANALYSIS FOR THE TURKISH ECONOMY

Arş. Gör. Dr. Hatice BOZKURT

ABSTRACT

The inflation problem for the Turkish economy was brought under control owing to the stabilization program implemented in the early 2000s. However, it has continued to exist as an important problem in recent years. In Turkey, discussions on the inflation rate are mostly based on the results of the problem. The motivation of this study is to analyze the interest-currency-inflation trilogy, which has become a spiral in the Turkish economy, thus discussing the source of the inflation problem. In this study, the source of inflation in the Turkish economy and how the applied economic policies shape inflation are analyzed empirically. The Turkish economy exhibits an economic structure that is dependent on foreign resources entering the country through capital flows, since its savings cannot meet its investments. For this reason, domestic price stability is deteriorating. Fluctuations occur in the general level of domestic prices due to supply-side inflationary pressure. The increase in the exchange rate accelerates inflation by increasing the prices of imported inputs used in production. In this study, Granger causality analysis, VAR analysis, impulse-response functions and variance decomposition methods were applied to analyze the direction and severity of the interaction between the policy rate, market rate, exchange rate, producer price index (PPI) and consumer price index (CPI), which are used as monetary policy tools. Structural breaks of the variables were taken into account while estimating the VAR model. According to the findings of the study, it is understood that domestic price stability has deteriorated due to supply-side inflationary pressure. Exchange rate fluctuations have both direct and indirect effects on inflation by increasing the cost of production. Empirical findings indicate that the policy rate is ineffective. Even if increasing interest rates help weaken the inflation problem in the short term, it cannot offer a permanent solution in the long run in the Turkish economy. Because its money is not in the position of reserve currency, has a dollarization problem and exhibiting high risk. Monetary tightening policies cause the growth rate to fall below the potential growth rate and therefore cannot be used as a long-term policy tool. In the Turkish economy, the way to offer a permanent solution to the inflation problem without reducing the growth rate is to find low-cost external resources.

Keywords: Monetary Policy, Inflation, Granger Causality Analysis, VAR Analysis.

KUZEY ANADOLU'DA HİTİTLER: HATTİ KRALLIĞININ SORUNLU BİR BÖLGESİNDE SİYASİ-İDARİ ÖRGÜTLENME ÖRNEKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Şafak BOZGUN
Ankara Üniversitesi
ORCID: 0000-0001-8406-2601
Researcher ID: AAL-2925-2021
sbozgun@ankara.edu.tr

ÖZET

Hitit çiviyazılı belgelere göre, Karadeniz sahilinde ve bunun hinterlandının kapsadığı alanda, üç ayrı politik veya idari birim Kaşka, Pala ve Azzi-Hayaşa memleketlerinin yer almaktadır. Birbiriyle yakın ilişki içinde olan Kaşka ülkesinin sınırlarını güneyde Hatti, batıda Pala, doğuda Azzi-Hayaşa oluşturmuştur. Hatti'nin kuzey ve kuzeydoğusundaki tüm bu yerleşim birimlerinde ve çevre yerleşimlerde Hititler, Azzi-Hayaşa ve Kaşka arasında sürekli egemenlik değişimleri olmuştur.

Bu üç ayrı politik veya idari birimlerde, Hitit devletinin kurulduğu ilk dönemlerden itibaren topraklarının genişletilmesi, uygulanan askeri faaliyetler ile sağlanmış, antlaşmalar, fermanlar ve buyruklarla da devletin hâkimiyet alanı güçlendirilmek istenmiştir.

Uzun bir dönem Hitit otoritesinden uzak kalmış olan Nerik, Hakmiş ve Tiliura gibi kentler, özellikle III.Hattuşili'nin bölgede uyguladığı farklı politikalar ve uygulamalar ile Hitit siyasi tarihinde önemli bir rol üstlenmiştir. Nerik, Hakmiş ve Tiliura'nın bulunduğu bölgelerde hâkimiyet sorunlarının çözümü ise, imparatorluğun Anadolu, Kuzey Suriye ve Mısır politikalarını etkileyen en önemli unsurları arasında yer almıştır. Nerik ile Hakmiş, devletin kuzey bölgesi yerleşim yerleri arasında en önemli statüye sahip kentler arasındadır. Tiliura ise bir dönem Hatti-Kaşka memleketlerinin ortak uç noktasında ve Azzi-Hayaşa'ya geçiş güzergâhındadır. Çiviyazılı belgelerde geçen bu kentler, kuzey bölgelerde Hitit İmparatorluk Dönemi sınır politikalarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuzey Anadolu, Kaşka, III.Hattuşili, Hititler.

**THE HITTITES IN NORTHERN ANATOLIA: EXAMPLES OF THE POLITICAL -
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN A CONFLICTIVE REGION OF THE HATTI
KINGDOM**

Dr. Öğr. Üyesi Şafak BOZGUN

ABSTRACT

According to the cuneiform texts of the Hittites, there existed three different political or administrative units on the Black Sea coast and in its hinterland. These are the lands of Kaška, Pala and Azzi-Hayaša. Borders of Kaška country which was in close relations with each other were established by Hatti in the south, Pala in the west, Azzi-Hayaša in the east. In all these settlements to the north and northeast of Hatti, and in the surrounding settlements, there were constant changes of dominance between the Hittites, Azzi-Hayaša and Kaška.

In these three different political or administrative units since the early years of the Hittite state, the Hittites succeeded in expanding their territories by military activities and aimed to strengthen the dominance of the state by treaties, edicts and decrees.

Cities such as Nerik, Hakmiš and Tiliura, which had been away from the Hittite authority for a long time, played an important role in the history of the Hittites, especially with the different policies and practices implemented by the Hattušili III in the region. The solution of the problems of sovereignty in the regions where Nerik, Hakmiš and Tiliura were among the most important elements affecting the policies of the Empire in Anatolia, Northern Syria and Egypt. Nerik and Hakmiš were among the most important cities in the northern part of the Hittite kingdom. Tiliura was also at the common end point of the Hatti-Kaška countries and on the transit route to Azzi-Hayaša. These cities mentioned in cuneiform documents reveal the border policies of the Hittite Imperial Period in the northern regions.

Keywords: Northern Anatolia, Kaška, Hattušili III, Hittites.

COVID 19'UN ÇEVRESEL GÜVENLİK BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Sonay ŞAHİN

ORCID: 0000-0003-4152-5703

sonay_sahin@hotmail.com

ÖZET

2019 yılının sonunda başlayan ve hala devam eden Covid 19 salgını, tüm dünyada yaklaşık 5 milyon kişinin ölmesine neden olmuş ve hala devam etmektedir. Ayrıca küresel, bölgesel ve yerel düzeyde beklenmedik toplumsal ve ekonomik krizleri tetiklemektedir. Bu durum işsizlik, yoksulluk ile yaşam kalitesinin azalması, ölüm ve hastalık endişesi, salgın karantinalarının getirdiği psikolojik baskı altında sosyal ve politik çatışma riskini oluşturmaktadır. Dolayısıyla Çin'de başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan covid 19 salgını, bir sağlık sorunu olduğu kadar, birçok açıdan ele alınması gereken bir güvenlik konusudur. Kaynağı hala belirlenmemiştir. Ancak bazı araştırmacılar tarafından insanlığın varoluşundan bu yana görülen salgın hastalıklarının çoğunun temelinde olduğu gibi bu salgının çevresel faktörlerden kaynaklandığı dillendirilmektedir.

Yüzyıllar boyunca çevresel varlıkların sürdürülemez, ölçsüz kullanımından ve kaynak çatışmasından dolayı dünya, son yıllarda birçok çevresel sorun ile karşı karşıya kalmıştır. Çevre felaketleri, biyoçeşitliliğin azalması, iklim değişikliği, terör, mülteci, kıtlık ve salgın hastalıklar vs. gibi tek devletin baş edemeyeceği ve her biri bir güvenlik tehdidi olan bu sorunlar güvenlik literatüründe çevresel güvenlik kavramı risk ve tehditleri olarak değerlendirilmektedir. Covid 19 salgınına çevresel güvenlik bağlamında neden olabilecek çevresel faktörlerin araştırılması, salgının getirdiği ekonomik, sosyal, politik tehditlerin belirlenmesi, bu hususta politikalar üretilmesi ve gelecekte yaşanabilecek pandemilerde alınacak önlemler için önem arz etmektedir.

Bu çalışmada covid 19 örneğinde salgın hastalıkların çevresel güvenlik risk ve tehditleri bağlamında çevre ile ilişkisi ve muhtemel sonuçları dolaylı ve alıntısız araştırma yöntemi ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Salgın, Covid 19, Çevresel Güvenlik, Tehdit.

EVALUATION OF COVID 19 EPIDEMIC IN THE CONTEXT OF ENVIRONMENTAL SECURITY

Dr. Sonay ŞAHİN

ABSTRACT

The Covid 19 epidemic, which started at the end of 2019 and still continues, has caused the death of approximately 5 million people all over the world and still continues. It also triggers unexpected social and economic crises at the global, regional and local level. This situation creates the risk of social and political conflict under the psychological pressure brought by unemployment, poverty and decreased quality of life, death and disease anxiety, epidemic quarantines. Therefore, the covid 19 epidemic, which started in China and affected the whole world, is a security issue that should be studied in many dimensions as well as a health problem. Its Source is still undetermined. However, it is stated by some researchers that this epidemic is caused by environmental factors, as is the basis of most of the epidemic diseases seen since the existence of humanity.

The world has faced many environmental problems in recent years due to the unsustainable, excessive use of environmental assets and resource conflict for centuries. Environmental disasters, decrease in biodiversity, climate change, terrorism, refugees, famine and epidemic diseases etc. Problems like these are security threats that only one state can't deal with. These problems are considered as risks and threats to the concept of environmental security in the security literature. It is important to investigate the environmental factors that may cause the Covid 19 epidemic in the context of environmental security, to determine the economic, social and political threats brought by the epidemic, to produce policies in this regard and for the measures to be taken in future pandemics.

In this study, the relationship of epidemic diseases with the environment in the context of environmental security risks and threats in the case of covid 19 and its possible consequences were examined by indirect and citation research method.

Keywords: Epidemic, Covid 19, Environmental Security, Threat.

**BEETHOVEN OP.13, NO.8 (PATHETIQUE) PİYANO SONATININ
ESTETİK AÇIDAN İNCELEMESİ**

Dr. Öğr. Üyesi M. Ayça ÖNAL

Süleyman Demirel Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü

ORCID: 0000-0001-9225-8356

esaayca@gmail.com

Kübra Sevim GÜLEÇ

Süleyman Demirel Üniversitesi

Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Bölümü

Sanatta Yeterlik Öğrencisi

ORCID: 0000-0003-1821-1984

ksgulec@yandex.com

ÖZET

Bu çalışmada Baethoven'ın Op.13, No.8 Pathetique adlı sonatı form, armonik analiz yapılarak estetik açıdan incelenmiştir. Veriler elde edilirken literatür tarama ve klasik batı müziği form ve armonik analiz teknikleri kullanılmıştır.

Sonat Latince ve İtalyanca'da ses çıkarmak (sonare) anlamına gelen bir terimdir. Sonat bir ve ya iki çalgı için yazılmış olan genellikle üç bazen de dört bölümden oluşan anlatım ve işleniş bakımından oldukça zengin bir eserdir. Klasik çağın sonatının on yedinci yüzyıl İtalyan çalgı müziğinden çıktığı da bir gerçektir. Sonat terimi, latince tınlama, ses verme anlamına gelen sonare kelimesinden gelir. (Mimaroglu, 2006, s.40) Beethoven Klasik ile Romantik dönem arasında bir köprü olarak tanımlanır. Kimi tarihçilerin Klasik, kimilerinin ise Romantik döneme yakıştırdığı Beethoven, esasen kendine özgü bir dönemin sanatçısıdır ki, Beethoven Çağı diyebileceğimiz bu dönem, 1790'dan 1830'a dek uzanmaktadır.

Sonat formuna getirdiği yenilikler nedeni ile Beethoven'ın Op.13 "Pathetique" sonatı piyano literatüründe oldukça önemli bir eser olarak kabul görmektedir. Armonik yönden işleniş sürprizlerle dolu olan bu sonat, teknik yönden icracının tüm kabiliyetini gözler önüne sermektedir. Bu nedenle Beethoven'ın zor sonatları arasında sayılabilmektedir. Armoni işleniş ve form özellikleri dengeli olmakla birlikte, iç gerilimi ve çözümlenmeleri tutarlıdır. Bu da eserin estetik içeriğini belirlemektedir. Eser, dönem özelliklerini ve bestecinin eserlerinin tipik karakterini yansıtan sonatlardan bir tanesidir. Bu bağlamda Beethoven'ın gerilimli ve inişli-çıkışlı ruh halini yansıtmaktadır. Besteci ve dinleyici arasında köprü olan ve anlatılmak istenenin dinleyiciye aktarımını tam anlamı ile gerçekleştirerek bestecinin asıl ereğine ulaşmasını sağlayan bir eserdir. Pathetique Fransızca bir kelime olup; "etkili, içlendirici, dokunaklı, acıklı, hazin" anlamına gelmektedir. Eser bu bakımdan bakıldığında adını ne kadar da hak ettiği tartışılmaz bir gerçektir. Bu bağlamda dinleyiciye bıraktığı etki bakımından "Pathetique" kelimesinin eserle fazlasıyla özdeşleştiği söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beethoven, Sonat, Pathetique Piyano Sonat.

**AESTHETIC EXAMINATION OF BEETHOVEN'S OP.13, NO.8 (PATHETIC) PIANO
SONATA**

**Dr. Öğr. Üyesi M. Ayça ÖNAL
Kübra Sevim GÜLEÇ**

ABSTRACT

In this study, Beethoven's Sonata form Op.13, No.8 Pathetique was analyzed aesthetically by making harmonic analysis. While obtaining the data, literature review and classical western music form and harmonic analysis techniques were used.

Sonata is a Latin and Italian term meaning to make a sound (sonare). Sonata is a very rich work in terms of narration and processing, written for one or two instruments, usually consisting of three or sometimes four parts. It is also a fact that the sonata of the classical age emerged from the Italian instrumental music of the seventeenth century. The term sonata comes from the Latin word sonare, which means to resonate. (Mimaroglu, 2006, p.40) Beethoven is defined as a bridge between the Classical and Romantic periods. Beethoven, which some historians attribute to the Classical period and others to the Romantic period, is essentially an artist of a unique period, which we can call the Beethoven Age, stretching from 1790 to 1830.

Due to the innovations he brought to the sonata form, Beethoven's Op.13 "Pathetique" sonata is considered a very important work in the piano literature. This sonata, whose harmonic execution is full of surprises, reveals all the talent of the performer technically. For this reason, it can be counted among Beethoven's difficult sonatas. While the harmony handling and form features are balanced, their internal tension and resolutions are consistent. This determines the aesthetic content of the work. The work is one of the sonatas that reflect the characteristics of the period and the typical character of the composer's works. In this context, it reflects Beethoven's tense and fluctuating mood. It is a work that bridges the gap between the composer and the listener and enables the composer to reach his original goal by fully realizing the transfer of what is meant to the listener. Pathetique is a French word; It means "effective, heartwarming, touching, pathetic, sad". From this point of view, it is an indisputable fact that the work deserves its name. In this context, it can be said that the word "Pathetique" is very much identified with the work in terms of the effect it leaves on the listener.

Keywords: Beethoven, Sonata, Pathetique Piano Sonata.

**DEVELOPING READING SKILLS USING CRITICAL READING STRATEGIES
AMONGST UNDERGRADUATE EFL STUDENTS**

Assist. Prof. Hülya KÜÇÜKOĞLU

Yozgat Bozok University

hulyaku@gmail.com

hulya.kucukoglu@youbu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5421-9858

ABSTRACT

Critical reading is used for the purpose of reading a fictional or a non-fictional material for the purpose of understanding between the lines and gaining deep meaning from what is read. While doing critical reading, the first step is to get engaged what you are reading as you need to analyze and evaluate the text you are reading. Other steps are; to reflect on your reading and try to understand the writers idea fully, then as a critical reader you need to question and evaluate the arguments presented by the author and finally form your own opinion. This type is reading can be named as active reading as the reader performs critical thinking while reading the given text. Doing this enabels the reader to get more from what is read.

This article describes the strategies that can be used to develop critical reading skills in the English classrooms, particularly in the area of reading comprehension. Critical Reading strategies provide the students with the necessary study methods tools that they can use before, while and after they have done reading. Students who do critical reading can understand and evaluate what they read. Every text has a purpose to be written and when the reader reads the text, they tend to get the ideas and details that already supports their ideas. It is a general aim to ignore the rest of the ideas which are not parallel to theirs, however by using critical reading startegies, readers will be able to look at the whole text with a critical eye.

Keywords: Reading, EFL Students, Critical Reading, Reading Strategies.

**LOCAL HISTORY OBSERVATIONS IN UZBEKISTAN WITH STUDENTS OF
TECHNICAL UNIVERSITIES: FEATURES OF AN INTERDISCIPLINARY APPROACH**

Tashtemir TASHKENBAYEV
Tashkent State Transport University

ABSTRACT

The article describes the regularities of the development of educational activities of the young generation through the prism of historical local lore knowledge in the process of teaching at technical universities.

In our republic, a consistent policy is being pursued to develop tourism as one of the strategic sectors of the national economy, capable in the future of helping to solve such important socio-economic problems as the creation of hundreds of thousands of new jobs, ensuring the diversification of the economy and the accelerated development of regions, the inflow of foreign exchange earnings, increasing income and quality of life of the population, improving the image and investment attractiveness of the country [1]. Thus, the formation of a young technical specialist in modern Uzbekistan, versatile, educated, thinking outside the box, having a broad-minded professional, active, spiritually, morally and professionally prepared for work in the chosen specialty is the most important task that higher educational institutions face today.

That is why today, more than ever, the issue of education based on the revival of historical memory, national-patriotic education, fostering love for the native land, its nature and culture, and fostering a sense of responsibility for preserving the historical and cultural heritage is topical. Local history belongs to the type of complex sciences. It combines natural history (in turn, complex), historical, art history, literary history, science, etc.

Keywords: Technical University, Museum, Monuments, Architecture, Painting, Art.

ARNAVUT TARİHÇİLİĞİNE GÖRE PRİZREN BİRLİĞİ (1878-1881)

Zekirja SHABANI

İstanbul Üniversitesi

SBE Tarih ABD Doktora Öğrencisi

ORCID: 0000-0002-9481-2098

Zekirjash2@gmail.com

ÖZET

Prizren Birliği 10 Haziran 1878'de Osmanlı İmparatorluğu'nun Kosova Vilayeti Prizren şehrinde kurulmuş bir Arnavut siyasi örgütüydü. Vergiler, askeri alma ve merkezîyetçi politikaları nedeniyle genellikle Osmanlı Devleti'ne karşı yönelen Arnavut hareketleri, Prizren Birliği ile birlikte yeni bir döneme girer ve Arnavut hareketleri ulusal milliyetçi bir karakter kazanır. Bu bağlamda, Osmanlı Devleti döneminde Prizren Birliği'nin Arnavutlar için önemini ve Arnavut Prizren Birliği'nin Arnavut tarihçiliği tarafından nasıl değerlendirildiği göstermesi amaçlanmaktadır. Arnavut tarih yazımı, Balkanlar'daki diğer tarih yazımlarından yeni olması ve diğer ülkeler tarafından hala tanınmamış olması sebebiyle, meselenin Arnavut tarihi açısından değerlendirilmesi ayrı bir önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu çalışma Türk tarih yazımına ve ötesine mütevazı bir katkı sağlayabileceğini düşünmekteyiz. Bu nedenle, bu çok önemli olay, çeşitli Arnavut bilim adamları tarafından değerlendirilmiş ve araştırılmıştır. Çalışmamızda Kristo Dakos, Mehdi Frashëri, Xhafer Beleg, Aleks Buda, Kristo Frashëri, Ali Hadri gibi görüşlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Prizren Birliği, Kosova Vilayeti, Arnavutlar, Arnavut Milliyetçiliği, Tarihçilik

LEAGUE OF PRIZREN ACCORDING TO ALBANIAN HISTORIOGRAPHY (1878-1881)

Zekirja SHABANI

ABSTRACT

The League of Prizren was an Albanian political organization founded on 10 June 1878 in the city of Prizren in the Kosovo Vilayet of the Ottoman Empire. Albanian movements that were usually directed against the Ottoman Empire due to taxes, recruitment and centralist policy, now takes another turn with the League of Prizren, Albanian movements begin to have a nationalist character. In this context, it is intended to show the importance of the League of Prizren for Albanians in the time of the Ottoman Empire and how the Albanian League of Prizren was assessed by Albanian historiography. Given that Albanian historiography is younger than other historiography in the Balkans and has not yet been recognized by other countries, it is of particular importance to assess the issue in terms of Albanian history. Therefore, we think that this paper can make a modest contribution to Turkish historiography and beyond. As such, this very important event was evaluated, studied, researched by various Albanian scholars. This paper will include views of Kristo Dakos, Mehdi Frashëri, Xhafer Beleg, Aleks Buddha, Kristo Frashëri and Ali Hadri etc.

Keywords: League of Prizren, Kosovo Vilayet, Albanians, Albanian Nationalism, Historiography.

**ARCHITECTURAL STRUCTURES OF THE EASTERN RENAISSANCE AS THE BASIS OF
TOURISM AND LOCAL HISTORY ACTIVITIES OF MODERN UZBEKISTAN:
THE VIEW OF FOREIGN RESEARCHERS**

Tashkenbaeva Diyora ABDURASHIDOVNA
Tashkent University of Information Technologies
Named After Muhammad Al-Khwarizmi

ÖZET

The article assesses the influence of foreign researchers on the architectural structures of the Eastern Renaissance on the territory of Uzbekistan, describes the regularities of the methodology of studying the region by foreign authors.

The Renaissance in Central Asia has resulted in the greatest achievements in the political, economic and spiritual life of society. During this period were created, in essence, political and legal sciences, new literature and art, medicine and philosophy, and a new aesthetic consciousness. The problem of man was for the first time so acutely posed by the leaders of the Renaissance, and everything that was achieved served the development of man himself. This era needed its creators and history gave them. The scientific feat accomplished by Fergani, Farabi, Firdausi, Abu Ali ibn Sina, Beruni, Ulugbek, Jami still amazes people and their scientific discoveries are the pride of our national culture. With their natural scientific and philosophical discoveries, they made a revolution in human consciousness.

Academician M. Khairullaev divides the Central Asian Renaissance into two stages. The first stage covers the 9th – 12th centuries. During this period, such encyclopedists as Muso al-Khorezmi, Ahmad al-Fergani, Aburaikhan Beruni, Abu Nasr Farabi, Abu Abdulloh Rudaki, Firdausi, Avicenna, the founder of the new direction of Sufism A. Yassavi, outstanding writers Mahmud Khasibhari, Yu. , Ahmad Yugnaki and many others. The second stage is called the mature Renaissance (XIII-XV centuries) and is associated with the names of the great astronomer Ulugbek, the famous scientists Koshi and Ali Kushchi, the philosopher poets Jami and Navoi, the artist Behzad, the historian Khondamir, etc. This stage is also called the era of Timur and Timurids.

Thus, it should be emphasized that the Renaissance in the East contributed to the development and strengthening of cultural and economic ties. And to conclude that the Renaissance for Maverannarh, Azerbaijan and Khorasan is a common historical phenomenon, joint cultural development.

In addition to architectural monuments, unique natural reserved places can be safely attributed to the sights of Uzbekistan - these are the Nurata Mountains, where a colossal archa tree has been growing between the slopes for more than 1500 years (the girth of its trunk is 24 m, and you can safely walk along the branches like on sidewalks); and the Chimgan Mountains, where the rocks are folded into mysterious bas-reliefs; and ancient Brichmulla in the Chatkala valley [7], where a huge number of archaeological sites have been found. All these architectural monuments have survived to this day and represent a unique cultural heritage.

Anahtar Kelimeler: Local History, Tourism, Attractions, Antiquities, Museum.

EDEBİYAT BİLİMİNDE ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK (MULTICULTURALİSM)

Prof. Khallieva Gulnoz ISKANDAROVNA
Dünya Dilleri Üniversitesi, Taşkent-Özbekistan
gulnoz7410@mail.ru

ÖZET

Edebiyatlar arası ilişkiler sisteminde çok kültürlülük önemli bir yer tutar. Çok kültürlülüğün mefkûrevî temeli çok milletli ülkelerde halkın birlik ve beraberlik içinde yaşamalarına, dostluk ilişkilerini kurmalarına, birbirlerinin kültürü, tarihi ve edebiyatına saygı göstermelerine hizmet eder. XX. Yüzyılın son çeyreğinde ABD’de geliştirilmiş bir siyasettir.³ Çok kültürlülük toplumsal hayatın tüm yönlerini ve edebiyatı da içine alır.

Çok kültürlülük karşılaştırmalı edebiyat biliminde, özellikle de edebiyatlar arası süreçlerin mahiyeti belirlenirken büyük önem arz eder. Çok kültürlülüğün temelini Avrupa merkezilikten (*Avrupa halkları kültürü, edebiyatı, tarihi ve diğer özelliklerini başka halklardan üstün tutma*) vazgeçme, bir halkı diğerinden üstün tutmama, kültür ve edebiyatın tek modelini yaratma fikri oluşturur. Bu bağlamda çok kültürlülük temsilcileri insanlık uygarlığını, ezcümle dünya edebiyatını büyük bir mozaığe benzetirler. Onlara göre dogmacı bir savla, merkezleştirme mantığı ile bir edebî hadise değerlendirilemez. Edebiyattaki çok kültürlülük tüm edebî hadiseleri eşit görerek birini diğerinden eksik görmeyi öngörmelidir.

Rus edebiyat biliminde çok kültürlülükle ilgili ilk görüşlere XX. Yüzyılın başında yayımlanan bilimsel makalelerde rastlanır. Rusyalı S.A.Vengerov’un (1919) vurguladığına göre, gerçek edebiyatçı dikkatini edebiyatın meşhur temsilcilerinin yanı sıra diğer temsilcilerine de çevirmelidir. Çünkü bazen tam bu temsilciler dönemin özelliklerini daha net yansıtır.⁴

Bazı bilimsel makalelerde aynı mesele üzerine farklı görüşlerin ileri sürüldüğü görülür. V.M.Jirmunskî (1891-1971) ve N.İ.Konrad (1891-1970) aynı mekân ve zamanda yetişerek karşılaştırmalı edebiyat bilimi metodolojisinin gelişmesine büyük katkı sağlayan ünlü bilginlerdir. Onların Ali Şir Nevaî ve Rönesans meselesini ele aldıkları yazılarında N.İ.Konrad çok kültürlülük fikirlerine,⁵ V.M.Jirmunskî ise Avrupa merkezci akidelerine⁶ yer vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok kültürlülük, Edebiyat, Özbek Edebiyatı, Rus Edebiyatı.

³ Natalya Gasanova, **K opredeleniyu konseptu “multikulturalizm”**, <https://cyberleninka.ru/article/v/k-opredeleniyu-kontseptu-multikulturalizm>.

⁴ **Akademiçeskiye şkoli v russkom literaturovedenii**, Nauka Yay., Moskova, 1975, s.179.

⁵ Nikolay Konrad, **Srednevostochnoye vozrojdeniye i Alişer Navai**, İnostrannaya literatura, S.2 (1966), s.212-220.

⁶ Viktor Jirmunskî, “Alişer Navai i problema Rennsansa v vostochnih literaturah”, **Uçeniye zapiski LGU**, S.59 (1961), s.86-97.

ОБЩЕСТВЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ГУБАЙДУЛЛЫ ЖАНГИРОВИЧА

Рысбеков Туякбай Зейтович

доктор исторических наук,
профессор, почетный академик НАН РК;

Шинтимирова Баян Габбасовна

доктор исторических наук, профессор;

Рысбекова Салтанат Туякбаевна

доктор исторических наук

Реферат

В период присоединения Казахстана к Российской империи, с одной стороны, возникали идеи, направленные против колонизации казахской земли и усиления национального гнета Россией, а с другой – наоборот, под непосредственным влиянием русского государства, его прогрессивного демократического мышления в Казахстане формировались просветительские, демократические и реформаторские движения, давшие свои плоды в прогрессивном смысле. В частности, в конце XIX – начале XX века военные действия конституционно-демократических преобразований самодержавной монархии в центральных городах России научили казахских интеллектуалов, обучавшихся в казахской степи, поддерживали их в своих интересах. Казахские деятели, а точнее дети казахских султанов, в том числе потомки Жангира на территории Букеевской Орды, воспользовавшись всеми возможностями, сформировали политико-правовые идеи прогрессивного развития в рамках законности развития кочевого общества. Они были зачислены в армию как доверенные лица российского императора и занимали высокие воинские должности.

В казахской истории среди потомков Жангира, занимавших высокие военные посты, можно назвать несколько. Среди них Губайдулла Жангиров – первый человек из числа казахского народа, ставший кавалерийским генералом русской армии. Губайдулла Жангиров родился 6 мая 1840 года в семье последнего хана Букеевской Орды Жангира. Впервые он поступил в пажский корпус в Санкт-Петербурге, где готовили офицеров. В 1857 году за отличное окончание учебы его имя было занесено в Золотую книгу корпуса. После окончания учебы он был направлен на службу в распоряжение губернатора Оренбурга. В Оренбурге он занимался управлением кочевых казахских, калмыцких, башкирских народов. В 1866 году получил звание ротмистра и был направлен на службу в распоряжение атамана донских казаков. В 1868 году ему был присвоен чин полковника и он был переведен на службу в Северо-Западный край России. В 1871 назначен флигелем-адъютантом. А в 1874 году по приказу царя Александра I за подвиг в телеграфном ведомстве был награжден "мечом с золотой рукоятью". Так же ему присваивается звание генерал-майора. После войны он работал в Санкт-Петербурге начальником отдела управления казахами при Министерстве внутренних дел. В 1888 году ему был присвоен военный чин генерал-лейтенанта, а в 1894 году-кавалерийского генерала. Губайдулла Жангиров был назван «Чингис-ханом» его сослуживцами. Многие считают, что и официальные документы он подписывал таким же образом.

Во время службы в Петербурге Губайдулла Жангиров оказал большую помощь в приеме казахских депутатов к царю, поступлении казахских детей в высшие учебные заведения, освобождении из тюрьмы акына Акмолды, который был невинно наказан. Также во время Балканской войны крымским татарам было предъявлено обвинение в пособничестве туркам, они оказались в числе подозреваемых. Но Губайдулла Жангиров доказал, что это было необоснованно. Он спас их от произвола русских войск.

Ключевые слова: Российская империя, казахская степь, казахская элита, генерал кавалерий, министерство внутренней политики.

PUBLIC ACTIVITY OF GUBAIDULLA ZHANGIROVICH

Prof. Dr. Rysbekov Tuyakbay ZEITOVICH

Honorary Academician of the National Academy
of Sciences of the Republic of Kazakhstan;

Prof. Dr. Shintimirova Bayan GABBASOVNA

Doctor of historical sciences

Dr. Rysbekova Saltanat TUYAKBAYEVNA

Doctor of historical sciences

ABSTRACT

During the period of Kazakhstan's accession to the Russian Empire, on one side, ideas arose against the colonization of the Kazakh land and the strengthening of national oppression by Russia, and on the other – on the contrary, under the direct influence of the Russian state, its progressive democratic thinking, educational, democratic and reform movements were formed in Kazakhstan, which bore fruit in a progressive sense. In particular, at the end of the XIX – beginning of the XX century, the military actions of the autocratic monarchy in the central cities of Russia taught constitutional and democratic transformations in the country to Kazakh intellectuals who studied in the Kazakh plain, supported them in their interests. Kazakh figures, or rather the children of Kazakh sultans, including the descendants of Zhangir on the territory of the Bukeev Horde, taking advantage of all opportunities, formed political and legal ideas of progressive development within the framework of the legality of the development of nomadic society. They were enlisted in the army as proxies of the Russian emperor and held high military positions.

In Kazakh history, there are several descendants of Zhangir who held high military posts. But among them Gubaidulla Zhangirov is the first person from among the Kazakh people who became a cavalry general of the Russian army. Gubaidulla Zhangirov was born on May 6, 1840 in the family of the last khan of the Bukeev Horde Zhangir. For the first time he entered the page corps, where he trained officers in St. Petersburg. In 1857, for the outstanding issue of the corps, his name was entered in the Golden Book of the Corps. After graduation, he was sent to serve at the disposal of the Governor of Orenburg. In Orenburg, he is engaged in the management of nomadic Kazakh, Kalmyk, Bashkir peoples. In 1866, he received the rank of captain and was sent to serve at the disposal of the ataman of the Don Cossacks. In 1868, he was promoted to the rank of colonel and transferred to the service in the North-Western Region of Russia. 1871 appointed adjutant wing. And in 1874, by order of king Alexander I, he was awarded a "sword with a golden hilt" for his feat in the telegraph department. He is also awarded the rank of Major General. After the war, he worked in St. Petersburg as the head of the Kazakh Management department at the Ministry of Internal Affairs. In 1888, he was awarded the military rank of lieutenant general, and in 1894 - cavalry general. Gubaidulla Zhangirov was called "Genghis Khan" by his colleagues. Many believe that he signs official documents in the same way.

During his service in St. Petersburg, Gubaidulla Zhangirov rendered great assistance in the admission of Kazakh deputies to the king, the admission of Kazakh children to higher educational institutions, the release from prison of akyn Akmoldy, who was innocently punished. Also, when during the Balkan War the Crimean Tatars were charged with aiding the Turks, they were among the suspects. But then Gubaidulla Zhangirov proves that this is unreasonable. They are saved by the arbitrariness of the Russian troops.

Keywords: Russian Empire, Kazakh Steppe, Kazakh Elite, Cavalry General, Ministry of Internal Affairs.

WAQFS IN KOSOVO DURING THE RULE OF SULTAN ABDULHAMID II

Dr. Fahri AVDİJA

ORCID: 0000-0002-4506-7810

fahriavdija@hotmail.com

ABSTRACT

The establishment of waqfs in Kosovo dates back to the arrival of the Ottomans in Balkans. In addition to religious and educational sectors, the waqf supported the provision of fundamental requirements for citizens, such as health care and work opportunities. According to a research, there are 224 Ottoman architectural buildings in Kosovo today, including religious, educational, commercial, social, military and administrative structures.

The main goal of this article is to study the established waqfs and their activities in Kosovo during the rule of Sultan Abdülhamid II. For this purpose, it was tried to identify and give information for the waqfs established from Sultans, statesmen, clergy and even the waqfs established by ordinary people, known as *reaya*. Based on our research, we have noticed that the first waqfs established in Kosovo were from Sultans, but later on, especially during the last years of 19th century, they were established more by local residents. Another interesting fact is that the waqfs which were established by the sultans and statesmens were mostly large complexes known as *külliye*, which usually included a mosque, madrasa and waqfs that provided material income such as shops, money foundations, etc., while the waqfs established by the *reaya* were mainly only shops and small businesses.

Keywords: Kosovo, Waqf, Ottomans, Islam, Albanians.

SULTAN II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİNDE KOSOVA'DA VAKIFLAR

ÖZET

Kosova'da vakıfların kuruluşu, Osmanlı'nın Balkanlar'a gelişine kadar uzanmaktadır. Vakıf, dini ve eğitim sektörlerine ek olarak, vatandaşlar için sağlık ve iş olanakları gibi temel gereksinimlerin sağlanmasını destekledi. Bir araştırmaya göre bugün Kosova'da dini, eğitimsel, ticari, sosyal, askeri ve idari yapılar olmak üzere 224 Osmanlı mimari yapısı bulunmaktadır.

Bu makalenin temel amacı, Sultan II. Abdülhamid döneminde Kosova'da kurulan vakıfları ve faaliyetlerini incelemektir. Bu amaçla padişahların, devlet adamlarının ve din adamlarının hatta reayanın kurduğu vakıflar tespit edilerek üzerinde çalışılmıştır. Araştırmamıza dayanarak Kosova'da kurulan ilk vakıfların padişahlardan olduğunu ancak daha sonra özellikle 19. yüzyılın son yıllarında daha çok yerel halk tarafından kurulduğunu görmektedir. Bu dönemle ilgili bir diğer önemli husus ise, padişah ve devlet adamların vakıfları büyük külliyelerden oluşurken reayanın vakıfları genellikle çeşme ve dükkân gibi küçük vakıflardan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kosova, Vakıf, Osmanlı, İslam, Arnavutlar.

**FİNANSAL GELİŞME YENİLENEBİLİR ENERJİ TÜKETİMİ İLİŞKİSİ:
G-20 ÜYESİ ÜLKELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU

Atatürk Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

Doç. Dr. Muhammet ÖZCAN

Atatürk Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

ÖZET

İnsanlığın varoluşu ile birlikte enerji sosyo-ekonomik gelişimin ana aktörlerinin başında yer almıştır. Buharlı makinelerin kullanıma başlanması ile ekonomik büyümenin sağlanması üretimin sürdürülebilirliği enerji kaynaklarına erişimle mümkün hale gelmiştir. Enerji tüketimi ile ülke ekonomilerinin büyümesi paralel olarak hareket etmiştir. Son yıllarda enerji piyasalarında ve fiyatlarında yaşanan dalgalanmalar sebebiyle enerji ithalatçısı durumunda olan birçok ülke enerjide dışa bağımlılık azaltmak ve aynı zamanda fosil yakıt tüketimiyle oluşan çevresel etkilerin önüne geçmek adına yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmaya başlamıştır. Daha önceleri kişi başına enerji tüketimi gelişmişlik göstergesi olarak görülürken günümüzde toplam enerji tüketimi içinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilmektedir. Enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin varlığı birçok çalışmada ortaya konulmuştur. Finansal gelişmenin ekonomik büyümeyi olumlu yönde etkilediği göz önünde bulundurulduğunda dolaylı olarak finansal gelişmenin enerji tüketimini etkilemesi beklenmektedir. Bunun yanısıra gelişmiş ekonomilerin yenilenebilir kaynaklara daha fazla yatırım yaptığı göz önünde bulundurulduğunda finansal gelişme ile yenilenebilir enerji tüketimi arasında da ilişki olması beklenebilir.

Çalışmanın amacı, finansal gelişme ile yenilenebilir enerji tüketimi arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. Bu amaçla G-20 üyesi 17 ülkenin, 1990-2018 yılları arasında, IMF finansal gelişme endeksi ve Dünya Bankası yenilenebilir enerji tüketim verileri kullanılmıştır. Çalışmada panel birim kök, Westerlund eşbütünleşme, AMG uzun dönem katsayıları ve Dumitrescu ve Hurlin (2012) nedensellik analizleri yapılmıştır. Eşbütünleşme analizi sonuçlarına göre ele alınan dönemde finansal gelişme ile yenilenebilir enerji tüketiminin eşbütünleşik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nedensellik analizi sonucunda iki değişken arasında tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Gelişme, Yenilenebilir Enerji, G-20 Ülkeleri.

**RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL DEVELOPMENT AND RENEWABLE ENERGY
CONSUMPTION: A STUDY ON G-20 MEMBER COUNTRIES**

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU
Doç. Dr. Muhammet ÖZCAN

ABSTRACT

Along with the existence of humankind, energy has been one of the main actors of socio-economic development. With the start of use of steam engines, economic growth and sustainability of production all became possible with access to energy resources. Energy consumption and the growth of national economies moved parallel. Due to the fluctuations in energy markets and prices in recent years, many energy importer countries have initiated to invest in renewable energy sources to reduce foreign dependency in energy and at the same time to prevent environmental effects caused by fossil fuel consumption. While energy consumption per capita was considered as indicator of development in previous term, today the share of renewable energy sources in total energy consumption is seen as an indicator of development. The existence of the relationship between energy consumption and economic growth has been revealed by various studies. Considering that financial development positively affects economic growth, it is expected that financial development will indirectly affect energy consumption. Besides, noting that developed economies invest more in renewable resources, relationship between financial development and renewable energy consumption can also be expected.

The objective of the study is to examine the relationship between financial development and renewable energy consumption. For this purpose, IMF financial development index and World Bank renewable energy consumption data of 17 G-20 member countries between 1990-2018 have been used. In the study, panel unit root, Westerlund cointegration, AMG long-term coefficients and Dumitrescu and Hurlin (2012) causality analyzes were carried out. According to the results of the cointegration analysis, it was concluded that financial development and renewable energy consumption were determined as cointegrated in the mentioned period. As a result of the causality analysis, one-way causality relationship was determined between two variables.

Keywords: Financial Development, Renewable Energy, G-20 Countries.

GELENEKSELDEN DİJİTALE KARAGÖZ HACİVAT: BİR DİJİTAL PUPPETRY

Ayşe KARATAY

Sanatta Yeterlik Öğrencisi

ORCID: 0000- 0002- 5439-5517,

aysekaratay@gmail.com,

Dr. Ali KARATAY

UC DAVIS Visitor Researcher Faculty

ORCID:0000-0002-3889-4930

akaratay@ucdavis.edu

ÖZET

Türk kültürüne ait bir fenomen, Karagöz ve Hacivat bir gölge oyunu kurgusudur. Günümüzde özellikle ramazan aylarında bir hayalbaz tarafından canlandırılan karakterler hiciv ve nükteleriyle günlük yaşamdan kesitler sunarak izleyicisini eğlendirirken, mesajını iletmeyi hedefler. Geleneksel yapısında var olan fiziksel materyaller ve izleyici ile etkileşimi artıran görsel-işitsel kurguları ile günümüze kadar etkisini sürdürmeyi başarmıştır.

Pandemi sürecinin etkisiyle hayatımızı daha çok etkisi altına alan dijital teknolojiler, pek çok alanı gelenekselden dijital platformlara taşımıştır. Özellikle eğitim alanında ortaya çıkan bu büyük değişim ile dijital alanda öğrenmenin etkin ve efektif yolları aranmıştır. Hali hazırda süregelen geleneksel birikim dijital alana taşınırken fiziksel materyaller de dijital alanda yeniden tasarlanmıştır.

Bu çalışma, geleneksel bir gölge oyunu olan Karagöz ve Hacivat'ın pandemi sürecinde, dijital olarak yeniden tasarlanmasını, 'dijital puppetry' tekniği gerçek zamanlı canlandırılmasını incelemektedir. Youtube üzerinden canlı yayın olarak sunulan ve izleyiciyle gerçek zamanlı etkileşimin gerçekleştiği Karagöz ve Hacivat gölge oyunu, dijital puppetry tekniği ile canlandırılmış öncül bir örnektir. Yakın gelecekte pek çok kültürel ve geleneksel öğenin dijital platformlarda sunumuna bir örnek teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital puppetry, Karagöz ve Hacivat, Gölge oyunu, Youtube.

FROM TRADITIONAL TO DIGITAL KARAGÖZ HACIVAT: A DIGITAL PUPPETRY

Ayşe KARATAY
Dr. Ali KARATAY

ABSTRACT

A phenomenon belonging to Turkish culture, Karagöz and Hacivat is a shadow play. Nowadays, especially during Ramadan, these characters portrayed by a visionary aim to convey their message while entertaining the audience by presenting sections from daily life with their satire and wit. It has managed to maintain its influence until today with the physical materials existing in its traditional structure and audio-visual fictions that increase the interaction with the audience.

Digital technologies, which have affected our lives much more with the effect of the pandemic, have moved many areas from traditional to digital platforms. Especially with this great change in the field of education, effective and effective ways of learning in the digital field have been sought. While the ongoing traditional accumulation was moved to the digital space, physical materials were also redesigned in the digital space.

This study examines the digital redesign of a traditional shadow play Karagöz and Hacivat as real-time animation with the ‘digital puppetry’ technique during the pandemic. Karagöz and Hacivat shadow play is a premise example animated with the digital puppetry technique which is broadcast live on Youtube and where real-time interaction with the audience takes place. It sets an example for the presentation of many cultural and traditional items on digital platforms in the near future.

Keywords: Digital puppetry, Karagoz and Hacivat, Shadow play, Youtube.

TEKNOKENT İŞLETMELERİNİN VERGİSEL AVANTAJLARI VE MUHASEBE UYGULAMALARI

Hakkı KIYMIK

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
hakkikiyimik12@gmail.com

ÖZET

Gelişen teknoloji ve büyüyen ekonomiler ülkeler arasındaki sınırların kalkmasına işletmeleri ise daha çekişmeli rekabet ortamına sokmuştur. Devlet işletmelerin bu rekabet ortamına ayak uydurabilmesi için bir takım teşvik ve yardımlar uygulamaktadır. Söz konusu yardımlar vergi muafiyeti ve istisnaları başta olmak üzere düşük faizli krediler, hibeler ve ucuz girdi teminini sağlamak amacıyla yapılan diğer indirimlerdir. Bu yardım ve teşviklerden, bilimsel bilginin ticarileştirilip yayılmasını ve üretim aşamasına geçmesini sağlayan teknokentler de faydalanmaktadır.

Bu çalışmada, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında teknokent bölgelerinde faaliyet gösteren işletmelerin faydalanabileceği vergisel avantajlar ele alınıp incelenmiştir. Ayrıca bu kanun kapsamında yer alan indirim ve teşviklerin muhasebe boyutu örnek uygulamalarla açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, Vergisel Avantajlar, Devlet Teşvikleri

TAXATIONAL ADVANTAGES AND ACCOUNTING APPLICATIONS OF TECHNOLOGY DEVELOPMENT ZONES

ABSTRACT

Developing technology and growing economies have caused remove the frontiers between countries and enterprises have more competitive environment. The government apply some incentives and grants to enterprises for adapting the competitive environment. The incentives and grants are tax exemption, low interest loans, grant aids and other discounts for providing low-priced feedstock. Technology Development Zones (Technopark) which enable the commercialization and dissemination of scientific knowledge and its transition to the production stage, also benefit from these grants and incentives.

In this study, tax advantages that enterprises operating in Technology Development Zone (Technopark) can benefit from within the scope of Technology Development Zones Law No. 4691 are discussed and examined. In addition, the accounting of discounts and incentives within the scope of this law is explained with sample applications.

Keywords: Technology Development Zones Law No. 4691 , Taxational Advantages, Government Grants.

OECD ÜYESİ ÜLKELERDE KADIN İSTİHDAMI VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ

Arş. Gör. Dr. Kübra AKYOL ÖZCAN
Bayburt Üniversitesi
İİBF, İşletme Bölümü

ÖZET

Ülkeler açısından ekonomik büyüme ve bu büyümenin sürdürülebilirliği oldukça önemlidir. Bu önem ekonomik büyümenin belirleyicilerinden iş gücünün konumunu iktisadi çalışmalar açısından ilgi çekici bir noktaya getirmiştir. İstihdam beşeri sermayedir ve sürdürülebilirliğin en önemli anahtarı olarak görülmektedir. Dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınların niteliklerinin ve yeteneklerinin kullanımı kadınların işgücüne katılımı ile mümkündür. Kadınlar nüfus içerisinde sahip oldukları bu orana rağmen işgücü piyasasında aynı etkinliği yakalayamamıştır. Birçok uluslararası kuruluş kadın istihdamının artırılmasına yönelik olarak farkındalık oluşturma ve teşvikler vermektedir. Bu destekler ile birlikte daha önceleri erkek işi olarak tanımlanan birçok işkolunda artık kadınlar çalışmaya başlamıştır. Kadın istihdamının artışı sonucunda kadın işgücü ile ekonomik büyüme ilişkisi de dikkat çeken konu başlıklarından biri haline gelmiştir.

Bu çalışmada kadınların istihdam düzeyleri ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. OECD üyesi 34 ülkenin 1998-2020 yılları arası GSYİH ve 15-64 yaşlarındaki kadınların istihdamlarının nüfusa oranı verileri ile panel eşbütünleşme ve nedensellik analizleri yapılmıştır. Panel eşbütünleşme analizinden önce eşbütünleşme denkleminin yatay kesit bağımlılığı test edilmiş ve yatay kesit bağımlılık olduğu görülmüştür. Yatay kesit bağımlılığın tespitinden sonra ikinci kuşak birim kök testlerinden Pesaran (2007) testi yapılmış ve serilerin birim kök içerdiği birinci seviyede durağan olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Daha sonra yatay kesit bağımlılığı göz önünde bulunduran Westerlund eşbütünleşme analizi ile uzun dönem ilişki araştırılmıştır. Eşbütünleşme analizi sonuçlarına göre kadın istihdamı ile ekonomik büyüme değişkenleri arasında uzun dönemli bir ilişki olduğu görülmüştür. Eşbütünleşme ilişkisinin tespitinden sonra değişkenler arasında nedensellik ilişkisi olup olmadığını belirleyen Dumitrescu ve Hurlin (2012) nedensellik analizi yapılmıştır. Bu sonuçlara göre değişkenler arasında iki yönlü nedensellik tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Panel veri, Kadın İstihdamı, Ekonomik Büyüme, OECD.

RELATIONSHIP WITH WOMEN EMPLOYMENT AND ECONOMIC GROWTH IN OECD MEMBER COUNTRIES

Arş. Gör. Dr. Kubra AKYOL OZCAN

ABSTRACT

Economic growth and the sustainability of such growth are significant for countries. This importance has brought the position of the workforce, which is one of the determinants of economic growth, to an interesting point in terms of economic studies. Employment is considered as human capital and is seen as the most important key to sustainability. Women's labor force participation is required for the use of the qualifications and abilities of women, who make up half of the world's population. Despite this ratio in the population, women could not reach the same efficiency in the labor market. Many international organizations have created awareness and given incentives to increase women's employment. With these supports, women started to work in many professions that were previously defined as men's job. As a result of the increase in women employment, the relationship between women workforce and economic growth has become one of the research topics that attract attention.

In this study, it is aimed to examine the relationship between women's employment levels and economic growth. Panel cointegration and causality analyzes were conducted with the data of 34 OECD member countries on the GDP between 1998-2020 and the employment rate of women aged 15-64 to the women population. Before the panel cointegration analysis, the cross-sectional dependence of the cointegration equation was tested and it was found that there was a cross-sectional dependence. Following the determination of the cross-sectional dependence, the second generation unit root tests Pesaran (2007) were carried out and it was concluded that the series were stationary at the first level containing the unit root. Then, the long-term relationship was examined with the Westerlund (2007) cointegration analysis, which takes into account the cross-sectional dependence. The results of the cointegration analysis revealed that there is a long-term relationship between women's employment and economic growth variables. Following determination of the cointegration relationship, Dumitrescu and Hurlin (2012) causality analysis was applied to determine whether there is a causal relationship between the variables. According to these results, two-way causality was determined between the variables.

Keywords: Panel Data, Women's Employment, Economic Growth, OECD